

SZINOPTIKUM

Szinoptikum© az ELTE Az Élethosszig Tartó Művelődésért Alapítvány
periodikuma

ISSN 2062-7009

A periodikum szerkesztője:
Dr. Arapovics Mária

A kötetet szerkesztették:
Kedves Tímea és Varga Zsuzsanna Györgyi

A borítót a 2011. évi kiadvány alapján tervezte:
Ország Zoltán

Megjelent az Eötvös Loránd Tudományegyetem Egyetemi Hallgatói
Önkormányzat 2012/1/K/16 számú Sport- és Kulturális Pályázat
támogatásával.

A kiadásért felelős az ELTE Az Élethosszig Tartó Művelődésért Alapítvány
elnöke.

A nyomdai munkálatokat a Pátria Nyomda Zrt. (1117 Budapest, Hunyadi
János út 7.) végezte.

ISSN 2062-7009

SZINOPTIKUM

Szakdolgozat-kivonatok gyűjteménye

2012

ELTE PPK ANDRAGÓGIA SZAK

Szerkesztette: Kedves Tímea és Varga Zsuzsanna Györgyi

ELTE Az Élethosszig Tartó Művelődésért Alapítvány

Előszó

Immár másodszor jelenik meg a Szinoptikum, az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Kar Neveléstudományi Intézetének Andragógia Tanszékén folyó andragógia képzés végzős mester- és alapszakos hallgatói záródolgozatok rövid összefoglalóinak gyűjteménye.

Folytatódik tehát 2012-ben ez az elmúlt évben indult kezdeményezés, nem kevéssé annak tanulságaként, hogy az első Szinoptikumot képzésünk hallgatói tájékozási forrásként keresik és forgatják annak tavalyi megjelenése óta.

A Szinoptikum, noha kivonatokat egyszerű gyűjteményének tűnik, többcélú kiadvány. A hallgatók döntő többsége esetében ez a kötet az első szakmai nyilvánosság elé lépést jelenti. A szerzők itt még eddigi írásaikhoz és záródolgozatukhoz képest is jobban meg kell, hogy ismerjék a tudományos igényű írásmód feszes, tömör stílusát. Ráadásul a hallgatók kapják meg a szerkesztés feladatait is, így megtapasztalhatják, milyen fegyelmet és figyelmet követel meg egy gyűjteményes kötet összeállítása. Az efféle munka gyakorlati része a participáció és együttműködés kompetenciáit fejleszti, ám megtalálhatunk benne érzelmi és gondolati mozzanatokot is. Az elődökhöz és az utódokhoz viszonyulás, a hagyománykövetés és a megújítás kérdései, s e kettő összegeként a mintaadás lehetősége: különös belegondolni, hogy ezt a vékony kötetet évtizedek múltán milyen érzésekkel veszik majd kezükbe egykori – mai – szerzőik, s a könyvtárak polcairól az akkori hallgatók.

A jelen kötet egy adott kor aktuális és így feltehetően jellemző kérdéseinek keresztmetszete is, mai képzésünk profiljának, konzulens oktatóink szellemi horizontjának bemutatása. Létrehozása sorozatként folytatja és fenntartja a könyvtári-archiválási hagyományokat, erősíti az átörökítés és értékörzés gondolatát és ennek átérzését. Nagyon messze tekintve: mint minden betűvetés, e kis könyv is a jövőben kel majd ki, s megmutatja, szerzőik honnan indultak.

A jelen hallgatóinak szellemi s gyakorlati pályára állását, s ugyanakkor a jövő művelődéstörténeteinek visszatekintését is kívánja tehát segíteni a láthatóvá, kutathatóvá és visszakereshetővé tétellel a Szinoptikum sorozat 2012-es kötete. Köszönet Az ELTE Élethosszig Tartó Művelődésért Alapítványnak a szellemi és gyakorlati támogatásért, a szerkesztő és résztvevő hallgatóknak munkájukért és nyilvánosság elé hozott összefoglalóikért.

Budapest, 2012. április 16.

Dr. Striker Sándor
tanszékvezető egyetemi docens
Andragógia Tanszék
ELTE PPK Neveléstudományi Intézet

Bevezető

*„Olvashatjuk őket ülve és állva, szélben és esőben,
vagy túlsúfolt autóbuszon közlekedve.”*

Örkény István, Használati utasítás

A Szinoptikum az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógia és Pszichológia Karán andragógia alapszakon és mesterszakon végzett hallgatók szakdolgozatait összefoglaló egyoldalas absztraktok gyűjteményét tartalmazza. Egy évvel ezelőtt reméltük, hogy alapítványunk és tanszékünk hagyományt teremthet e kiadvány évenkénti megjelentetésével és a dolgozatok bemutatásával, az Andragógia Szakmai Nap megrendezésével.

Kiadványunk jól tükrözi a szakunkon végzett hallgatók témáinak sokszínűségét és hasonló téma esetén – miképpen a kaleidoszkóp tükrében minden alkalommal, amikor a szemünkhöz illesztjük, a színes üvegcserepek újrarendeződnek és két egyforma képet soha sem alkotnak – úgy a hallgatók által bemutatott témák más és más nézőpontot jelenítenek meg.

A kötet szerkezetének rendezőelvét az andragógia képzés szerkezete adja, külön bemutatva a BA és MA a nappali és levelező szakosok munkáit. Idén ismét több szakirány indult az andragógia alapszakon ezért a kötet egyik rendező elve a szakirányok szerinti tagolás. Meglepő módon ebben az évben a hallgatói létszámhoz képest meglehetősen kevés dolgozat született meg mesterszakon.

Az absztraktok olyan formában jelennek meg, ahogyan a hallgatók beküldték azokat, a szerkesztők csupán a helyesírást és a nyelvhelyességet ellenőrizték, utóbbit a szerzőkkel egyeztetve.

A kötet megjelenése és az Andragógia Szakmai Nap megrendezése több andragógia szakos hallgató szakmai gyakorlatának teljesítése is egyúttal. Külön köszönjük Horváth László, Gruber Ágnes és Varga Csilla pályázatírói tevékenységét, Ország Zoltán borítótervét, mely Mérei Fanni előző évi munkájával harmonizál, valamint köszönjük a két szerkesztő, Kedves Tímea és Varga Zsuzsanna lelkiismeretes munkáját.

Köszönjük, hogy a kötet megjelenését az Eötvös Loránd Tudományegyetem Egyetemi Hallgatói Önkormányzat Sport- és Kulturális Pályázata lehetővé tette és köszönjük, hogy az ELTE PPK Hallgatói Önkormányzat támogatást nyújtott a kötetet is bemutató szakmai rendezvényhez.

Dr. Arapovics Mária

sorozatszerkesztő

ELTE Az Élethosszig Tartó Művelődésért

Alapítvány elnöke

Az andragógia alapszak nappali tagozatos hallgatóinak munkái

Felnőttképzési szervező szakirány

A dolgozat szerzője:

JANICSEK ROZINA REA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hegyi-Halmos Nóra

MENTÁLHIGIÉNÉS KÉPZÉS TERVEZÉSE PEDAGÓGUSOK SZÁMÁRA

Kulcsszavak: tanítók, stressz-kiégés, mentálhigiéné, tréning

Szakdolgozatom témaválasztása személyes indíttatású. Édesanyám tanítónő, pedagóguscsaládban nőttem fel, a rokonságomban is sokan dolgoznak ezen a pályán. Az utóbbi években egyre több negatív változást tapasztaltam eredetileg elhivatott attitűdjükben. Úgy érzem, ez a problémakör aktualitásának súlyossága ellenére nincs eléggé szem előtt. A változó társadalom, a pálya presztízsvesztése mára sok pedagógusnak komoly problémákat okoz. A tanári kiégés, a stressz nem csak pszichésen, de testileg is káros egészségükre. Dolgozatom célja elsősorban az igény felmérése egyfajta mentálhigiénés képzésre a pedagógusok körében. A célcsoportomat tovább szűkítve, csak a tanítókkal foglalkozom, mert a felső osztályokban tanító pedagógusok más jellegű problémákkal is küzdenek.

A dolgozat első felében - miután megindokoltam témaválasztásom - a területtel kapcsolatos szakirodalmak segítségével feltárom a problémakört, és értelmezem a legfontosabb kulcsszavakat. Szerencsére mára már fellelhetőek a tanári stresszel foglalkozó tanulmányok, de ennek kiiktatásáról, megelőzéséről - tréning gondolatában - még nem született kutatás. Az első részben kifejtem hipotézisem, miszerint a fogyasztói társadalom változásának hatására, illetve az anyagi és erkölcsi megbecsülés hiánya miatt, a tanárok testi és lelki válságba kerültek, amin ha nem változtatnak, az a szakmai tevékenységükre káros hatással lehet. A szakmai és feltárási részt a következő fejezetben kutatásokkal támasztom alá, egészítem ki.

A második fejezetben kvalitatív kutatásom eredményét elemzem, ami egy mélyinterjú keretében valósult meg, melynek alanya édesanyám. A minőségit egy mennyiségi kutatás követi, egy nem reprezentatív, kvantitatív kérdőív segítségével. A mintát az édesanyám munkahelyén dolgozó további tanítók képezik. A kutatás célja, hogy a tanítók körében felmérjem az igényt a tréningre, illetve, hogy konkrétabb képet kapjak arról, hogy mik okozzák a legfőbb feszültségeket, mit várnának egy mentálhigiénés továbbképzéstől.

Az eredmények összesítése és elemzése után, a harmadik, lezáró fejezetben körüljáróm a tréningek módszereit, és felvázolom az elképzelésem szerinti legideálisabb mentálhigiénés tréninget. Összegzem dolgozatom eredményét és a munkám során felmerülő nehézségeket, élményeket, tapasztalatokat. Nem kívánok összeállítani egy komplett képzési programot, mert úgy gondolom, hogy a nagyobb mintán végzett, kiterjedtebb kutatás, a konkrét program és a finanszírozási kérdések megválaszolása nagyobb terjedelmet érdemel, így a mesterszakos diplomamunkám témáját is képezheti majd. Andragógusként a továbbiakban szeretnék akár a tréningek irányába továbbhaladni, ha lehetőségem nyílna rá a későbbiekben, szívesen meg is valósítanám tervemet a mentálhigiénés képzésről.

A dolgozat szerzője:

KÉZÉR ANNA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Szabóné dr. Molnár Anna PhD

A FELNŐTTKÉPZÉS HATÉKONYSÁGI TÉNYEZŐINEK MÉRLEGELESE

AZ OPTIMÁLIS KÉPZÉSI MÓDSZER KIVÁLASZTÁSA, ILLETVE ANNAK HIÁNYA

Kulcsszavak: felnőttképzési módszerek, hatékony, optimális, hagyományos, korszerű

Dolgozatom témaválasztása azon a mára már egyértelművé vált jelenségen alapszik, hogy a munkaerőpiacon való aktív részvétel alapvető mozgatórugója az emberek folyamatos át-és továbbképzése.

A jelenség aktualitásának felismerése fényében különösen fontosnak tartom a felnőttképzés hatékonyságának elemzését, a tanulási-tanítási folyamat eredményességének mérlegelését. Úgy vélem, mindezt elsősorban a tanuló egyén szemszögéből kell vizsgálnom, a képzési folyamatban az ő tanulását befolyásoló faktorok értelmezésével, hiszen a felnőttképzés közvetlen formában az egyén munkaerő-piaci, személyes, szűkebb szociális közegének érdekeit szolgálja. Az egyik ilyen befolyásoló tényező a képzési módszerek kiválasztásának, alkalmazásának mikéntje, amely témakör dolgozatom tartalmának fő irányvonalát képezi.

Megkísérélek választ keresni arra, min múlik, hogy egy módszer adott körülmények között optimális-e; valóban segíti-e a tanulást; vannak-e korszerűnek nevezhető módszerek, s ha igen, mitől azok, és miben különböznek a konvencionális módszerektől; illetve, mi az oka annak, hogy a felnőttképzésben még mindig túlsúlyban szerepelnek az előadó-központú módszerek.

Kvalitatív kutatásom áll egyrészt elsődleges források elemzéséből, összevetéséből, másrészt egy általam készített hat fős fókuszcsoporthoz tartozó beszélgetés értelmezéséből, mely során félig strukturált vezérvonalat alkalmaztam. Hipotézisem szerint az általam megkérdezettek közül iskolarendszerű felnőttképzésben résztvevők többsége hagyományos, előadó-központú képzési módszerekkel, főként előadással vagy magyarázattal találkozott leginkább, míg az iskolarendszeren kívüli képzések esetében valószínűleg nagyobb a módszertani gazdagság, de vélhetően még itt sem dominálnak a résztvevő-központú módszerek.

Feltevésem kutatási alanyaim körében helytálló volt, döntően inkább hagyományosabb, a tanuló passzivitását elfogadó, előadó-központú módszereket említettek, sőt mi több, részesítettek előnyben. Egyedül egy személy hangsúlyozta a „gyakorlatiasabb” módszerek használatának fontosságát.

A kutatás továbbgondolása szempontjából érdemes lenne egy hasonló fókuszcsoporthoz tartozó beszélgetés keretében ugyanerről a témáról megkérdezni magukat a szakembereket, az oktatókat, felnőttképzőket a felnőttképzés minden szegmensében. Ez a vizsgálat alkalmat adna arra, hogy megtudjuk, milyen módszereket és hogyan alkalmaznak a képzők a valóságban, és mindez hogyan csapódik le a tanulók fejlődésében, a résztvevők tanulásában.

A dolgozat szerzője:

NAGY TÍMEA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Arapovics Mária PhD

A MAGYARORSZÁGI SZLOVÁKSÁG KULTÚRAKÖZVETÍTÉSE AZ ALFÖLDI SZLOVÁKOK TÜKRÉBEN

Kulcsszavak: kultúra, identitás, kisebbség, magyarországi szlovákság

Minden népnek megvan a maga kultúrája. A kultúrában alapvetően benne van egy nép eredete, története, viselkedési szokásai, történelmi tényekre való emlékezése. Magyarország mindig is több nemzetiségű állam volt, s ez ma sem változott. Napjainkban összesen tizenhárom nemzetiségi kisebbség él itt, lélekszám alapján a szlovákok képezik a harmadik legnépesebb csoportot, s más nemzetekkel együtt gazdagítják az országot.

Tanulmányaim során az emberekkel foglalkozó részterületek foglalkoztattak igazán, mindemellett a különböző nyelvek és kultúrák, nemzetiségek együttélése iránt érdeklődtem. Már több éve elkezdtem mélyrehatóbban tanulmányozni a szlovák kultúrát. Leginkább a Magyarországon élő szlovákság mai helyzete, nyelve, szakrális hagyománya, identitása, kultúrafogyasztása felé terelődött érdeklődésem. Az a tény motiválta témaválasztásomat, hogy engem is meghatároz a kisebbségi lét. A kultúra és a kultúra ápolása iránti érdeklődésem, s nem utolsósorban szlovákiai magyar származásom vezetett arra az elhatározásra, hogy foglalkozzam egy hasonlóan kisebbségi helyzetben lévő csoporttal, a magyarországi szlovákokkal. Jóllehet, több hazai és külföldi kutató is foglalkozott már e kisebbség és közösség létének meghatározásával, számbeli adatainak kimutatásával, történelmi szempontú vizsgálatával, mégis fontosnak tartom megnézni azt, hogy az identitásnak milyen hatása van a kultúra fogyasztására. Egyre közelebb kerültem a Magyarországon élő szlovákok mindennapjaihoz, s lehetőségem nyílt arra, hogy részt vegyek különböző magyarországi szlovákoknak szóló rendezvényeken, eseményeken, melyek során meg tudtam figyelni ezt a közösséget. Nyilvánvalóvá vált számomra, hogy ezeknek a rendezvényeknek kialakult a „törzsközönsége”, ezért érdekelni kezdett, hogy a nemzeti identitás befolyásolja-e a mindennapokat, a kulturális szokásokat, a közösségvállalást. Dolgozatomban elméleti alapokra támaszkodva témacentrikus interjúk készítésével, esetleg kérdőíves módszerrel vizsgálnám meg a téma gyakorlatban való helyállását.

Azért tartom ezt a témát vizsgálatra érdemesnek, mert ugyan a globalizáció hatása alatt élünk, de a nemzetfogalomban való gondolkodást nélkülözhetetlennek tartom, véleményem szerint fontos tudni, hogy honnan jöttünk, s hová tartunk, s azt is fontosnak tartom, hogy a nemzettudatunk jobb megértése által szellemileg egészségesen felnövekvő generációt nevelhetünk ki. Szakdolgozatom megírásának nem titkolt célja, hogy nagyobb nyilvánosságot kapjon az a szlovák nemzeti kisebbség, mely országunkban éli mindennapjait, mellyel napi érintkezésbe kerülhetünk, melynek a kultúrájából mi is kölcsönösen tanulhatunk.

A dolgozat szerzője:

NEPUSZ ANITA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Szabóné dr. Molnár Anna PhD

AZ IDŐSKORI TANULÁS MOTIVÁCIÓS KÉRDÉSEI

A MÉDIA AKADÁLYAI ÉS LEHETŐSÉGEI AZ IDŐSEK TANULÁSÁBAN

Kulcsszavak: gerontagógia, aktív idősödés, tanulási motiváció, média

Magyarország korösszetétele az elmúlt harminc év demográfiai változásainak következtében más nyugat-európai országokhoz hasonlóan eltolódott az idősebb korosztály felé. A nyugdíjas korosztály növekvő száma kiemelten fontos kérdéssé tette az időszerű érdekeinek figyelembevételét, társadalmi integrációjának segítését, aminek egyik legfontosabb eszköze a tanulás lehet.

A tanuláshoz szükséges motiváció kialakítása és fenntartása azonban ebben az életkorban már jóval több nehézségbe ütközik, mint életünk korábbi szakaszaiban. A tanulási kedvet növelheti a művelődés olyan formáinak megteremtése, amely az idősök igényeihez, szükségleteihez igazodva nyújt lehetőséget az ismeretszerzésre, és ezzel mindennapjaik megkönnyítésére. Az idős kori tanulás előmozdítását az ún. minőségi öregedés koncepciójában érdemes tárgyalni. A „quality ageing” gondolata magában foglalja az egészséges énkép és a külvilág iránti érdeklődés megőrzését is.

Ahogy az a statisztikai adatok is bizonyítják, az országban élő idős korúak jelentős hányadának napi szinten nyújt kikapcsolódást a média – és azon belül is a televízió –, ami felveti a kérdést, hogy az egyes médiatermékek által közvetített információk és értékek mennyiben járulnak, illetve járulhatnak hozzá az idősök tanulási motivációjának alakításához.

Dolgozatom arra a feltételezésre épül, hogy a jelenlegi, nagy tömegeket elérő médiatermékek általánosságban véve negatív képet sugallnak az idősokről, a társadalom peremére szorult személyként ábrázolva őket, ami joggal válthatja ki bennük a feleslegesség érzését és a tanulási kedv lecsökkenését. A televíziós és rádiós műsorok, az egyes sajtótermékek véleményem szerint számos olyan lehetőséget nyújtanak a nyugdíjasok számára az informális tanulás terén, amelyet az említett médiumok nem használnak ki kellő körültekintéssel.

Feltételezéseim bizonyítását egy teljes hetet felölelő kutatás formájában végeztem, amelynek keretében televíziós műsorokat és sajtótermékeket vizsgáltam meg az idősokről alkotott képük és annak tanulásra gyakorolt hatásának szempontjából. A kutatás kiterjed azon médiatermékek érdemeinek és hiányosságainak, valamint a bennük rejlő lehetőségeknek a feltárására is, amelyek elsősorban az idős korosztályt célozzák meg témáikkal.

A dolgozat szerzője:

VARGA ILDIKÓ ZSÓKA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Arapovics Mária PhD

AZ ÖNKÉNTESSÉG MEGÍTÉLÉSE A FELSŐOKTATÁSI HALLGATÓK KÖRÉBEN: TÁRSADALMI SZOLIDARITÁS VAGY ALTERNATÍV KARRIER?

Kulcsszavak: közérdekű önkéntes tevékenység, felsőoktatási hallgatók, munkaerőpiac

Dolgozatom aktualitását a 2011-ben lezajlott Önkéntesség Európai Éve adja. Célom az volt, hogy megvizsgáljam a felsőoktatási hallgatók körében az önkéntesség ismertségét és elterjedtségét, valamint véleményeiket a témával kapcsolatban.

Szakterületemben összegyűjtöttem a közérdekű önkéntesség különböző meghatározásait, többek között az ENSZ, az Európai Unió, és a magyar jogszabályok alapján. A fogalmak tisztázása mellett fontosnak tartottam az önkéntesség kialakulásának és hagyományainak bemutatását, valamint különböző formáinak ismertetését. Emellett a célcsoportomnak szóló önkéntes lehetőségekre helyeztem nagyobb hangsúlyt. Témámhoz kapcsolódik az önkéntesség munkaerő-piaci vonatkozásának elemzése is.

Kutatásom során kortársaimra, a 18-25 éves felsőoktatási hallgatókra koncentráltam. Az általam megkérdezett felsőoktatási hallgatók témával kapcsolatos ismeretei és attitűdjük egyaránt érdekelt. Fókusz csoportos interjú felvételével, valamint nem reprezentatív standardizált kérdőíves megkérdezéssel vizsgáltam. Hipotézisem, hogy a hallgatók nem elutasítók az önkéntességgel kapcsolatban, még ha nem is vesznek részt benne nagy arányban. Ismereteiket a médiából, az internetről és baráti körüktől szerzik. Inkább szociális területhez, mintsem a szakmai fejlődéshez, vagy a munkaerő-piaci integrációhoz kapcsolják az önkéntességet.

A kutatást tovább lehet fejleszteni több alany bevonásával, illetve a magyarországi, esetleg külföldi, felsőoktatási intézmények önkéntes programjainak és kurzusainak felmérésével. Másik lehetséges irány a kutatás megismétlése eltérő iskolázottságú alanyok megkérdezésével és a kapott eredmények összehasonlítása.

Művelődésszervező szakirány

A dolgozat szerzője:

DUPÁK ANNA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Arapovics Mária PhD

FIATALOK ÖNKÉNTES SZOLGÁLATBAN AZ ÖNKÉNTESSEG MINT NEM-FORMÁLIS TANULÁSI SZÍNTÉR

Kulcsszavak: önkéntesség, nem-formális tanulás, kompetenciafejlesztés

Az önkéntes szolgálattal harmadéves szakmai gyakorlatom során ismerkedtem meg közelebbről, melyet az Egyesek Ifjúsági Egyesületnél töltöttem (és töltök jelenleg is). Munkám egyik részében önkéntes akciókat koordinálok, melyeket nevelőotthonban élő gyerekekkel és budapesti gimnazistákkal közösen valósítunk meg; másik részében pedig egy nemzetközi önkéntes tábor szervezésében segítetek.

Tapasztalataim azt igazolják, hogy a résztvevők ugyanúgy sokat profitálnak az önkéntes szolgálattól, mint azok, akiknek segítenek. Az önkéntes tevékenység során olyan készségek, kompetenciák fejlődnek, melyek a formális oktatás keretein belül nem, vagy csak kis mértékben kerülnek előtérbe, ezért úgy gondolom, nem elhanyagolható az önkéntesség nem-formális tanulásban betöltött szerepe.

Dolgozatom fő kérdése, hogy pontosan melyek azok a kompetenciák, amelyeket az önkéntesség fejleszt, mit kapnak azok, akik részt vesznek egy ilyen programon, és hogyan tudják azt későbbi életük során alkalmazni. Ehhez kapcsolódóan megvizsgálom, milyen motivációval rendelkeznek az önkéntesek, illetve hogy ezek között megjelenik-e a tanulási, fejlődési igény. E kettő összevetésével pedig arra próbálok választ találni, mennyire tudatos ez a tanulási folyamat, és a résztvevők milyen módon tudnak a legtöbbet kivenni egy önkéntes programon való részvételből.

Dolgozatom alapját a téma szakirodalma, kiemelten a Mobilitás Országos Ifjúsági Szolgálat és az ISzT által kiadott Ifjúságügy, ifjúsági munka, ifjúsági szakma című módszertani kézikönyv, illetve a Bartal Anna Mária és Kmetty Zoltán magyar önkéntesek körében végzett 2009-es kérdőíves felmérése képezi. Emellett az általam készített interjúkat is felhasználtam, melyeket a Karinthy Frigyes Gimnázium diákjaival és a KEKSz program egyik koordinátorával végeztem.

Befejezésül az „önkéntes ügy” egyik aktualitására reflektálok röviden: vajon milyen eredményre lesz annak az intézkedésnek, miszerint az önkéntességet az érettségi feltételeként jelölik meg? A retorzió veszélye vagy inkább a jutalom ígérete hathat nagyobb ösztönző erővel a fiatalokra?

A dolgozat szerzője:

GRUBER ÁGNES

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Striker Sándor PhD

FOGYATÉKKAL ÉLŐK KULTURÁLIS LEHETŐSÉGEI BUDAPESTEN

Kulcsszavak: fogyatékoság, esélyegyenlőség, segítséggel élő

Szakdolgozatom témájául a segítséggel élők budapesti kulturális lehetőségeinek bemutatását választottam. Azért választottam ezt a témakört, mert fontosnak tartom, hogy minden ember szembesüljön a segítséggel élők mindennapi problémáival, lássák, hogy azok a dolgok, amelyek egy egészséges ember számára természetesek, egy másik ember életében mennyi nehézséget okoznak. Dolgozatomban azt szeretném bemutatni, hogy egy fogyatékkal élő embernek milyen lehetőségei vannak kulturális szolgáltatások igénybe vételére Budapesten.

A bevezető részében tisztázni szeretném magának a fogyatékoságnak a definícióit, hogy mit értünk fogyatékoság alatt, kik tartoznak ebbe a csoportba. Emellett arra szeretném felhívni a dolgozatomat olvasó figyelmét, hogy egy kerekes székes, egy vak vagy egy siket ember ugyanolyan ember, mint az, aki lábra tud állni, lát vagy hall, csak más bánásmódot, egy kicsivel több segítséget igényel. Mennyire rossz, negatív az a hozzáállás, hogy a sérült embereket megbámuljuk az utcán, más, szinte nem létező lényként kezeljük őket. Arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy ők ugyanolyan emberek lehetnek, mint mi, ha hagyjuk nekik és segítjük őket.

Szakdolgozatomban különböző fogyatékosággal élők kulturális lehetőségeit mérem fel, amellett, hogy röviden bemutatom, hogyan élik a mindennapjaikat. Arra szeretném fektetni a hangsúlyt, hogy Budapesten melyek azok a kulturális intézmények, amelyek lehetővé teszik egy segítséggel élő ember számára a szórakozást, a kikapcsolódást és a kulturális javak igénybevételét. Természetesen a szórakozáshoz közvetett módon az is hozzátartozik, hogy hogyan tudják megközelíteni az adott intézményt, így röviden ezt is meg szeretném említeni a dolgozatomban.

Dolgozatom megírásához mozgássérült, vak és siket személyek segítségét szeretném kérni, hogy az ő történeteik alapján beleláthassunk egy segítséggel élő ember mindennapjaiba, kulturális lehetőségeibe. Továbbá a Kézenfogva Alapítvány különböző kiadványait használok fel szakirodalom gyanánt, számos más fogyatékosággal foglalkozó könyv és internetes forrás mellett. Fontosnak tartom dolgozatomban megemlíteni a különböző rendezvényeket, amelyeket Budapesten a segítséggel élők esélyegyenlőségének és elfogadásának céljából szerveznek, hiszen ezek a rendezvények talán az alappillérei lehetnek annak a folyamatnak, amely során az egészséges és a segítséggel élő emberek találkozhatnak, megismerhetik egymást és beleláthatnak egymás világába és ezzel szebbé tehetjük mind a két fél életét.

A dolgozat szerzője:

HORVÁTH RÉKA LILLA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Pusztai Sándor

ANDRAGÓGIA ÉS ZSIDÓSÁG KAPCSOLATA A KECSKEMÉTI ZSINAGÓGÁN KERESZTÜL

Kulcsszavak: zsinagóga, Kecskemét, művelődés

Szakdolgozatomban Kecskemét művelődésének jelenét és múltját boncolgatom a két helyi zsinagóga intézményén keresztül. Témaválasztásom oka, miszerint specifikusan Kecskemétről kutatok, abból fakad, hogy e város szülöttként magam is érintett vagyok. A történet - amellet, hogy a XVIII. században kezdődik - egészen a jelenig kihat, s így aktualitást élvez. Hogyan lehetséges, hogy vallási célokat szolgáló építményekből művelődést szolgáló intézmények lettek?

Városunkban két épület is található, melyeket egészen a második világháborúig zsinagógaként használt a helyi izraelita hitközség, melyek önmagukban is kulturális értéket képviselnek. Azonban ezeket az intézményeket a város és a Magyar Fotóművészek Szövetsége felvásárolta, átépítette oly módon, hogy külsőleg eredeti szépségük megmaradt, ám belső terület tekintve új funkciót kaptak. Így kerülhetett a kecskeméti művelődés középpontjába eme két intézmény, a nagyobbik a TIT megyei székházaként, irodaházaként, koncert- és kávéházaként, a másik pedig múzeumként. Az egykori zsinagógák így ma kultúráközvetítő intézményekként a helyi nem-formális művelődést segítik. Fő hipotézisem, hogy a kecskeméti zsidóság a nagyjából XVIII. századtól számítható betelepülésüktől 1944-ig, elhurcoltatásukig nagyban hozzájárultak a kecskeméti kultúra építéséhez, fejlődéséhez. Felkutattam a két zsinagóga építésének történetét, a korabeli helytörténetet, beleértve a zsidó hitközséget. Dolgozatom során célom volt felkutatni, hogyan és miért született új felhasználásukról a döntés, kik álltak ennek hátterében.

Kutatásaim során elsősorban a helyi könyvtár helyi szakirodalmait hívtam segítségül. Így letem rá például Róna Tamás, Kecskemét rabbijának, doktori disszertációjára, melyben a kecskeméti zsidóság történetéről és jelentőségéről olvashatunk. A specifikus irodalmak mellett összehasonlításkeppen felkutattam az ország zsinagógáit.

A szakirodalmak feldolgozása közben bizonyítást nyert a kecskeméti izraelita hitközség és az általuk épített két zsinagóga jelentősége a művelődés, az építészet és a kultúra területén egyaránt.

A téma kutatása során felmerült annak mélyítésének lehetősége, miszerint további módszerekkel, egy nagyobb keretű kutatás során felmérjük, hogy további vidéki városokban milyen célokat szolgálnak az ottani zsinagógák.

A dolgozat szerzője:

JÁMBOR DOROTTYA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Striker Sándor PhD

NÉPSZOKÁSOK ÁTADÁSA KISKÖZÖSSÉGBEN

Kulcsszavak: néptánc, népszokás, kultúraátadás, határon túli magyarság, identitás

A magyar népi kultúra nem csak az értékek átadása szempontjából jelentős, hanem művelőjét gazdagabbá teszi, valamint erősebb köteléket alakít ki az egyén identitásának megőrzésében is. Minden egyes kultúra magában hordozza az egyediségét. A határon túli magyarság számára viszont a népszokások, a népi kultúra egyfajta kötelék is, hogy a mindennapokban őrizze a nemzeti hovatartozásukat, hogy a jövő generációja is ismerje saját kultúrájának kincseit. Mivel egy szétszabdalt nemzetről és egy jelentős nagyságú határon túli kisebbségről van szó, fontos, hogy fennmaradjanak az anyaországi és a kisebbségi értékek. Szakdolgozatomban a néptánc továbbadását, nevelő jellegű hatását, a nemzeti értékek közvetítését szeretném bemutatni egy felvidéki ifjúsági néptáncgyűttes munkássága és sikerei nyomán.

Mindezek mellett szeretném bemutatni a népi kultúra átörökítésének hatását a fiatal generáció számára; úgy vélem, hogy a népi szokások éltetése egy olyan kincs, amit minden nemzetnek meg kell tartania. A határon túli magyarság számára is jelentős a kultúra továbbítása az új generációnak, hogy ápolja ősei örökségét, hiszen ez tartja életben identitásunkat. További szempont, amiért fontos a magyar népi kultúra népszerűsítése Felvidéken, mivel egyre több szülő dönt amellett, hogy magyar ajkú gyermekét szlovák tanítási nyelvű iskolába adja be.

A zselízi Kincső Ifjúsági Néptáncgyűttes 1995-ös megalakulása óta számos fellépést és versenyt tudhat maga mögött. Saját népi zenekarral rendelkeznek, melynek neve Gereben. Több testvércsoportja van Magyarországról, az 1920-ban elcsatolt magyarlakta területekről, de Európában is kötöttek már barátságot. A néptáncsoport munkássága mind a kultúráközvetítés szempontjából, mind a magyar kultúra ápolása szempontjából is áldásos munkát végez, ennek bizonyítéka, hogy fellépéseik és az általuk szervezett táncházak sok érdeklődőt és lelkes táncolni vágyót fogadnak. További érdeme a Kincső Ifjúsági Néptáncgyűttesnek, hogy táncosaik bejutottak a pozsonyi Ifjú Szívek Néptáncgyűttesbe is, mely a Felvidéken profi néptáncgyűttesnek számít.

Mivel felvidéki magyar néptáncgyűttesről van szó, a csoport vezetői – Juhász Eszter és Juhász Sándor – fontosnak tartják, hogy a magyar tánc-koreográfiák mellett felbukkanjanak szlovák népi táncok is. Mindezek mellett nem csak magyar tanítási nyelvű iskolába járó diákok képviselik magukat a néptáncsoportban, hanem akadnak közöttük szlovák iskolába járó diákok is. A két különböző kultúra koreográfia átadásának eredménye, hogy nem csak magyar, de szlovák néptáncversenyeken is megmérettetik magukat, és szép eredményeket érnek el mind a magyar, mind a szlovák szakmai versenyeken.

A dolgozat szerzője:

JUHÁSZ EDINA FRUZZSINA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Pusztai Sándor

SÁNTA FERENC: AZ ÖTÖDIK PECSÉT ELEMZÉSE ÉS MŰVELŐDÉSPOLITIKAI VONATKOZÁSAI

Kulcsszavak: erkölcsi döntés, egyéni felelősségvállalás, aktív állampolgári szerep, történelem és politika befolyása a kislembri életútra

A magyar irodalom egyik különleges alkotója Sánta Ferenc. Munkásságában egy írói világ teljessége mutatkozik meg, egyszerre korához kötöten és az örök emberi értékekre figyelve. Művei időtállóak, az alkotásaiban felvetett kérdések és ezekre adott válaszok a mai olvasót is foglalkoztatják. Az írói hallgatásáról is híres művész egyik legnevesebb művében komoly etikai problémákat feszeget, mely aktualitása napjaink felgyorsult világára is egyöntetűen érvényes. Fontos üzeneteket hordoz a XXI. század embere számára is, gondolatíságából eredően hely és tér nélkülinek nevezhető remekmű. Az író elemzésének középpontjában általában a szegény, szenvedő nép világa jelenik meg szemben az elnyomó hatalommal, az éhezést és nyomort, az erősebbek kegyetlenkedését eltérni kényszerülő emberek, akik a romlott világban is igyekeznek megőrizni erkölcsi tisztaságukat. Összeütközésbe kerül a társadalom elvont valósága az egyén gyakorlati valóságával, az ellentét kibékíthetetlennek nevezhető, hiszen az egyén szinte mindig alulmarad a hatalommal szemben. Látszólag a regény cselekménye pár szóval összegezhető: 1944 telén öt ember egy kocsmában beszélget, másnap nyilasok törnek rájuk és elhurcolják a négy barátot, akik a nyilasok kamrájában esélyt kapnak a „szabad életre”, amennyiben arcuk ütök a Krisztusként megfeszített haldokló kommunisztát. Sántánál a történet csupán keret az eszmék kifejezésére, egy olyan edény, amelybe az etikai és filozófiai gondolatok olaját töltögeti.

Dolgozatomban fő irányvonal az erkölcsi választás fontosságának, illetve az egyéni felelősségvállalásnak, az aktív állampolgári szerep jelentőségének feltárása a műben felvetett Tomocuszkatiti-Gyugyu példázat alapján. Hipotézisem szerint a példázatból kiinduló döntési szintek normális és kiélezett történelmi helyzetre, így századunkra is érvényesek. Kutatásom egyik pillérét képezi Az ötödik pecsét megítélés, megértése és hatása saját idejében a korszak sajtóján keresztül, illetve az utókor számára közvetített értékek elemzése.

Fő célom bebizonyítani, az egyszerű polgárok számára is örökérvényű kötelesség az aktív szerepvállalás a társadalmi és szociális folyamatokban, nem kizárólag háborús keretek között, hanem a digitális világban egyaránt. A XX. század tragédiái és csodás találmányai hihetetlen módon formálták át a világot, így Európa is hatalmas mértékű változásokon ment keresztül. A mindennapi életünkben, az új civilizációkban nagyszüleinktől teljesen eltérő kihívásokra kell reagálnunk, új stratégiákat kell kialakítani önmagunk kiteljesítéséhez, melyhez elengedhetetlennek tartom a lelkiismeret és erkölcs fontosságának ismeretét. Ehhez tökéletes alapot ad az író emberi jószágba és tisztességbe vetett hite, a Sántai etika és életmű.

A dolgozat szerzője:

KISZNÉR PIROSKA ESZTER

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Szakonyi Péter

A NONVERBÁLIS KOMMUNIKÁCIÓ MEGGYŐZŐ ÉS MANIPULÁCIÓS HATÁSA A POLITIKAI TÉMÁJÚ TELEVÍZIÓS MŰSOROKBAN

Kulcsszavak: politikai manipuláció, „politikai színpad”, vizuális manipuláció, megtévesztés

A politikai befolyásolás, manipuláció jelen van a mindennapjainkban. Sokszor észre sem vesszük, hiszen a legapróbb dolgok is már manipulációs hatással bírnak. Nem mindegy, hogyan áll ki a politikus a pulpitushoz, milyen szögből veszi a kamera, és milyen kulturális szignálokat hordoz a megjelenése. A témát rendkívül fontosnak tartom, hiszen nem mindegy mi alapján választunk elnököket, kire szavazunk. Célom, hogy bemutassam, milyen elemeket használnak fel a politikusok, hogy tudat alatt befolyásolják a választópolgárokat.

Szakedolgozatomban a nonverbális politikai kommunikáció főbb megnyilvánulásait vizsgálom, illetve azt, hogy ezek milyen hatással vannak a befogadó közönségre. Egy gesztus, mimika, mosoly, kamerába nézés mennyire tudatos és mennyire megtervezett, sokszor nem is gondolnánk. A politikusok megjelenése mögött sokszor egy külön „intézmény” áll, a fellépés már a politikus feladata, ezért is hívják gyakran a politikai beszédeket politikai színpadnak. Minden beállított és előre megtervezett, semmi sem véletlen. Mivel a politikai manipuláció elsődleges közvetítője a média, ezért a televíziós műsorokon keresztül kerül a téma bővebb kifejtésre.

Dolgozatomban a fogalmi bevezető és a meggyőzés módszerei után tematizálom a vizuális manipuláció eszközeit, módszereit (proximitás, pozicionálás, kitekintés a képből, vágóképekkel való manipuláció, asszociációs mellérendelés) és ennek megjelenését a különböző politikai témájú televíziós műsorokban. Az Obama kampányt fogom górcső alá venni, és az ott fellelhető vizuális manipuláció eszköztárát. Vajon milyen mértékben hat ez a könnyen manipulálható közönségre, társadalomra?

A dolgozat szerzője:

PACZ DÓRA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Striker Sándor PhD

KULTURÁLIS BRANDING

Kulcsszavak: kultúra, marketing, márkaépítés, kultúra-gazdaságtan

Andragógiai tanulmányaim során érdeklődésem napjaink kulturális folyamataira éleződött ki. Mik a legfrissebb tendenciák? A kultúra mely része vonzza a társadalom nagyobb részét és mi az, ami egyáltalán nem érdekli az embereket? Bár az ideális kérdés az lenne, hogy mi mit tehetünk a kultúránkért, legtöbbször azt kérdezzük, hogy a kultúra mit tesz értünk? Dolgozatomban én arra a kérdésre keresem a választ: mit tehet a kultúra önmagáért?

A téma elméleti feldolgozásához a fogalmakat tisztázó szakirodalmakon kívül igyekeztem a legnaprakészebb adatokkal dolgozó munkákat is felhasználni. Ezek közül kiemelném az MTA Politikai Tudományok Intézetében folyó „Jelentés a magyar kultúra állapotáról” című kutatási projekt keretében eddig megjelent két tanulmánykötetet. Ezek összefoglaló képet adnak a hazai kulturális életről, melyből elsősorban a befogadói részről történő kulturális fogyasztási tendenciákat használtam fel.

Szükségeseznek ítéltém, hogy kitekintést tegyek a kulturális javak gazdasági jellemzőire és a kultúra és a piac összefüggéseire, hiszen ezek alaposabb ismeretével és bizonyos állítások elfogadásával tudunk kulturális marketingről és brandingről beszélni.

A marketing tudománya is forradalmian új vizekre evez a 21. században. Az a téves asszociáció, miszerint a marketing egyenlő a reklámmal, a branding fogalmának bevezetésével teljes mértékben eltűnhet. Kulturális területen értelmezve ez egy olyan márkaépítést jelent, melynek ideális eredménye a kultúra iránti érdeklődés és a kultúrafogyasztás mértékének pozitív változása.

A kulturális érdeklődés számszerűsíthető csökkenése azonban arra ad okot, hogy a folyamat átmenetivé válásához és későbbi pozitív irányba haladásának érdekében a kultúraközvetítő intézmények képesek legyenek alkalmazkodni a gazdasági körülményekhez, egyes tudományterületek innovációit is felhasználva. Véleményem szerint ennek alapköve lehetne a jól kidolgozott, kreatív kulturális branding, mely további kutatások lehetséges irányait is kijelöli.

A dolgozat szerzője:

PERTROVSZKI CSABA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Striker Sándor PhD

A KÖZÖSSÉGI TEREK ÁTRENDÉZŐDÉSE – A MŰVELŐDÉSI HÁZAK TÖRTÉNETI FUNKCIÓVÁLTOZÁSAI

Kulcsszavak: kultúra, művelődési ház, közösség, internet

A művelődési házak intézményi keretei az elmúlt több mint fél évszázad folyamán rengeteget változtak, s különös tekintettel az internet, s ez által az online közösségi felületek térnyerésével az intézmények működését a bizonytalanság, létezésüket finánciális problémák hatják át. Így dolgozatom céljaként szeretném bemutatni azokat a fontosabb lépéseket történetükben, melyek megváltoztatták, átalakították, olykor megújították és újjáélesztették működésüket, ekképpen egyfajta alternatívát állítani a ma művelődési házai számára a továbblépéshez az internet korában.

Az említett téma tanulmányozásához főként empirikus kutatást kívánok felhasználni, melyek egyrészt a szakterület történeti irányvonalait, másrészt az egyes korszakok kihívásainak megoldási kísérleteit, próbálkozásait mutatják be. Beleértve itt a művelődési házak megalakulását, azok infrastrukturális környezetét, a művelődési-otthon hálózat kialakítását. Ezt követően szeretnék kitérni a rendszerváltásra, mint a közművelődést is új alapokra helyező politikai és gazdasági fordulatra, a közművelődés és politika viszonyára. Arra a kérdésre keresem a választ, hogy vajon mennyi maradt meg az 1949 előtti Magyarország önszerveződési törekvéseinek szellemiségéből, amelyet a rendszerváltozás után is képes volt felhasználni a magyar társadalom a közösségi terek átépítéséhez. Illetve fontosnak tartom néhány kreatív példával szemléltetni a 90-es évek művelődési házainak kísérleteit.

Az ezredforduló szintén új kihívásokkal lepte meg a művelődési házakat, amelyek elsőként az internet terjedését, később a közösségi kapcsolatok áthelyeződését jelentették egy virtuális térbe. Ezzel a problémával kellett szembe néznie a közművelődési intézményeknek, így a művelődési házaknak is. De vajon megoldották-e a problémát? Milyen eszközöket használtak? Sikeresek voltak benne egyáltalán? Az AGORA projekt vagy az Integrált Községi és Szolgáltató Terek képesek lesznek-e arra, hogy néhány generációval később a helyüket és szerepüket ne vegye majd át az online kulturális fogyasztás, s egyáltalán működőképeseek lesznek-e? Dolgozatomban a fent említett kérdések mentén a kultúra iránti kereslet és kínálat, valamint a mennyiség és minőség párhuzama mögötti tendenciák vizsgálatával kívánok egy rövid helyzetjelentést készíteni a magyarországi művelődési házak állapotáról.

A dolgozat szerzője:

SZABÓ KATA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Striker Sándor PhD

A LEBEGŐ IFJÚSÁG

A KULTÚRA SZEREPE A FELNÖTTÉ VÁLÁSBAN

Kulcsszavak: posztmodern személyiségstruktúrák, ifjúsági jövőképek, posztmaterális értékrend

Az ifjú generáció tevékenysége szükséges hozzájárulás a társadalmi változásokhoz és a nyilvánossághoz, de ehhez szükség van véleményformáló, irányadó ifjúsági csoportokra, akik új áramlatokat hoznak, és új utakat keresnek a társadalom fejlődése érdekében.

Szakdolgozatom főszereplői azok a budapesti, viszonylagos jó módban élő huszonévesek, akik a rendszerváltáskor születtek, és most egyetemi éveiket élik, vagy most érkeznek annak végéhez. Budapesti, jó nevű gimnáziumok diákjai voltak.

Ők azok, akik elhúzódoó tanulóéveik „szabadidejét” nem munkával, hanem kulturális tőkéjüket gyarapító tevékenységekkel töltötték ki. Aktivitásuk konkrét szórakozóhelyekhez, zenei stílusokhoz és filmnézési szokásokhoz köthető. Sokat jártak külföldön, magabiztosan kommunikálnak idegen nyelven.

Nekik a családi és iskolai szocializáció alatt elsajátított kulturális tőkéből származó többlet - amely jóval meghaladja a magyar ifjúság tőkekészletének átlagos szintjét - olyan lehetőséget ad a kezükbe, melynek az egész társadalomra nézve fontos szerepe lehet.

De rendelkeznek-e kialakult világgéppel? Felnőtté nevelte-e őket a család és az iskola, ahova jártak? Mihez kezdenek azzal a nagy szabadsággal, amit lehetőségeik teremtenek meg számukra?

Szakdolgozatomban arra is keresem a választ, hogy ezek a fiatalok hogyan definiálják azokat a fogalmakat - mint pl. demokrácia, nyilvánosság, konzervatív, liberális -, amelyek mentén gondolkodnak és cselekednek. A szocializáció során megtanulják-e egyáltalán, mit jelentenek számukra ezek a fogalmak? Társadalmunk ifjúsága körvonalazatlan fogalmak síkján mozog, és ez folyamatos félreértések forrása. Arra teszek kísérletet, hogy definiáljam az e csoport tagjait összekötő közös gondolkodásmódot és értékrendszert, amit ők maguk nem tudnak megfogalmazni.

A dolgozat szerzője:

SZTANEV BIANKA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hegyi-Halmos Nóra

A TRÉNINGEK HATÁSA A SZERVEZETI KULTÚRÁRA

Kulcsszavak: szervezeti kultúra, tréning, szervezetfejlesztés

Napjainkban egyre nagyobb hangsúlyt kap a szervezetfejlesztésben az emberi tőke fontossága. Egy adott szervezet optimális működéséhez szükség van egy olyan összetartó erőre, amely közvetlenül befolyásolja a dolgozók teljesítményét. Ez az összetartó erő, amit szervezeti kultúrának nevezünk, kulcsfontosságú szerepet játszik a szervezet működésének hosszú távú sikerességében.

De mi történik akkor, ha hiba csúszik a gépezetbe? Mi történik akkor, ha észrevesszük, hogy dolgozóinkat rövid távú gondolkodás, befelé fordulás, klikkesedés jellemzi?

Ennek vizsgálatára hívom segítségül a tréninget, egy olyan komplex vizsgálati módszert, ahol nemcsak elméletek gyártásával lehet a változást elősegíteni, hanem gyakorlati úton is. A résztvevők egy olyan lehetőséget kaphatnak, amelynek során a megszerzett tapasztalati tudást a saját mindennapi tevékenységükbe ágyazhatják, elősegítve ezzel a hosszú távú tudatos változást, amit a stabil, működőképes szervezeti kultúra egyik alapfeltételeként tartunk számon.

Dolgozatomban olyan kérdésekre szeretném megkapni a választ, mint: mennyire segíthet a tréning, mint eszköz a szervezeti kultúra megváltoztatásában, ami közvetlenül befolyásolhatja a humán tőke és egyben a szervezet jobb teljesítőképességét? Mennyire tudják a szervezetben dolgozók magukévá tenni a külsőleg erőltetett változásokat a tréningek segítségével? Egyáltalán szükség van-e működőképes szervezeti kultúrára ahhoz, hogy a szervezet hatékonyan tudjon működni?

Konkrét példaként opcionálisan két úton indulhatok el. Egy szervezetfejlesztő cégen keresztül, mint külsős szemlélő, külső tréner bevonásával nyerhetek betekintést az esetleges változásokba. Érdekes megközelítés lehet ezzel ellentétben, amikor egy szervezet belső trénerén keresztül láthatok bele ennek a problémakörnek a feltárásába. Akármelyik módszert választom, a célcsoportom egy adott szervezet dolgozói köre lesz, az adatgyűjtési módszerem pedig kérdőívek kitöltésével fog történni és opcionálisan egy-két önkényes módon történő résztvevő személyes véleményének kifejtésén keresztül.

A dolgozat szerzője:

VARGA ZSUZSANNA GYÖRGYI

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Striker Sándor PhD

A FLASH ÉS SMART MOBOK JELENSÉGE MAGYARORSZÁGON

Kulcsszavak: flash mob, smart mob, művelődésszervezés, önszerveződés, közösségi élmény, „itt és most”, flow

2003. május 27-én a „titokzatos Bill” – akiről később kiderült, hogy a Harper’s Magazin szerkesztője, Bill Wasik – ismeretlen e-mailcímről körlevelet küldött barátainak, melyben egy „tíz vagy kevesebb percig tartó érthetetlen embertömeget alkotó projektre” invitálta az érintetteket New Yorkba. A levél továbbítását is kérte a címzettektől, illetve a GYIK szekcióban önmaga által feltett kérdésre - Miért is kéne részt vennem egy érthetetlen tömegben? – egyszerűen azt felelte: Sokan mások is részt vesznek. Így kezdődött a flash mobok története.

Kevesebb, mint egy évtized alatt a jelenség mind az Amerikai Egyesült Államokban, mind Európában rohamosan elterjedt, és igen érdekesnek tartom, hogy meglepően hamar, már 2003. aug. 27-én Magyarországra is elért. Sőt, magyar elnevezése is született: villámtömeg vagy – a véleményem szerint túl pejoratív - villámcsödület fogalmak képében.

A téma aktualitását úgy hiszem, nem szükséges indokolnom, választásomat azonban annál inkább. 2009-ben láttam először flash mob videót a YouTube-on, és egy évvel később már magam is részese voltam néhány hazai villámtömegnek. Ennek köszönhetően közvetlenül tapasztalhattam meg az úgynevezett mobberek érzéseit: a közösségi, az „itt és most”, a valahova tartozás és a flow élményét, az önszerveződést és az összefogást. Olyan érzéseket és élményeket, melyek a XXI. század individualizált, globalizált, nehezen átlátható és elfogadható világában véleményem szerint ritkaságnak számítanak.

A jelenség természete és újszerűsége igen nagy nehézségek elé állít forráskeresésem során. A flash mob híre természetéből fakadóan a modern technikai lehetőségek (sms, mms, e-mail, skype, chat, stb.) segítségével terjed, a mobberek ennél fogva szinte elérhetetlenek, a tömeget alkotók egymás számára általában ismeretlenek. A téma újszerűsége miatt megfelelő nyomtatott szakirodalom is alig áll rendelkezésre. Módszereim ennek következtében idegen nyelvű és magyar cikkek, tanulmányok, illetve blogok és commentek vizsgálatára, és különböző szakterületek (szociológia, pszichológia, andragógia, jog, stb.) a jelenség szempontjából releváns irodalmainak tanulmányozására szűkültek.

Szakedolgozatomban igyekszem rávilágítani arra, hogy a jelenségnek milyen kulturális, társadalmi, (a smart mobok esetében pedig) politikai indíttásai lehetnek; a villámtömegeknek milyen típusaival találkozhatunk; vajon nevezhetjük-e művelődésszervezésnek a flash és smart mobok szervezését; volt-e előzménye a jelenségnek, és miben különbözik tőle a mob; mik lehetnek a jelenség veszélyei és korlátai. Jelentős kérdésnek tartom továbbá, hogy vajon pillanatnyi fellángolással, vagy üzenetet magában hordozó, figyelemreméltó jelenséggel nézünk-e szembe? Lehet-e jövője a moboknak, mik a kilátásaink 2012-ben?

Személyügyi szervező szakirány

A dolgozat szerzője:

BALLA DOROTTYA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Üröginé Ács Anikó

FELNŐTTKÉPZÉS SZEREPE ÉS LEHETŐSÉGEI A ROMA FOGLALKOZTATÁSPOLITIKÁBAN

Kulcsszavak: roma foglalkoztatáspolitikai, roma felnőttképzési programok, foglalkoztatási diszkrimináció, munka-piaci integráció

A foglalkoztatás olyan összetett társadalmi és gazdasági funkció, amelyben ideális esetben egyszerre érvényesül mind a gazdasági, mind a társadalmi-szociális szféra sajátos, de eltérő szempontrendszere. A társadalmunkban jelentkező problémák, ellentétek a munkaerőpiac, a foglalkoztatás sajátosságaiban is megjelennek, hatást gyakorolva ezzel az államgazdaságra. Ebből kifolyólag a munkanélküliség, a hátrányos helyzetűek kirekesztettségének feloldása éppannyira tekinthető elsődleges foglalkoztatáspolitikai célnak, amennyire alapvető társadalmi törekvés is, főként Magyarországon, ahol a nemzetiségi-kisebbségi politika szerepe súlyozott, és egyre inkább azzá válik.

A romák munkaerő-piaci integrációjának megoldása igen összetett kérdés, hiszen a felelősség a társadalom egészét terheli, és ebből adódóan átfogó, tudatos kormányzati politikát igényel. Szakdolgozatomban megvizsgálom, milyen tendencia figyelhető meg a roma foglalkoztatáspolitikai terén a rendszerváltástól napjainkig, valamint igyekszem mutatót találni ezek eredményességére vonatkozóan. Kutatásom célja, hogy feltárjam a felnőttképzést, felnőttoktatást folytató szakemberek e téren való szerepvállalásának eddigi hatékonyságát, illetve további lehetőségeit. Milyen előzményei, okai vannak a jelenlegi roma helyzet, illetve a magyar társadalomban erősen megjelenő foglalkoztatási diszkrimináció kialakulásának? Az elmúlt két évtized foglalkoztatáspolitikáját áttekintve mik az első számú problémák, melyek hátráltatják a roma integrációt célzó programok eredményes megvalósulását? Ezekből adódóan milyen gyakorlatban megvalósítható megoldási stratégiák fogalmazhatók meg a jövőben? Továbbá milyen szerepet vállalhat a roma felnőttképzés abban, hogy hidat képezzen a kormány által megfogalmazott foglalkoztatáspolitikai, valamint a civil kezdeményezések együttműködésében? Milyen szerepet vállalhatunk mi, andragógusok?

Témám egyaránt igényel elméleti és gyakorlati kutatást, ezért elsősorban a magyar szakirodalom, másrészt az általam készített interjúkon keresztül megismert konkrét, megvalósult programok bemutatására támaszkodom. Mindebben nagy segítségemre van az Országos Roma Önkormányzat együttműködése.

Kutatásom további célja, hogy e témáról átfogó képet adjon olyan jelenlegi vagy jövőbeli andragógusoknak, akik elkötelezettek a társadalmi szerepvállalás terén az őket körülvevő, roma népességgel kapcsolatos problémák megértésére és megoldására törekedve.

A dolgozat szerzője:

BENKŐ NÓRA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hencsey Rita Renáta

CSOPORTOS FEJLESZTÉSI FORMÁK A FELNŐTTKÉPZÉSBEN

Kulcsszavak: tréning, coaching, készségfejlesztő tréning, team coaching

Szakedolgozatomban napjaink két – jellemzően az üzleti világban - elterjedt felnőttképzési módszerét, a tréninget és a coachingot mutatom be. Ezeken belül is részletesen a készségfejlesztő tréninget és a team coachingot elemzem. A témaválasztás oka, hogy magam is trénerként, illetve idővel coachként szeretnék dolgozni, így e két felnőttképzési forma elemzésével tovább gyarapíthatom tudásomat.

A dolgozat bevezető részében a tréning és a coaching módszer kialakulását, történetét, általános eszköztárát és formáit mutatom be, melyek közül részletesen foglalkozom a készségfejlesztő tréninggel és a team coachinggal, a hasonlóságok, különbségek és a két módszer esetleges összefüggéseinek kiemelésével.

A szakirodalom feldolgozása mellett a téma vizsgálatát saját kutatásommal egészítettem ki. Interjút készítettem egy - mindkét fejlesztési formát ismerő -, a témában jártas és tapasztalt szakemberrel, valamint egy résztvevővel, aki mind készségfejlesztő tréninggel, mind pedig team coachinggal kapcsolatos élményekkel rendelkezik.

Az általam feltett kérdésekkel arra kerestem a választ, hogy mik a csoportos fejlesztési formák előnyei, az általam vizsgált két módszer közül melyik milyen helyzetben eredményesebb, melyek azok az esetlegesen felmerülő problémák, ahol érdemesebb a tréninget vagy a coachingot ajánlani vagy választani, valamint milyen eredmény érhető el a két fejlesztési forma egymás utáni alkalmazásával.

Úgy vélem, hogy a kutatási folyamat, ami a szakedolgozat elkészítéséhez szükséges, nem csak ismereteimet bővítette a témával kapcsolatban, hanem tovább növelte a tréneri és a coach hivatás iránti érdeklődésemet.

További kutatási területként érdekesnek találok a többi, csoportos fejlesztési forma vizsgálatát.

A dolgozat szerzője:

DONKA NOÉMI KATALIN

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hegyi-Halmos Nóra

HR A SZÁLLODAIPARBAN

Kulcsszavak: HR, szállodaipar, igazgató/vezető, emberi erőforrásigény tervezés, szállodai munkakörök

A szakdolgozat célja körüljárni az emberi erőforrás szervezését a szállodaiparban Magyarországon. Ennek az iparágnak hatalmas munkaerőigénye van, melyet a lehető legoptimálisabban kell megtervezni-megszervezni. Egy-egy szállodában akár 100 főt is alkalmazhatnak, a fluktuáció pedig általában igen magas. Sok szálloda egyáltalán nem, vagy csak nagyon kevés figyelmet szentel a HR-re, pedig ez adja a lényegét a szállodának: kezdve a recepcióstól, aki a szálloda arca, egészen a szakácsig, aki az éttermi részleg minőségéért felel. Bizonyos munkakörök betöltéséhez nagyon magas elvárásoknak kell megfelelni, és a HR vezető/igazgató feladata, hogy ezekre a pozíciókra megfelelő embert találjon.

Dolgozatom kutatási típusa a kérdőív lesz, ezt küldöm el több, 4 csillagos magyarországi szállodának. Célom a magas minőséget nyújtó, nemzetközileg is elismert szállodák HR osztályának működésének megvizsgálása. Leginkább a fluktuáció mértéke és annak oka érdekel, melyen okok kiderítése után tanácsot és tervet tudok majd adni a HR vezetőknek a fluktuáció csökkentése érdekében (természetesen csak akkor, ha erre ők is nyitottak). A kérdőívek kiküldése e-mailben történik az adott szállodák HR osztályának címére. A másik módszertani eszközöm a mélyinterjú, melyet egy szintén 4 csillagos szálloda HR vezetőjével készítek el. A mélyinterjú segítségével specifikus kérdéseket tehetek fel a HR vezetőnek, és lehetőség van egy adott téma alaposabb tanulmányozására is. A kérdőívek eredményét összevetem majd a HR vezető interjújával, megpróbálok következtetéseket levonni belőlük, és az esetleges hibafaktorokra rávilágítani.

A kutatási terület elég szokatlan, a két terület (a HR és a szállodák) nem igazán foglalkoznak egymással ilyen áthatóan. Ezért tűztem ki célomul, hogy megvizsgálom ezt a témakört. Szeretnék olyan megoldási javaslatokra jutni, melyek tényleg hasznosíthatóak a HR szállodai aspektusában. Természetesen a dolgozat szakirodalmi hivatkozásokkal alátámasztva készül el.

A dolgozat szerzője:

ÉGI ZSÓFIA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hegyi-Halmos Nóra

A BALASSAGYARMATI BÖRTÖNKÁPOLNA NEM MINDENNAPI RENOVÁCIÓJA

Kulcsszavak: kriminálandragógia, reszocializáció, művészetterápia

Szakedolgozatomban a Balassagyarmati Fegyház és Börtön egyedülálló képzését mutatom be, melyre ezelőtt nem volt példa, azóta pedig világszerte alkalmazott módszerré vált. Választásom azért esett erre a témára, mert korábban is érdeklődtem a kriminálandragógia iránt, és úgy gondolom, ez a különleges projekt megérdemli a bemutatást, hiszen a reszocializáció lehetőségének új oldalát tárta fel.

2008-ban a Norvég Civil Alap nyertes pályázatának keretében indult meg a műemlékvédelem alatt álló börtönkápolna és könyvtár renoválása, melynek helyreállításához egy különleges antikmeszes festési módszert alkalmaztak. Az újjáépítésben fogvatartottak és művészek dolgoztak együtt, miközben a rabok elsajátíthatták a művészmeszes eljárás fortélyait freskóterápia keretében. A projekt 2010-es lezárásakor már több nemzetközi konferencia központi témájaként került terítékre. A program reszocializációs hatását is fontos kiemelni, hiszen az elítéltek olyan képzésben vehettek részt, melyben nem csak egy különleges, kevesek által ismert szakmát sajátíthattak el, hanem kultúráról, művészetről és értékekről tanulhattak, egy újjászületés részesei lehettek, melynek során szociális kompetenciáik nagymértékben fejlődtek. Nem csak a képzés, hanem a börtön is egyedi a maga nemében. Magyarország egyik legrégebbi működő büntetés-végrehajtási intézete a Balassagyarmati Fegyház és Börtön, amely eredeti formájában a kezdetektől börtönként funkcionál és egyben műemlékvédelem alatt áll. Ilyen építményből az egész világon csupán kettő maradt fenn.

Dolgozatom keretében látogatást teszek a balassagyarmati büntetés-végrehajtási intézetben, elemzem a börtön belső dokumentumait és a témához kapcsolódó szakirodalmakat. Az egyedi projekt bemutatását pedig interjúkon keresztül szeretném megvalósítani, rácson innen és rácson túl.

A dolgozat szerzője:

FAZEKAS ENIKŐ

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hegyi-Halmos Nóra

A VÁLSÁG HATÁSA A MUNKAERŐPIAC SZEREPLŐINEK EMBERI ERŐFORRÁS GAZDÁLKODÁSÁRA

Kulcsszavak: válság, munkaerőpiac, HR, oktatás-képzés

Szakdolgozatomban arra keresem a választ, hogy a 2008-as pénzügyi-gazdasági válság milyen hatással volt hazánk munkaerőpiacának szereplőire, azon belül is arra, hogy a különböző vállalatok hogyan reagáltak a válság negatív következményeire. Ezek a folyamatok közvetetten vagy közvetlenül mindenkire, minden munkavállalóra, munkáltatóra, oktatási intézményre hatással vannak, s mindennapjaink részeivé váltak. Ezért úgy gondolom, hogy érdemes részletesebben megvizsgálni ezeket a történeteket, hogy jobban megérthessük a körülöttünk zajló eseményeket.

Első feltevésem az, hogy a válság jelentős hatással volt a vállalkozások mindennapi emberi erőforrás gazdálkodására, a bevett HR gyakorlatuk megváltozott. Célom, hogy a szakirodalomban megismert modellekhez, illetve módszerekhez viszonyítva értelmezsem, hogy az olyan HR területeken, mint létszámot, munkaidőt, képzéseket érintő folyamatok, milyen változások tapasztalhatók, illetve kiemelt figyelmet fordítok az atipikus foglalkoztatási formák jelentőségének növekedésére is.

Leendő andragógusként azonban fontosnak tartom feltenni azt a kérdést, hogy a munkáltatók igényeinek megváltozásához az oktatási és képzési intézmények hogyan alkalmazkodnak. Hipotézisem, hogy a jelenlegi magyarországi helyzet szerint a fent említett intézmények nem elégségesen/nem elég rugalmasan alkalmazkodnak a válság okozta megváltozott körülményekhez. Célom azt megvizsgálni különböző szakirodalmi és statisztikai források, illetve az Európai Unió elvek alapján, hogy milyen lenne egy ideális helyzet, vagyis hogyan kellene reagálnia a magyar oktatási és képzési rendszernek a munkáltatói igények megváltozására, és egyben szeretnék rávilágítani az oktatás és munkaerőpiac kapcsolatának fontosságára.

Ahogy az dolgozatomban is olvasható, a jelenlegi, egyre mélyülő válság egyik megoldási lehetőségét a felnőttképzésben látom. A „LifeLong Learning” (a továbbiakban LLL) eszméjének tudatos alkalmazásával, illetve át- és továbbképzésekkel megelőzhető vagy mérsékelhető lenne a túlképzés és hiányszakmák között fennálló munkaerő-piaci egyenlőtlenség, illetve az ennek következtében növekedő munkanélküliség is. Másrészt az LLL gyakorlata segítene a munkavállalóknak a 21. századra jellemző gyors munkaerő-piaci változásokhoz való alkalmazkodásban, hogy így az életükben sikeresebbek legyenek.

A dolgozat szerzője:

FOLYOVICH ANNA TERÉZ

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hegyi-Halmos Nóra

A 2008-AS GAZDASÁGI VÁLSÁG HATÁSA A MUNKAERŐPIACRA -A MUNKANÉLKÜLISÉG NÖVEKEDÉSE-

Kulcsszavak: gazdasági válság, munkanélküliség, összehasonlítás, válság kezelése

Dolgozatom fő témája a 2008-as gazdasági válság hatására megnövekedett munkanélküliség. Azért választottam ezt a témát, mert úgy vélem, manapság ez egy rendkívül súlyos probléma, amely szinte minden országot sújt, köztük Magyarországot is. Fontosnak tartom feldolgozni ezt az esetet, hisz saját érdekünk, hogy tisztában legyünk a munkanélküliség kialakulásával, az okaival és nem utolsósorban azzal, hogy milyen lépéseket lehet, érdemes tenni azért, hogy a munkanélküliek száma csökkenjen. Tanulmányomban arra keresem a választ, hogy menderre milyen megoldások léteznek, és melyek azok az elméletek, amiket érdemes megvalósítani.

A szakdolgozatom négy nagy egységre bontható. Először a gazdasági válság elméleti hátterével foglalkozom, kialakulásának okait, szereplőit fogom megvizsgálni. Ebben a részben világosan kiderül, hogy a kialakult helyzettel miként nézett szembe, milyen intézkedéseket tett az Európai Unió, illetve milyen hatással volt mindez Magyarországra. A következő, továbbra is elméleti egységben, a munkanélküliség gazdasági okait elemzem. Kitérek továbbá a munkanélküliség típusaira is, és megnézem, hogy melyek növekedtek a válság hatására. Ezután áttérek a kutatásom fő pontjára, amiben összehasonlítást fogok végezni több csoportosítás alapján.

A KSH adatait felhasználva bemutatom, hogy a magyarországi régiók, különböző ágazatok, illetve végzettségek között mely területeket érintette leginkább a válság, és analízálom ennek okait. A konklúzió előtti utolsó nagy témakörben a válság kezelésével fogok foglalkozni. Egyrészt megvizsgálom az Európai Unió által kiterjesztett javaslatokat, másrészt feltárom a magyarországi intézkedések lépéseit és következményeit. Megkeresem a választ arra, hogy milyen megoldási lehetőségek születtek a munkanélküliek ellátására, ezen felül tanulmányozom a munkaerő-piaci szolgáltatások és támogatások azon fajtáit, amik a foglalkoztatást segítik elő. Végezetül levonom és összegzem a következtetéseket, amelyeket a munkám során feltártam.

Dolgozatom elméleti alapját több magyar és idegen nyelvű szakirodalom, tanulmány és cikk értelmezése és elemzése képezi, míg az összehasonlítás témakörében elsősorban a Központi Statisztikai Hivatal honlapján talált információk alapján kutatok.

Úgy gondolom, a téma kimeríthetetlen és mindig lesznek újabb információk, tényezők, amellyel tovább lehet gondolni. Lesznek újabb gazdasági csúcs- és mélypontok, amelyek jelentősen fogják befolyásolni a foglalkoztatottságot és az elhelyezkedést.

A dolgozat szerzője:

FUIT RÉKA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Kraiciné dr. Szokoly Mária PhD

ANDRAGÓGIAI SZEMLÉLET A FELSŐOKTATÁSBAN DOLGOZÓK KÖRÉBEN

Kulcsszavak: andragógia, felnőtt, felsőoktatás, andragógiai szemlélet

Napjainkban a felsőoktatás folyamatos átalakuláson megy keresztül, folyamatosan kihívásokkal kell szembenéznie. A környezet változásai a felsőoktatás rendszerére is kihatással vannak. Az Európai Unió politikák részeként felértékelődött az élethosszig tartó tanulás és a tanulás értéke. Az Európai Unióhoz csatlakozva fontossá vált, hogy hazánk is összehangolja fejlesztési céljait az uniós célokkal. Egyre nagyobbak a minőségi elvárások, a bolognai rendszerhez kapcsolódva egyre inkább alkalmazkodnia kell hazánknak is az európai elvárásokhoz.

Úgy gondolom, hogy a felsőoktatás szereplői közül elsősorban az oktatók és dolgozók, illetve a tanuló felnőttek vannak a leginkább kitéve ezeknek a változásoknak.

Dolgozatom keretén belül a felsőoktatás oktatói és dolgozói körében fogom vizsgálni az andragógiai szemléletet. Elsősorban arra fogok kitérni, hogy az oktatók szemléletmódja, alkalmazott módszerei, eljárásai túllépnek-e a pedagógiában megszokott és általánosan alkalmazott előadó központú, frontális oktatási módszereken, a hallgatókat felnőttként kezelik-e, alkalmazkodnak-e a felnőtt tanulói lét sajátosságaihoz.

Kutatásom során a Nyíregyházi Főiskolán, a Kaposvári Egyetemen és az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, andragógiai tanszékeken oktatók véleményét és szemléletét vizsgálom, online kérdőív segítségével. Továbbá az intézmények minőségfejlesztési szabályzata és programja alapján dokumentumelemzés módszerével az andragógiai szemlélet megjelenését keresem.

A témához kapcsolódóan korábban készült egy nagyobb szabású kutatás, amelynek kutatási jelentését, eredményeit szintén felhasználom a dolgozatomhoz. A két kutatás tükrében egy átfogó képet adok a magyarországi felsőoktatás andragógiai tanszékén dolgozók andragógiai szemléletéről, a felnőtt tanulókhöz kapcsolódó látásmódjukról.

További vizsgálati lehetőségként a hallgatók oldaláról lehetne elemezni a témakört: ők mennyire érzik, hogy felnőttként kezelik őket, andragógiai módszereket alkalmaznak az oktatás során, mennyire alkalmazkodnak az oktatók a felnőtt tanulók sajátosságaihoz.

A dolgozat szerzője:

GAJDOS BETTINA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kiss Orchidea Edit PhD

A COACHING SZEREPE A VEZETŐFEJLESZTÉSBEN

Kulcsszavak: coaching, tanácsadás, vezetőfejlesztés, változásmenedzsment

Napjainkban egy szervezet sikeres működéséhez elengedhetetlen a folyamatos környezeti változásokhoz való alkalmazkodás. A túlélésben a vezetők kulcsfontosságú tényezők, hiszen rajtuk áll vagy bukik a vállalat külső és belső összhangja. Az elvárások velük szemben óriásiak, hiszen nem csak kreatívnak, de előrelátónak és szakmailag hozzáértőnek, valamint jó problémamegoldónak is kell lenniük.

Az állandó fejlődésben segíthetik őket a vezetői tanácsadók, akiket coachoknak nevezünk. A külső vagy belső coach feladata a vezetők szemléletbeli frissítése, a felmerülő problémákban a kihívás keresése, majd azok eredményes megoldása. Egy coach munkájának alapja a bizalmi kapcsolat, ugyanis ez alapján tudja támogatni legjobban az egyén személyes fejlődését.

Ezért van az, hogy a coaching az egyik legnépszerűbb tanácsadási formaként szerepel a vállalati életben, illetve elsődleges fontosságú a vezetőképzés során. Szakdolgozatomban a rendelkezésemre álló források segítségével vizsgálom a coaching elhelyezkedését a vezetőképzésben, elemzem folyamatát és fajtáit, jellemzem a coach és a coachee kompetenciáit, valamint összehasonlítom a jelenleg Magyarországon elérhető tanfolyamokat is. Ezután mélyinterjúra alapozva az elméleti háttérrel párhuzamba állítom az általam megismert gyakorlattal, és ennek segítségével alátámasztom, vagy éppen megcáfolom a korábban leírt információkat.

Céлом tehát a szakirodalom alapos elemzésének segítségével teljességében körüljárni a vezetőfejlesztés témakörét a coaching tükrében, bizonyítva annak fontosságát és hatékonyságát. Mindemellett törekszem bemutatni ezen tanácsadási forma fenntartható, egyedi eredményeit, melyeket a személyiségre építve saját megoldásokkal érhet el a coachingolt alany.

A dolgozat szerzője:

HABIB DÁNIEL

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Szabóné dr. Molnár Anna PhD

A PASZTORÁLIS ANDRAGÓGIA

Kulcsszavak: katolikus, vallási képzés, pasztorális andragógia, katekézis

A katolikus egyház missziós küldetésének teljesítéséhez vallási képzéseket folytat felnőtt csoportok számára is. Mivel a szekuralizációs tendenciák ellenére a katolikus egyház az arra nyitottak mindennapi életének formálásában jelentős szerepet játszik, így dolgozatom egy aktuális kérdést elemez. Dolgozatom fő kérdése, hogy megjelennek-e a korszerű andragógiai módszerek ezekben az egyházi felnőttképzésekben, és segítik-e ezek az egyházi célok elérését. Munkámban a római katolikus egyház keretében megvalósuló pasztorális andragógia, vagyis a hitéleti felnőttoktatás gyakorlatát elemeztem.

Ehhez két, 15-20 fős résztvevőszámú olyan egyházi képzést, katekézist vizsgáltam, melyekben a konzervatív, frontális oktatási jelleget meghaladva avatják be az embereket az egyházi közösségi életbe, valamint hasonló módszerekkel a már beavatottaknak biztosítanak folyamatos lelki épülést. Kutatásom során megfigyelőként több hónapig vettem részt ezeken a képzéseken. Kvalitatív kutatási módszert használtam: résztvevői megfigyeléssel vettem részt az alkalmakon, valamint mélyinterjúkat végeztem a résztvevők körében. Előbbivel a katekézisek elemzését végeztem el – mely többek között az alkalmak menetének andragógiai szempontból való elemzését, az andragógiai modell által elvárt elveknek való megfelelés vizsgálatát, valamint a korszerű tanuláselmélet nézőpontjából történő elemzést jelentette –, a mélyinterjúk segítségével pedig a képzéseken résztvevők személyes gondolatait, vallási életútjukat és a képzésekhez fűződő viszonyukat is megismertem.

Vizsgálatomból kiderült, hogy az általam elemzett képzések megfelelnek a hatékony katekézis és a korszerű felnőttoktatás kritériumainak: az andragógia didaktikai elveit és módszertárát használva olyan vallási képzést tudnak nyújtani, melyek megfelelnek az andragógia sajátosságainak, a hitéleti képzések céljának és résztvevők elvárásainak.

A dolgozat eredményei, vagyis jól működő katekézisek működésének elemzése, sajátosságainak bemutatása elsősorban katekéták, katekézist hallgatók és a vallástudomány területén dolgozó andragógusok számára lehet hasznos, de érdeklődésre tarthat számot az andragógia e speciális területe iránt érdeklődő andragógia szakos hallgatók és az andragógia e területe iránt érdeklődő bármely szakemberek körében is.

A dolgozat szerzője:

HORNYÁK DÓRA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hegyi-Halmos Nóra

MUNKAKÖRELEMZÉS

Kulcsszavak: munkakör, módszer, kompetencia, munkaköri leírás

Szakdolgozatom témája a munkakörelemzés egy konkrét szervezetnél, az Alma Mater Nyelvstúdiónál. A nyelviskolával 2011 februárjában találkoztam először, a másodéves andragógusok számára kötelező szakmai gyakorlatot itt végeztem. Augusztusban aztán lehetőségem nyílt arra, hogy heti húsz órában HR-koordinátor és képzési asszisztensként dolgozzam a szervezetnél, így már több mint fél éve én töltöm be ezt a munkakört. Az elmúlt hónapokban több személyi és munkaköri változás is történt a cégnél, ezért – mivel a későbbiekben is az emberi erőforrások szakterületén szeretnék elhelyezkedni - kézenfekvő volt, hogy a munkakörelemzést választom témaként.

Ezt a folyamatot általában új munkakör megjelenésekor, vagy egy régi feladatkör átalakulásakor szokás elvégezni – az Alma Mater Nyelvstúdiónál jelenleg mindkét esetről szó van. A munkakörelemzés első lépéseként kétféle módszert választottam ki az információk összegyűjtéséhez: a megfigyelést, melynek során külső szemlélőként objektíven látom a munkavállalók tevékenységeit; valamint az interjút, hiszen így részletes képet kaphatok a feladataikról saját, szubjektív véleményükön keresztül is. A kapott eredményeket összevetve készül el az első kézzel fogható dokumentum, amely tartalmazza a pontos feladatok leírását.

Ezek után következik a feladatok elvégzéséhez szükséges kompetenciák meghatározása, majd a munkakörelemzés végső céljának, a munkaköri leírásnak az összeállítása. A munkaköri leírás tartalmazza az adott munkakörről a legfontosabb, valamint legpontosabb információkat: a munkakör nevét, betöltéséhez szükséges készségek és kompetenciák, képzettségek megnevezését, a munkavállaló kötelezettségeit, a munkavégzés körülményeit, a szervezetben elfoglalt pozíció kapcsolatrendszerét, illetve felelősségi és döntési jogkörét.

A további irányvonalakat, a téma elmélyítését tekintve a munkakörelemzés pontos, informatív alapot biztosíthat a HR-szakembereknek az ösztönzési és javadalmazási rendszer kialakításához, a teljesítményértékelés megvalósításához, illetve felhasználható a karriertervezés során is. A vezetés szempontjából szintén nélkülözhetetlen értékű, hiszen jól alkalmazható szervezetfejlesztés esetén is.

Úgy gondolom, a szakdolgozatom elkészítése nagyban hozzájárul a szakmai fejlődésemhez és az elsajátított módszereket, technikákat a későbbiekben is eredményesen tudom majd alkalmazni.

A dolgozat szerzője:

HORVÁTH LÁSZLÓ

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hegyi-Halmos Nóra

TELJESÍTMÉNYÉRTÉKELÉS A FELSŐOKTATÁSBAN

Kulcsszavak: felsőoktatás, teljesítményértékelés, emberi erőforrás menedzsment, stratégia, intézményfejlesztési terv

A felsőoktatás három funkciója (oktatás, kutatás, társadalom kiszolgálása) kiegészül a tudás versenyképességének fejlesztésével, ezzel felértékelve az emberi erőforrás szerepét. Ezért elengedhetetlen, hogy a felsőoktatási intézmények hatékony szervezetként működjenek, melyre a stratégiai emberi erőforrás menedzsment nagy hatással van, így kutatásomban a teljesítményértékelési rendszert emeltem ki. A felsőoktatási intézmények kétharmadában nem alkalmaznak teljesítményértékelési rendszert, ezért a gyakorlat szempontjából fontos a vizsgálatom.

A szakirodalmi kutatás alátámasztotta, hogy a témám szempontjából az egyik legrelevánsabb vizsgálati tényező az intézményi stratégia, ezért a felsőoktatási intézmények esetében az intézményfejlesztési tervek elemzése alkotja a munkám empirikus bázisát. Dolgozatom keretében, esettanulmány jelleggel az ELTE PPK és a SZTE JGYPK intézményfejlesztési terveit vizsgálom horizontális és vertikális dimenziók mentén. Az egyes intézmények esetében mélyrehatóan elemzem a dokumentumot stratégiai szempontból, feltárva az emberi erőforrások szerepét, illetve felkutatva a teljesítményértékelésre vonatkozó részeket. Vertikálisan két szinten vetem össze az intézményfejlesztési terveket. Egyrészt egymással, másrészt pedig egy friss kutatással (Minőségfejlesztés a felsőoktatásban) vetem össze az eredményeket.

Ez a részletes elemzés biztosítja, hogy szakmailag megalapozott észrevételekkel éljek az intézmények humánerőforrás menedzsment gyakorlatára. Az eredmények alapján konstruktív kritikákat, fejlesztési elemeket tudok megfogalmazni, mely hasznos lehet az intézmények következő időszakra érvényes intézményfejlesztési terveik megalkotásához.

A dolgozat szerzője:

KARDOS BARBARA ESZTER

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kereszty Orsolya PhD

VIRTUÁLIS BARÁTSÁGOK, AVAGY AZ INTERNET HATALMA AZ EMBERI
KAPCSOLATOK FÖLÖTT - A FIATALOK INTERNETHASZNÁLATI SZOKÁSAI,
KEDVELT WEBOLDALAI ÉS AZ EBBŐL KÖVETKEZŐ INTERNETFÜGGŐSÉG KÁROS
HATÁSAI

Kulcsszavak: az internet hatalma, internetfüggőség, depresszió, önértékelési zavar

Andragógiai tanulmányaim során leginkább a pszichológia alapozó tantárgyaimmal kapcsolatban kerültem közel az emberekkel foglalkozó témakörökhöz, amik nagyon felkeltették az érdeklődésemet. Úgy gondolom, hogy a témám a XXI. században igen meghatározó és aktuális. Vizsgálódásomat leginkább az internet és az emberi kapcsolatok témakörében szeretném elmélyíteni, végül pedig az ezekből következő káros hatásokra szeretnék kitérni. Kutatásaim célja, hogy rávilágítsak az internet és az emberi kapcsolatok közötti összefüggésekre.

Sokan nincsenek tisztában azzal, hogy az internet túlzott használata milyen hatással van az emberiségre, gondolok itt a függőségre, és az ebből következő káros pszichológiai hatásokra, mint például a depresszió és az önértékelési zavar. Az általam választott célcsoport főként a tinédzserek és a fiatal felnőttek köréből fog kikerülni. Ennek tükrében a szakirodalom, valamint általam készített kérdőív alapján fogom keresni a válaszokat. Olyan kérdőíves módszert szeretnék alkalmazni, amely segít egy reális képet alkotni a fiatalok internet használatáról és rávilágít az esetlegesen előforduló negatív következményekre.

Szakedolgozatom összeállításához különböző statisztikai adatokat, felméréseket, cikkeket és ezzel a témával foglalkozó szakirodalmat fogok felhasználni, beleépítve az ismerőseim benyomásait, valamint a saját tapasztalataimat.

Remélem, sikerül elmélyülnöm ebben a témakörben, és egy tanulságos, megfelelő szakirodalommal alátámasztott dolgozatot összeállítanom.

A dolgozat szerzője:

KISS BORBÁLA ANNA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kiss Orchidea Edit PhD

MUNKAHELYI MOTIVÁCIÓ, ELÉGEDETTSÉG ÉS A SZERVEZETFEJLESZTÉS LEHETŐSÉGEI A RANDSTAD HUNGARY KFT-BEN

Kulcsszavak: motiváció, elégedettség, szervezetfejlesztés, Randstad

Korunk minden eddiginél gyorsabban változó környezetében a szervezetek számára kulcsfontosságú kérdés a versenyképesség megőrzése, amit a piaci viszonyokhoz való folyamatos alkalmazkodással és az (élethosszig) tanuló szervezeti modell kialakításával érhetnek el. Ennek okán az elmúlt évtizedekben egyre inkább középpontba került a humán tőke fontossága, így a cégek életében értékke és elsődleges feladattá vált munkavállalók motiválása, elégedettségük biztosítása.

Dolgozatomban azt vizsgálom, hogy hogyan alakul a munkahelyi motiváció és elégedettség Magyarország piacvezető munkaerő-közvetítő cégének dolgozóinál. Kutatásom célja, hogy az alkalmazottak motivációit és elégedettségét megvizsgálva, röviden felvázolhassam a szervezetfejlesztési lehetőségeket, és ezáltal hozzájárulhassak a cég hosszú távú sikerességéhez.

Bár a szakirodalom szerint nem egyértelmű a kapcsolat a munkahelyi motiváció és elégedettség között, hipotézisem szerint a dolgozók motivációja és elégedettsége is mérsékelt az általam vizsgált cég esetében, melynek fő okait a bizonytalan gazdasági helyzetben, a részben ebből is adódó túlterheltségben és a gyakori szervezeti változásokban látom.

Vizsgálatom kvalitatív jellegű, a *Minnesota Satisfaction Questionnaire* rövidített változatát használtam viszonylag homogén mintán. A cég lapos struktúrájú, célcsoportom az itt dolgozó „HR tanácsadó” beosztású emberek voltak, mert ők végzik a cégnél az értékteremtő alaptevékenységet.

Eredményeim némileg rációfoltak feltételezésemre, ugyanis a dolgozók többnyire elégedettek, az extrinzik és az intrinzik motivációjuk közt nincs szignifikáns különbség (mindössze 3%), bizonyos faktorokkal azonban az átlagnál elégedetlenebbek a dolgozók, ilyenek a kompenzáció, a tekintély és az előmenetel.

Kitekintésként elképzelhetőnek tartom, hogy a hosszabb MSQ kérdőív, vagy más kutatási módszerek együttes használata – melyek alkalmazására nekem a dolgozók feszített munkatempója miatt nem volt lehetőségem - még átfogóbb képet mutatna a szervezetről. Következtetéseim szerint az előrelépési lehetőségek nagyobb biztosításával, az extrinzik motiváló faktorok emelésével, a dolgozók intrinzik motivációján alapuló egyéni motiválással növelhető lenne az alkalmazottak elégedettsége és ezáltal a szervezet teljesítménye is.

A dolgozat szerzője:

KÖVESY KRISZTINA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hencsey Rita Renáta

A MEGGYŐZÉSI KÉPESSÉGET FEJLESZTŐ TRÉNINGEKRŐL

Kulcsszavak: meggyőzési képesség fejlesztése, tréning módszer, tapasztalati tanulás a felnőttoktatásban

Mai világunkban kiemelten nagy szerepet kap a meggyőzés és a rábeszélés képessége, egyre több az értékesítéssel foglalkozó vállalat, és szinte minden komoly szervezet érdekérvényesítéséhez szükséges a professzionális meggyőző tevékenység. Az engedelmesség és a közmegegyezés kivívása érdekében a szervezetek mindennapjaihoz hozzátartozik a meggyőzési képesség gyakori alkalmazása.

Munkahelyünkön, és magánéletünkben magunk is számos helyzetben kényszerülünk mások befolyásolására, meggyőzésére, ugyanakkor számtalanszor kerülhetünk mi is a meggyőzendő fél szerepébe. Mindezt aktuálisnak tartom dolgozatomat, amelyben azt vizsgálom, hogy mely tényezők, módszerek teszik eredményessé a meggyőzési készséget fejlesztő tréninget. Választ keresek továbbá arra, hogy milyen módszerekkel lehet fejleszteni e készséget. A dolgozat a meggyőzési készség vonatkozásai mellett körüljárja a tréning módszer jellemzőit, felnőttoktatásban betöltött szerepét, valamint készségfejlesztő elemeit.

A fenti problémafelvetésekre a szakirodalom prognózisai mellett saját vizsgálataim elemzése által is megkísérek választ találni. A dolgozatban egy meggyőzési képességet fejlesztő tréning tapasztalatait elemzem, ahol megfigyelőként vettem részt, valamint levonom egy általam vezetett meggyőzési témájú tréning tanulságait. A megfigyeléseken túl a tréningek résztvevőivel kitöltetett kérdőív is eszközként szolgál a vizsgálandó kérdések megválaszolásához.

A kérdőív a résztvevők elvárásait, meglátásait, tapasztalatait, benyomásait kívánja feltérképezni a tréningekkel és a trénerrel kapcsolatban. Úgy gondolom, hogy az általam levont következtetések továbbgondolása, mélyebb kutatása elősegíthetné a készségfejlesztő tréningek és a meggyőzési képesség hatékonyságvizsgálatát, hiszen mint ismeretes, a tréninges képzések valós hatékonyságának mérhetősége a mai napig nehézségekbe ütközik.

A dolgozat szerzője:

MAJOROS ZSUZSANNA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Borsi Árpád

A SZAKKÉPZÉSI HOZZÁJÁRULÁS, MINT A VÁLLALATI HR-STRATÉGIA MEGHATÁROZÓ ELEME

Kulcsszavak: szakképzési hozzájárulás, HR-stratégia, lifelong learning, vállalati képzés

A szakképzési hozzájárulásról és a szakképzés fejlesztésének támogatásáról szóló törvény az 1990-es évek közepe óta számos változtatást élt meg, mire eljutott jelenlegi, 2012. január 1. óta hatályos formájáig. Egy valami azonban nem változott: a gazdálkodó szervezetek hozzájárulási kötelezettségük bizonyos részét elszámolhatták saját munkavállalók képzésére, egészen napjainkig, amikor is ez a rész teljesen mértékben törlésre került a törvénymódosításban.

Dolgozatomban célom bemutatni a törvénnyel kapcsolatos, 1996 utáni változtatásokat és azok néhány, számomra is hozzáférhető okát, magyarázatát, valamint mindezen módosítás hatását a gazdálkodó szervezetekre. Kutatások, ill. statisztikai adatok igazolják, hogy számos vállalat (legyen szó mikro-, kis-, közép- vagy pedig nagyvállalatról), beépítette HR-stratégiájába a képzési, fejlesztési, valamint ösztönzési rendszer elemeként saját dolgozóinak képzését. Ebben különböző, dolgozatomban részletezett okokból, minden fél érdekelt volt, az, hogy a képzési költségek egy részét elszámolhatták a szakképzési hozzájárulás terhére, még inkább motiválta a munkáltatókat is arra, hogy tovább képezzék alkalmazottaikat.

Mivel legnagyobb részben ez a folyamat a nagyvállalatokat jellemezte, munkámban bemutatom egy nemzetközi, Magyarországon is több telephellyel rendelkező konszern képzési politikájának alakulását, a szakképzési hozzájárulás felhasználására fókuszálva. Kutatási módszereimet interjúk, valamint számos dokumentum-, ill. jogszabáylelemzés teszi ki. Hipotézisem szerint a költségek elszámolhatósága jelentős motivátor volt a munkáltatók számára, amennyiben felismerték, hogy a szervezet tudása a tagok tudásának és tapasztalatának (a szinergia elvét is figyelembe vevő) összege. Abból indulok ki kutatásomban, hogy mivel a szakképzési hozzájárulás hatékonyan szolgált mindeztidáig a lifelong learning megvalósulását hazánkban, felhasználási lehetőségeinek csökkenése nagymértékben és feltételezhetően csak és kizárólag negatívan érinti a hozzájárulásra kötelezettek körét, különös tekintettel a nagyvállalatokra.

Mivel 2012. első negyedében járunk, az aktuális változtatások következményeivel kapcsolatban csak jóslatokba bocsátkozhatunk, azonban úgy vélem, egy cég képzésért felelős alkalmazottja átlátja olyan mértékben a rendszert, hogy meg tudja jósolni a várható következményeket, tendenciákat.

Dolgozatomban részletesen olvasható, hogy hipotéziseim igazolhatónak tekinthetők-e a múlt, valamint a jelen ismeretében. Már amennyiben a mostani, szakképzést érintő kaotikus helyzet „ismertnek” tekinthető.

A dolgozat szerzője:

MAYER ANDRÁS GÁBOR

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Pusztai Sándor

NULLÁTÓL A KÉTHARMADIG – FIDESZ 1988-2010

Kulcsszavak: Fidesz, választás, magyar politika, rendszerváltás

Dolgozatom a Fidesz kialakulását, történetének fontosabb kulcsmomentumait, történelmi választási győzelmét vizsgálja. Kutatásomat főleg korabeli dokumentumokra, újságokra valamint az azóta eltelt időben a Fideszről készült publikációkra alapozva készítettem el. Miért lehet izgalmas 2012-ben egy szakdolgozat témaként a párt? Alapításakor számos fiatal gondolta úgy, hogy szükség van egy szervezetre, amelynek keretei között kifejezhetik véleményüket, vitatkozhatnak az őket körülvevő világról. Később a párt tevékeny részese volt a rendszerváltásnak, a harmadik Magyar Köztársaság kikiáltásának.

Tovább vizsgálva a Fidesz történetét, egy lelkes fiatalok vitafórumaként indult szervezet helyén már egy parlamenti pártot találunk. Az első parlamenti ciklust viták, belső viszályok kísérték, befolyásolták a párt világlátását is. 1994-re a legkisebb parlamenti frakcióvá zsugorodott a Fiatal Demokratáké, majd 1998-ban megnyerte a választásokat. Ez már önmagában is érdekessé teszi a témával való foglalkozást. 1994 és 1998 között óriási változásokat élt át a párt, a lendületes fiatalokból valódi szakértők, szakpolitikusok váltak, akik már nem csak az újdonság erejével, hanem kidolgozott programjukkal tudták elnyerni a választók bizalmát.

1998-ban Orbán Viktor elnöklésével nemzeti-konzervatív kormány alakult a Fidesz vezetésével. Az ezt követő négy év számos szimbolikus jelentőségű intézkedést hozott (megépült a Mária Valéria-híd, a budapesti Nemzeti Színház vagy a szintén budapesti Művészetek Palotája), valamint 2002-ben Magyarország a térség legerősebb gazdasággal rendelkező országa volt.

2002 és 2010 között a Fidesz ellenzékben politizált. Ezalatt a pártszervezetben számos változás történt, újjászervezték majd az egész pártot. Ebben az időszakban a Fidesz vitathatatlanul első számú jobboldali erővé vált, támogatói között feltűnt számos ismert ember, művész, sportoló. Társadalmi bázisukat is sikerült tovább növelni.

2010-ben Magyarországon ismét országgyűlési választásokat tartottak, amelyet a Fidesz-KDNP szövetség több mint kétharmados arányban nyert meg. Ez a felhatalmazás szinte egyedülálló, valamint hatalmas felelősséget is ró a kormányzó pártokra.

A dolgozat záró fejezete a választási győzelemmel foglalkozik, az azóta eltelt két év eseményeit nem vizsgálja. Terjedelmi korlátok miatt a dolgozat nem lehet teljes krónikája a párt történetének, ámbar a párt történetével foglalkozó átfogó szakirodalom elkészülte véleményem szerint kívánatos lenne.

A dolgozat szerzője:

OLLÁRI EVELIN

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hegyi-Halmos Nóra

A KÖZÉPFOKÚ VAGY FELSŐFOKÚ ISKOLAI VÉGZETTSÉGGEL RENDELKEZŐ ROMÁK TANULÁSI MOTIVÁCIÓI

Kulcsszavak: tanulás, motiváció, roma, végzettség

Szakdolgozatom témájaként a roma kisebbséget és az ezzel kapcsolatos egyik legégetőbb problémát, az oktatásban való részvételüket választottam. Döntésem oka az volt, hogy nagyon kevés olyan roma származású fiatal van Magyarországon, aki eljut a középfokú végzettség megszerzéséig, és még kevesebb olyan, aki később főiskolán vagy egyetemen folytatja tanulmányait.

Dolgozatom megírásához éppen ezért közülük kerestem fel néhányat, és interjú formájában kérdeztem őket arról, hogy mi volt a fő motivációjuk a továbbtanulásnál, és hogy döntésüknek milyen visszhangja volt a közvetlen környezetükben. Azért emeltem ki a roma témakörnek ezt a részletét, mert a romák helyzetének a javításához véleményem szerint először az oktatásban való részvételükön kellene javítani, hiszen a társadalomban való boldogulásukhoz a magasabb iskolai végzettség elengedhetetlen követelménynek számít.

A dolgozatom kezdetén felállított hipotézis az, hogy a romák fő tanulási motivációja a kitörési vágy, a munkaerőpiacon való elhelyezkedés esélyének esetleges növelése, valamint az, hogy ezáltal a többségi társadalom velük szembeni megvetése elfogadássá alakuljon át.

A kutatás módszerül a már említett interjút választottam, annak ellenére, hogy tisztában voltam vele: sokkal kevesebb érintettet tudok így megszólaltatni, de véleményem szerint a téma megkívánta, hogy a célcsoport tagjaival ne egy felszínes kérdőívet töltessek ki, hanem egy sokkal közvetlenebb, személyes, baráti beszélgetés révén jussak hozzá részletekben bővelkedő és a tanulmányomhoz elengedhetetlen információkhoz. Olyan alanyokat kerestem meg (mind a saját, mind pedig barátaim kapcsolatain keresztül), akik legalább középfokú végzettséggel rendelkeznek, és kérdéseimet úgy fogalmaztam meg, hogy jobban meg tudjanak nyílni nekem, több információt osszanak meg magukról, hogy állításom meg tudjam erősíteni, avagy cáfolni a munkám befejeztével.

A kutatásom végeredménye alapján beigazolódott a szakdolgozatom kezdetén megfogalmazott feltevés, miszerint a motivációjuk nem más, mint, hogy a magasabb végzettség révén jobb munkahelyet, ezáltal pedig magasabb életszínvonalat érjenek el, ami véleményük szerint hozzájárulhatna a többségi társadalomba való könnyebb és gyorsabb integrációjukhoz.

Dolgozatom zárásaként megfogalmaztam, hogy ez az eredmény megoldási lehetőséget adhat a hozzáértők kezébe, ennek segítségével ugyanis lényegesen több roma fiatal lehetne motiválni a tanulásra, valamint az oktatási rendszerben való aktív részvételre, ha a pozitív példák alapján be tudnák mutatni: a törekvéseknek, a céloknak mindig meg van az eredményük!

A dolgozat szerzője:

ORZÓ FRUZZSINA ÉVA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Pusztai Sándor

AZ ELÍTÉLTEK MUNKA- ÉS OKTATÁSI LEHETŐSÉGEI

A GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYEI BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSI INTÉZETBEN

Kulcsszavak: kriminálandragógia, börtönmunka, börtönoktatás, büntetés-végrehajtás

A börtön adta lehetőségek elég korlátozottak a rabok számára, ezért az oktatás és a munka terén próbálják enyhíteni a rácsok mögötti élet kellemetlenségeit. A 125 éves győri börtön társadalmi és gazdasági célból is ezt tartja a legjobb rehabilitációnak. A téma aktualitását fokozza a 2012. január 1-jén hatályba lépett 1979. évi 11. törvényerejű rendelet módosítása, mely bizonyos esetek kivételével kimondja az elítéltek kötelező foglalkoztatását. Céлом a jelen helyzet, valamint a jövőbeni célok és esélyek feltérképezése volt az intézet vezetői, a városi foglalkoztató cégek és a fogvatartottak szemszögéből egyaránt.

A téma aktualitását, realitását és módszertani megalapozottságát a rabokkal, valamint a büntetés-végrehajtási intézet dolgozóival készített mélyinterjúk alapján nyert információkkal támasztottam alá. Az interjúk során betekintést nyerhettem a felek munkával, illetve foglalkoztatással kapcsolatos hozzáállásába, amely kimondottan pozitívnak mondható. Ezen felül érdekes adatokat tudtam meg a börtönmunka szerkezetéről, szervezéséről, lebonyolításáról, jogi háttéréről, az utána járó bérezésről és a munka korlátairól is. Ezen valós tényeket vettem össze a szakirodalomból nyert jogi, pszichológiai, pedagógiai, társadalmi és gazdasági adatokkal.

A hosszas kutatómunka eredményeként válaszokat kaptam az általam megfogalmazott kérdésekre, így dolgozatomban ezek minden oldalról átfogó ismertetése a szakirodalom, az interjúk és a tapasztalatok fényében.

A dolgozat szerzője:

PETŐ ÁRON

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. habil. Fehér Katalin CSc

KLEBELSBERG KUNO OKTATÁSPOLITIKÁJA

Kulcsszavak: oktatáspolitiká, népoktatás, oktatási reform

Klebensberg Kuno (1875-1932) Magyarország történelmének meghatározó kultuszminisztere. Minisztersége alatt (1922 és 1929 közötti időszak) mennyiségi és minőségi reformokat hajtott végre az oktatás területén.

Dolgozatom fő célja annak bemutatása, hogy milyen problémák voltak megfigyelhetők az ország oktatási rendszerében és ezek megoldását milyen reformokkal próbálták orvosolni. E korszakot a köz- és felsőoktatás, valamint a felnőttoktatás felől tekintve is fontosnak tartom, hiszen az I. világháború előtt működő oktatási rendszer több okból sem volt már működőképes. A legnagyobb problémát a következő jelentette: a trianoni békeszerződés előtt az Alföld kulturális és szociális fejlődés szempontjából hátrányt szenvedett az elszakított részek javára, ezért elengedhetetlen volt ennek a résznek az infrastrukturális és a kulturális fejlesztése.

Munkám során olyan szakirodalmak felhasználására törekedtem, amelyek egyrészt képet adnak a magyar társadalom akkori helyzetéről és oktatásáról, másfelől bemutatják az oktatási reformok céljait és az ezekből megvalósuló eredményeket. Az általam felhasznált szakirodalmak egy része Klebensberg miniszterségének idejéből, másik része a szocializmus éveiből, illetve a rendszerváltás utáni korból származik. Ezáltal megfigyelhető, hogy a különböző korszakok politikai rendszerei más-más szempögből értékelték a reformok hatását.

A szakdolgozatomban felvázolt téma vizsgálatát fontosnak tartom, hiszen egy hirtelen bekövetkezett változásra adott választ az oktatási reform. A 21. században pedig különösen nagy jelentősége van annak, hogy a különböző oktatási rendszerek mennyire tudnak alkalmazkodni a dinamikusan változó gazdasághoz és ez által mennyire képesek piac képes tudás átadására.

A dolgozat szerzője:

POZSONYI BENCE

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kiss Orchidea Edit PhD

KÉPERNYŐS MUNKAHELYEK ERGONOMIAI VIZSGÁLATA

Kulcsszavak: ergonómia, munkakörülmények, környezeti hatások, képernyős munkahelyek.

Hipotézisem: ma Magyarországon a számítógépes munkahelyeken nem érvényesül az az elv, hogy a maximális hatékonyság elérése maximális kényelem és komfort biztosítása mellett valósuljon meg, azaz a munkáltatók nem hajlandók, vagy nem képesek megfelelő munkakörnyezetet biztosítani dolgozóik számára. Továbbá véleményem szerint sok munkahely nincs megfelelően berendezve ahhoz, hogy csökkentett munkaképességű vagy mozgássérült emberek is végezhessenek náluk munkát.

Az ergonómia tudománya a 19. század második felében jött létre; ekkor használták először ezt a szót. Elnevezése görög eredetű, az ergos = munka és a nomos = törvények szó összevonásával keletkezett. Az ipari és technológiai fejlődést az ergonómia tudománya nyomon követte, majd alakította is. Így jutott el az iparosodás, a nagyipari termelés kezdeti tényeinek vizsgálatától a rendszerergonómián át egészen napjaink számítógép-használattal kapcsolatos ergonómiai kutatásaiig. Az ergonómia problematikája a Munka-, vezetés- és szervezetpszichológia órán tanultak részeként fogott meg. Mivel korunk egyik legfőbb munkaeszköze a számítógép (amelynek használata azonban a magánszférában is szinte már megkerülhetetlen, s ez szintén sajátos összefüggések feltárását igényli), ezért gondoltam úgy, hogy szakdolgozatom témájaként a képernyős munkahelyek ergonómiai vizsgálatát választom: milyen hatások befolyásolják a dolgozót munka közben (pl.: fény, hang, klíma, kényelem, környezet stb.)?

Dolgozatomat kétféle kutatási módszer alkalmazásával készítettem el. Az első, amely az egész dolgozat alapját adja, egy elméleti áttekintés, amely magában foglalja az ergonómia (rövid) történetét, különböző területeit, vizsgálati módszereit. Ehhez elemzem a vonatkozó szakirodalmat és a hazai jogi törvénykezési hátteret. A második egy empirikus módszer lesz, melyben egy kisebb (kb. 30 fős), nem reprezentatív mintán végzett kérdőíves felmérés alapján megkísérlem a tényleges viszonyok feltérképezését és a kapott adatok összevetését az elvárásokkal, a munkahelyek konkrét előírásaival, rendelkezéseivel. Valamint kitérek rá, hogy a munkahelyek mennyire tudják biztosítani az akadálymentesített számítógép-használatot.

A dolgozat szerzője:

SIMON BENCE

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Pusztai Sándor

A GAZDASÁGI VILÁGVÁLSÁG HATÁSA A MAGYAR OKTATÁS- ÉS FOGLALKOZTATÁSPOLITIKÁRA

Kulcsszavak: gazdasági világválság, humán erőforrás menedzsment, kiválasztás, juttatási rendszer, stratégiaváltás

Dolgozatomban ismertettem a gazdasági világválságot kialakító tényezőket hazai és nemzetközi viszonylatban. Első lépésként a jelenlegi gazdasági világválság történetét mutattam be az 1950-es évektől kezdve. A válság magyarországi begyűrűzésének feltárásakor igyekeztem bemutatni az akkori magyar gazdasági és politikai környezetet. Majd igyekeztem a humán erőforrás menedzsment oldaláról is megvizsgálni ezt a folyamatot, különös tekintettel a kiválasztási stratégiák és eljárások változására.

A dolgozatom címét adó kérdéskört egy hazánkban is működő multinacionális vállalat jelenlegi és a gazdasági világválság előtti HR tevékenységén keresztül mutattam be, részletesen tárgyalva az esetlegesen bekövetkezett változtatásokat és a cég reagálását a recesszióra. A multinacionális céggel kapcsolatban megismerkedhettem a cég belső struktúrájával és azon belül HR felépítésével és működésével.

Emellett lehetőségem nyílt betekinteni abba is, hogy hogyan működik a cég kiválasztási folyamata, juttatási rendszere és gyakornoki programja, és hogy ezek hogyan alakultak a recesszió árnyékában. Részletes kutatás útján és a multinacionális cégen belüli kapcsolataimat felhasználva szereztem be a szükséges információkat és ezek alapján igyekeztem részleteiben és teljes egészében feltárni a problémakört és a tényezőket, majd ezekből következtetéseket levonva kifejezni saját véleményemet a témáról.

A dolgozat szerzője:

SZABÓ ÁGNES

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hegyi-Halmos Nóra

ONLINE TOBORZÁS

Kulcsszavak: online toborzás, keresőmarketing, közösségi marketing

Szakdolgozatomban az online marketing egy ágával, az online toborzással foglalkozom. Az X Y és Z generációkról szóló tanulmányok után saját munkámat rendkívül időszerűnek tartom. Napjaink legfőbb információforrása az internet s további fejlődésével ez a szerepe még inkább erősödni fog. Ezt a tényt a humán erőforrás menedzsmentnek is fel kell ismernie s valahogy előnyére is kell fordítania. Az online toborzási formák ennek a lehetőségnek a kiaknázását jelentik.

Dolgozatom három főbb részre lehet osztani. Az első részben bevezetőként rövid elemzést írok napjaink álláspiacáról, valamint elhelyezem az online toborzást az általános toborzási folyamatok fogalomkörében. Ezek mellett pedig vizsgálom magát a fogalmat, valamint annak lehetséges színtereit, az online állásportálokat és a nagyvállalatok által használt direkt online toborzási formát.

A második tartalmi részben rátérek ezen toborzási forma eszköztárára. Vizsgálom a különböző online marketing eszközök, az EDM (e-mail marketing), SMO (közösségi marketing), SEO (keresőmarketing) fogalmát és kutatom ezek jelentőségét az online toborzáson belül. Szükségesnek tartom még, hogy megemlítssem ezek informatikai hátterét és támogató programjaikat, a Facebook-ot és a Google AdWords programot, melyek az online toborzási folyamatok menedzselésének nélkülözhetetlen kellékei. A legutolsó részben pedig ismertetem egy multinacionális cég által már lebonyolított kampány részleteit egy esettanulmány keretében.

Kutatásom a témával kapcsolatos legfontosabb szakirodalmak feldolgozásán alapszik, s leginkább egy bevezető, átfogó műként szolgál. Bemutatja egy online toborzási projekt összes fázisát, de lehetőséget ad a résztémák továbbgondolására is. El tudom képzelni, hogy a jövőben - a módszer további fejlődése után - a dolgozat bármelyik része egy külön írásmű témájául szolgáljon.

A dolgozat szerzője:

SZOMBATH ZITA ESZTER

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hegyi-Halmos Nóra

SZOCIÁLIS KOMPETENCIA – AZ EGYÉNI BOLDOGULÁS ÉS A JÓL MŰKÖDŐ SZERVEZET KULCSA

Kulcsszavak: kompetencia, szociális kompetencia, munkaerő, fejlesztés

A kompetencia kifejezés a XXI. század egyik kulcsfogalmává vált. A fogalom bevezetését a gazdaság, a környezeti feltételek, a technológia, valamint a kulturális és a társadalmi folyamatok globális változásai tették szükségessé, melyek mind a szervezetek működésére, mind pedig az egyének életére fontos hatást gyakorolnak. Napjainkban a humán erőforrás hatékony felhasználása a piaci verseny egyik központi tényezője, ezért a munkavállalók kompetenciái meghatározóak a siker szempontjából.

A szociális kompetencia, mint kulcskompetencia megfelelő működése az egyének számára elengedhetetlen a társadalomban való boldoguláshoz és foglalkoztathatósághoz. A különböző elméletek alapján egy olyan átfogó modellt mutatok be, ami rámutat arra, hogy a szociális kompetencia helyzetspecifikus értelmező rendszer, melyet több, egymással kapcsolatban álló elem (affektív és motivációs struktúrák, kognitív folyamatok és cselekvési repertoár) összessége alkot. Dolgozatom célja annak bizonyítása, hogy egy szervezet sikeressége szempontjából meghatározó jelentőségű a szociálisan kompetens munkaerő foglalkoztatása. Ezért számos aspektusból vizsgálom, hogy a szociális kompetencia mely területeken játszik alapvető szerepet az egyéni és szervezeti hatékonyság szempontjából (munkahelyi kapcsolatok, munkaerő foglalkoztatás jellemzői, pszichikai és fizikai egészség stb.)

A témát a vonatkozó szakirodalom, valamint hazai és nemzetközi dokumentumok elemzésével és összegzésével mutatom be.

A szociális kompetencia elméletéből kiindulva végül arra kívánok rámutatni, hogy a fejlesztés során figyelmünket nem szűkíthetjük le a viselkedésre, hanem minden esetben foglalkoznunk kell az amögött húzódo gondolkodásbeli elemek, érzelmek és személyiségjellemzők vizsgálatával. Mindezek alapján megfogalmazom, hogy mi a szociális kompetencia fejlesztésének elérendő célja.

A dolgozat szerzője:

TAKÁCS ÁGNES

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kereszty Orsolya PhD

A NŐK OLVASÁSI SZOKÁSAI

Kulcsszavak: olvasás és művelődés, szokások változása, technológiai változások, kultúrafogyasztás

Szaktervezésem témájaként a nők olvasási szokásainak vizsgálatát választottam. Ezen belül is a fiatal nők korosztályát céloztam meg. A választásom azért esett erre a területre, mert napjainkban egyre inkább háttérbe szorult az olvasás. Ezt a szomorú ténytet sajnos saját magamon is tapasztaltam. Kíváncsi lettem, hogyan nyilvánul meg a kortársaimnál. Mennyiben csökkent a tudásszomjuk, az olvasásra szánt idejük? Melyek azok a tényezők, amelyek leginkább befolyásolják a kultúrafogyasztásukat? Milyen hatással van művelődésükre a folyamatos technikai forradalom? Milyen típusú irodalmi művet olvasnak és milyen céllal?

Az a célom tehát, hogy szaktervezésemben egy képet fessek a 20-30 éves nők olvasási szokásairól napjainkban. Rávilágítsak azokra a körülményekre, amelyek közvetlenül vagy közvetve hatással vannak a művelődésükre.

A dolgozatot két nagy egységre bontható. Az első részében dolgozom fel a témával kapcsolatos szakirodalmakat. Összefoglalom az elmúlt pár évben az olvasás vizsgálatával foglalkozó kutatások eredményeit. Különös tekintettel a nőkre vonatkozó adatokat. Kiemelem azokat a területeket, amelyeken drasztikus változás figyelhető meg, és megpróbálom felderíteni annak okát. Nem hagyom figyelmen kívül az évek során stagnálókat megvizsgálását sem. A felmérések mellett feldolgozok a témában írt könyveket és cikkeket is. A munkám második részében az általam összeállított kérdőív elemzésére kerítet sort. A kérdéssorra adott válaszokat az áttekinthetőség kedvéért táblázatba foglom, illetve diagramon is ábrázolom. A kapott eredmények közül rávilágítok azokra, amelyek megegyeznek a nagyobb célcsoportban végzett kutatások adataival. Az esetleges eltéréseket szintén nem hagyom figyelmen kívül.

A dolgozatomban remélhetőleg sikerül felderítenem az olvasási kedv elmaradásának okát, felvonultatni azokat a tényezőket, amelyeknek az együttese az olvasás iránti érdeklődés csökkenését okozza az utóbbi években, és esetlegesen megoldást találni ezek kiküszöbölésére.

A dolgozat szerzője:

TÓTH GABRIELLA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kereszty Orsolya PhD

NŐK A DUALIZMUS KORI MAGYARORSZÁGON

HUGONNAI VILMA MUNKÁSSÁGA

Kulcsszavak: andragógiatörténet, nők, felnőttképzés, Hugonnai Vilma, feminizmus

Dolgozatom célja elsősorban, hogy áttekintést nyújtsak a dualizmus kori magyarországi nők helyzetéről andragógiatörténeti szempontból. Elhelyezem az eseményeket térben és időben, és röviden áttekintem az akkori történelmi helyzetet hazánkban és külföldön egyaránt, valamint az akkori egészségügyi helyzetet is vázolom.

Írásom nagy részét Hugonnai Vilma munkássága köré építem fel. Ő az első magyar nő, aki orvosi egyetemi diplomát szerzett. Az orvosi diploma megszerzése és nosztrifikálása az akkori korban szinte lehetetlen volt, neki azonban mégis sikerült, nagy nehézségek árán.

Témám elméleti, történeti kutatás, melyhez nagyrészt szakirodalmat fogok használni. Ezen felül felkeresem még Hugonnai Vilma életének fontosabb állomásait hazánkban, melyről képi dokumentációt is összeállítok. Egy szépirodalmi művet is felhasználok: Kertész Erzsébet Vilma doktorasszony című regényét.

Legvégül összehasonlítom a mai helyzettel, milyen különbségek, egyenlőtlenségek vannak napjainkban a nemek között, úgymint oktatás, kereset és kiválasztási megkülönböztetés alapján: hová jutottunk el az azóta eltelt több mint 100 év alatt.

Az andragógia alapszak levelező tagozatos hallgatóinak munkái

Felnőttképzési szervező szakirány

A dolgozat szerzője:

BUCSI-SZOLLÁR ZSUZSA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Arapovics Mária PhD

ELMÉLET ÉS GYAKORLAT EGY MEGVALÓSULT EURÓPAI UNIÓS PÁLYÁZAT TÜKRÉBEN - AVAGY PROJEKTMÓDSZER A TÁRSADALMI MEGÚJULÁS JEGYÉBEN

Kulcsszavak: projektciklus, fejlesztési dokumentumok, humánerőforrás-fejlesztés, sajátos nevelési igényű tanulók integrációja

Európai Unió tagországhént – de azt megelőzően is – olyan támogatási lehetőségek nyíltak meg előttünk, amelyekkel az idő előrehaladtával egyre több szervezet és egyre nagyobb tapasztalattal kíván élni. Ennek fényében hangsúlyos, hogy időről időre egy-egy konkrét projekttapasztalat megállapításain keresztül megfogalmazásra kerüljön néhány javaslat, amelyek figyelembevétele eredményesen tud hozzájárulni az egyes szervezetek forrásabszorpcióis képességéhez.

A 2004-2006-os, illetve a 2007-2013-as költségvetési időszakhoz tartozó fejlesztési tervek, illetve tervezési dokumentumok rövid ismertetésével, az eddig megfogalmazott tapasztalatok összegyűjtésével, a projektciklus elméleti alapjainak meghatározásával az elméleti és a gyakorlati projektmódszer közötti kapcsolat is megismerhetővé válik.

Az alkalmazott kutatási módszer meghatározásánál, illetve kiválasztásánál a cél olyan információk begyűjtése, amelyek alapul veszik az elméleti tervezési metódust, fejlesztésre irányuló tervezési megközelítéseket, másrészt építenek a gyakorlati oldalról szerzett tudás, tapasztalat fontosságára, hangsúlyozására és mindezekből általános következtetések vonhatók le.

A dolgozatom keretében a projektciklus elméleti alapjainak feltárásával, az Európai Unió támogatási rendszer, valamint az eddig végrehajtott módosító javaslatok összegyűjtésével megállapítható, hogy a finanszírozói oldal az intézményi feltétel javításáért, a potenciális kedvezményezetteket segítő közreműködő kapcsolat kialakításáért, valamint a tervezési mechanizmus gyakorlatban történő alkalmazásért dolgozik. A kutatás keretében lefolytatott mélyinterjúk e lépések eredményességét is érintik.

A dolgozat szerzője:

DUPÁKNÉ GECSE ADÉL

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Szabóné dr. Molnár Anna PhD

A PEDAGÓGUS TOVÁBBKÉPZÉS VÁLTOZÁSAI EGY KONKRÉT PÉLDÁN KERESZTÜL

Kulcsszavak: pedagógus továbbképzés, andragógiai követelmények, változás, pedagógiai intézet, szakmai szolgáltatás

Munkahelyemen az iskolarendszeren kívüli felnőttképzésnek egy sajátos szeletével, a pedagógusok továbbképzésével (is) foglalkozunk. Különösen fontos emiatt számunkra, hogy az andragógia törvényszerűségeit jól ismerjük, korszerű módszerei, eszközrendszere megjelenjen képzési gyakorlatunkban, hiszen tudatos alkalmazásuk nélkül aligha tudnánk piacépések maradni. Ehhez szemléletet, tudást, versenyképes kínálatot, szolgáltatást kell tudnunk biztosítani. A pedagógusokra (továbbképzéseink alapvető célcsoportjára) folyamatosan új feladatok, kihívások várnak, amelyeket sok esetben nem tudnának sikerrel megoldani, ha a több évtizede megszerzett végzettséggel és képesítéssel dolgoznának ma is. Az új feladatokra való felkészülésük egyik lehetséges eszköze a non-formális tanulás, a különböző tanfolyamokon való részvétel lehet.

A dolgozat célja annak feltárása, hogy 1997. óta melyek voltak a leginkább preferált továbbképzési formák és képzési tartalmak, és melyek a tartósnak mondható, folyamatos igényt kielégítő továbbképzések. Szeretném feltérképezni továbbá, hogy a továbbképzések mennyire feleltek meg a korszerű andragógiai követelményeknek, a pedagógusok milyen továbbképzéseken vesznek részt, azokra milyen motívumok alapján jelentkeznek, hogyan vélekednek a NMPI továbbképzéseinek tartalmi, módszertani jellemzőiről, azok hasznosíthatóságáról, továbbá milyen javaslatok vannak a továbbképzések eredményességének, hatékonyságának javítása érdekében.

A kérdéskör feldolgozásához dokumentumelemzést és empirikus vizsgálatot végeztem. A vizsgálat célcsoportjába azon Nógrád megyei pedagógusokat választottam, akik részt vettek intézetünk valamely továbbképzésén. A mintavétel önkényes volt, mintegy 100 fő óvodapedagógus, általános és középiskolai pedagógus válaszait dolgoztam fel.

Hipotéziseim: a pedagógusok többsége szakmai fejlődéséhez, karrier-céljai eléréséhez szükségesnek tartja a továbbképzéseket. A továbbképzések lehetséges szervezeti keretei közül legtöbbször a szakvizsgát adó képzéseket és a 30-60-120 órás akkreditált továbbképzéseket preferálják. A küldő intézmények saját érdekeik mellett figyelembe veszik a pedagógusok személyes igényeit is. A pedagógusoknak több a pozitív, mint negatív tapasztalatuk a továbbképzésekről. A pedagógusok véleménye szerint az NMPI továbbképzései hasznosak, jellemző rájuk a korszerű, a résztvevők aktivitására építő, interaktív módszerek alkalmazása.

A vizsgálatom során kapott eredmények hasznosítók, visszacsatolhatók saját továbbképzési gyakorlatunkba: a feltárt hiányosságok pótlása, az elvárások, igények elemzése, a szükséges korrekciók végrehajtása nyomán.

A dolgozat szerzője:

HEPKA JUDIT

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Szabóné dr. Molnár Anna PhD

A PEDAGÓGUS-TOVÁBBKÉPZÉSEK EREDMÉNYESSÉGÉNEK VIZSGÁLATA AZ ANDRAGÓGUS SZEMÉVEL

Kulcsszavak: elégedettségi vizsgálat, pedagógus-továbbképzés, tanárkutatás, tanulási motiváció

Dolgozatom témaválasztásánál elsősorban személyes érintettségem motivált. Magam is pedagógus lévén az elmúlt években számos továbbképzés részese lehettem. Véleményem szerint az eredményes továbbképzések két alapfeltétele a motivált résztvevő, valamint a minőségi szervezés és lebonyolítás.

Kutatásom során többek között arra kerestem a választ, hogy a résztvevő pedagógusok hogyan ítélik meg saját tanulási motivációjukat a továbbképzések kapcsán, mely tényezők hátráltatják tanulásukat és részvételüket a továbbképzéseken, illetve az andragógiai szempontokat figyelembe véve hogyan értékelik a továbbképzések eredményességét, különös tekintettel a jó képzésekkel szemben támasztott követelményekre?

A téma vizsgálatát saját, primer kutatásokra – kérdőíves felmérés és mélyinterjúk – alapoztam, melyeket a munkahelyem és négy másik iskola aktív pedagógusainak körében végeztem. Kérdőívem kitöltését mind papíralapon, mind online formában lehetővé tettem. Az eredmények minél pontosabb értelmezhetősége érdekében három kollégámmal egyéni mélyinterjút is készítettem.

A kutatási eredmények elemzése után a legfontosabb kérdéseket illetően az alábbi konklúziók vonhatók le: a továbbképzésekre irányuló legfőbb ösztönző erők tekintetében a vizsgálatba bevont pedagógusokat a legnagyobb mértékben a szakmai megújulás iránti vágy és az egyéni érdeklődés motiválja, azonban az általam feltételezett törvényi kötelezettségnek való megfelelés motivációja nem bizonyult elég erősnek. A megkérdezett pedagógusokat a továbbképzéseken való részvételben, a tanulásban leginkább az időhiány, valamint a munkahelyi és egyéb elfoglaltságuk miatti leterheltség akadályozza. A kutatás alanyai szerint egy továbbképzés sikerének legalapvetőbb feltétele a szakmailag felkészült és kompetens előadó, tréner, akitől a gyakorlatban is hasznosítható tudásra tehetnek szert.

Mivel távlati céljaim között szerepel, hogy idővel mint előadó vagy tréner vegyek részt pedagógus-továbbképzéseken, vagy magam is részt vállaljak a szervezésben, a kutatás eredményeinek ismeretében hatékonyabban láthatom el leendő feladataimat.

A dolgozat szerzője:

JURANITS GYÖRGY

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Kraiciné dr. Szokoly Mária PhD

KORSZERŰ FELNŐTTKÉPZÉSI MÓDSZEREK A FAT AKKREDITÁLT FELNŐTTKÉPZÉSI PROGRAMOKBAN

Kulcsszavak: tréning, tapasztalati tanulás, tanulási motiváció, hatékonyság

Felgyorsult világunkban óriási jelentőséggel bír a humán tőke. Jelen gazdasági helyzetben így még inkább szükségsszerű a készségeink fejlesztése, amely mindenkor kulcsa a versenyképesség megőrzésének. A tudás értéke napról napra változik, ezért ha nem tartjuk a lépést a piac követelményeivel, könnyen a perifériára kerülhetünk. Ennek okán lett választott témám a tréning, mint gyors és hatékony, tapasztalatra épülő tanulási módszer.

Kíváncsi voltam, hogy a vállalatoknál tapasztalt sikerekből profitálhat-e felsőoktatási intézmény. Diplomamunkámban több, a témában érdekelt embert kérdeztem meg, mi a véleménye a tréning módszerekről. Bemutatom, hogy mi motivál egy felnőttet a tanulásra, milyen előnyei vannak a csoportmunkának, valamint a tapasztalati úton megszerzett tudás szerepét is. Hipotéziseim, melyekre a választ kerestem többek közt: a gyakorlati úton megszerzett tudás hatékony, maradandóbb és könnyebben beépíthető a személy tudástartományába munka során vagy a civil életben; a tréning módszer a felnőttoktatásban is a képzés hatékony eszköze lehetne.

A kutatást több aspektustól végeztem. Ezért nem csak a résztvevők véleményére voltam kíváncsi, hanem a képzést megrendelő cég HR vezetőjének állásfoglalására és a tréner cég trénerének meglátására is. Továbbá egy primer kutatást végeztem a jelenlegi hallgatók körében az oktatási módszerrel kapcsolatban. Meglátásom szerint a tréningen jelenlévők az ott tanultakat a munkában és a hétköznapi életben is alkalmazni tudják. Ebből kifolyólag gondoltam, hogy a felsőoktatásban is hasznos lehet ez a módszer mind a hallgatói, mind pedig az oktatói oldalon. A hallgatói kérdőíves felmérés mellett tehát egy, a felsőoktatási intézményben oktató vélekedésére is kíváncsi voltam.

A vállalati szférában az alkalmazottak rendszeresen részt vesznek szakirányú, illetve készségfejlesztő tréningeken, amik nagymértékben hozzájárulnak a hosszú távú sikereik eléréséhez. A tréning módszer rövid képzési idejét tekintve alkalmas azon emberek számára is, akik kevesebb szabadidővel rendelkeznek. Miután az interjúk is lezajlottak, beigazolódott, hogy a módszer hatékony, formálja a csoport összetartó erejét, viszont az anyagiak tekintetében nehezíti a felsőoktatási intézményekben való megvalósítását.

Életünk és megélhetésünk szempontjából tehát folyamatos képzésre van szükségünk ahhoz, hogy valóban értékként kezeljenek bennünket a munkaerő piacán. Egy dolgot tartunk tehát szem előtt: még ha a tanulás gyökere keserű is, a gyümölcse annál edesebb.

A dolgozat szerzője:

KIRÁLY-SZTRUNGA EDINA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kelényi István

AZ ANGOL ROMANTIKA HATÁSA A MAGYAR IRODALOMRA

Kulcsszavak: romantika, költő, nyugatosok

Választásom azért erre a témára esett, mert az irodalom mindig is fontos szerepet játszott az életemben. Az általános iskolában csakúgy, mint a középiskolában. A legkedvesebb tantárgy az irodalom volt számomra, éppen ezért magyar szakon folytattam továbbtanulásomat.

Természetesen egy másik nagy kedvencel párhuzamosan, az angollal. Így sikeresen két olyan szakot tudhatok a hátam mögött, amelynek évszázadait élvezettel hallgattam kitűnő tanáiraik előadásában. Az angol szaknak köszönhetően eredeti angol nyelven olvashattam nagy írók és költők műveit és elemzéseiket. Talán épp ezért ez a párhuzam, az angol és a magyar irodalom romantikája között.

Dolgozatomban közel 150 évet szeretnék bemutatni. A bemutatás az angol romantika korától indul, s tart a magyar nyugatos költők generációjáig. S hogy miért ez a nagy távolság korszakbeli és földrajzi értelemben véve? A válasz igen összetett.

Azt mindannyian tudjuk, hogy a romantika egy egységes korstílus, mely egyszerre több művészeti ágban is együttesen képviseltette magát. Az angol romantika egyik sajátossága, hogy az adott kor egyik költője sem nevezte magát romantikusnak. A romantika elsőként a német irodalomban jelentkezett, amelytől kezdetben az angol romantika sokat tanult. Ugyanakkor Angliában nem beszélhetünk egy olyan egységes mozgalomról, mint amilyen a németeknél kibontakozott. Mégis vitathatatlan, hogy az angolok hozták létre a legmaradandóbb értékeket, s hogy az angol irodalomnak az Erzsébet-kor mellett az angol romantika a fénykora. Jelen dolgozatomban Shelley, Keats és Byron munkásságát mutatom be, mint az angol romantikusok második nemzedékének zászlóvivőit, természetesen megemlítve Coleridge és Wordsworth irodalmi munkásságát is.

Ismert tény, hogy a magyar romantika irodalma világszínvonalra emelkedett. Mégis jelen dolgozatomban a három – már említett - költőről és az Ő hatásaikról, magyar fordításaikról illetve hazai fogadtatásukról írok. Hiszen nagyon érdekes megfigyelni, hogyan is hatnak a századfordulón a Nyugatosokra, így Tóth Árpádra, Kosztolányi Dezsőre és még sorolhatnám.

A dolgozat szerzője:

KISS BEÁTA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Pusztai Sándor

LÉLEKÁBRÁZOLÁS SÁNTA FERENC AZ ÖTÖDIK PECSÉT CÍMŰ MŰVÉBEN

Kulcsszavak: erkölcs, lelkiismeret, fasizmus

A háborús viszontagságok, az eltagadhatatlan tények abban is feszültséget, rossz érzést kelthetnek, akinek soha nem volt része benne. Mégis a történelmünk része, és nem mehetünk el mellette szó nélkül. A múlton már nem tudunk változtatni, ellenben a jelenünk és jövőnk nagyon is rajtunk múlik. A történelmi események közvetlenül kihatnak a szereplők viselkedésére. Elsődleges célom a résztvevők lelki sajátosságainak feltárása, elemzése.

A szerző az egyszerű emberekhez, a tömegekhez szól, ezért érezhetjük magunkénak a leírtakat, illetve azonosulhatunk különösebb nehézségek nélkül a főszereplőkkel. Sánta Ferenc sokakat foglalkoztató kérdéseket boncolgat. Gyakran szükséges a mindennapok során is a felszín mögé látni. A realista ábrázolásmód egyfajta mélyen gyökerező, filozofikus szemléletmódot rejt, amely gyakran ellentmondásokat von maga után. A nélkülöző réteg kénytelen elviselni elnyomók kegyetlenségeit, hatalmukkal való visszaéléseit. Mindazonáltal a szegénysorba kényszerültek törekednek erkölcsi mivoltuk megtartására. A küzdelmek ellenére a nép képtelen változtatni sorsán. Sánta Ferenc saját maga is tapasztalta a fasiszta rendszer pusztító erejét, amit számos alkotásában ábrázolt.

Egy embertelen időszakban emberségesnek maradni rendkívül nehéz feladat. Állandó rettegésben élni, megfosztva a szabad véleménynyilvánítás jogától számos feszültséget kelt az egyénben. Hogyan lehet mindezt túlélni? Négy polgár örlődését, megpróbáltatásait követhetjük nyomon. Van egyáltalán értelme a küzdelemnek, vagy egyszerűen bele kell tűrödni a sors által kínált helyzetbe? A válasz minden esetben egyénre szabott. Itt nincs helye ítélezésnek, hiszen minden egyes szituáció különböző, ezért teljesen egyértelműen mást vált ki az egyénből. Sánta Ferenc nagy hangsúlyt fektet a szubjektív megítélésre, valamint annak tiszteletben tartására. A mű alapkérdései közé tartozik, hogy meddig kell tűrni a szenvedést? Hol van az a határ, amíg fájdalmat lehet okozni másoknak? Létezik-e abszolút rossz vagy abszolút jó?

A dolgozat szerzője:

LENKÓNÉ NAGY ANDREA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kelényi István

A CSEND HANGJAI INGMAR BERGMAN FILMKÉPEIBEN

Kulcsszavak: csend, szavak, zene, szeretet, hit, magány, szorongás

Dolgozatom a filmművészet egyik legnagyobb individuális filmrendezőjéről, a svéd Ingmar Bergmanról szól. Amikor – immár több mint 10 éve - először volt szerencsém bepillantást nyerni a varázslatos, reáliákkal és szürreáliákkal teli bergmani világba, az élmény azonnal magával ragadott.

Munkám megírásának szubjektív aktualitása volt, hasonló belső indíttatások vezérelték, mint általában a művek születését: egyfajta önterápia és boldogságkeresés.

Bergman műveit elsősorban azok tematikus motívumai alapján vizsgáltam, de foglalkoztam a filmnyelvi elemekkel is, a különleges fényhatásokkal, színeinek ridegségével és melegségével. Természetesen a legnagyobb hangsúly a lélek rezdüléseinek premier plánokban felfogott arcképeire helyeződött.

A mester munkásságának tanulmányozásán túl célom volt minél alaposabban megismerni magát Ingmar Bergmant is. A kisfiút, a művészt, AZ EMBERT. Igyekeztem filmművészetére minél nagyobb rálátással lenni, miközben dolgozatom fókuszába állítottam három művét: *A csend*, a *Persona* és a *Suttogások, sikolyok* című alkotásokat.

Forrásként használtam fel a témában megjelent cikkeket, könyveket, különös tekintettel Ingmar Bergman önéletrajzi műveire. Újdonságként egészül ki az általa és róla alkotott kép azokkal a gondolatokkal, amelyeket a filmrendező által adott interjúkból fordítottam, legyenek azok akár angol nyelvűek, akár svéd nyelvűek, angol felirattal.

A bergmani motívumok füzére most a csend és annak társmotívumai köré csoportosul. Csend van odafönn, Isten nem felel, az ég üres. Csend van ideleln is, a lélek csendje. Ha nincs szeretet, nincs megértés sem, nincsenek emberi kapcsolatok. Ami maradt, az a végtelen magány. Az ember magára maradt, egyedül kell megküzdenie étellel, szorongással, betegséggel, halállal. Vannak, akik számára a csend azért elviselhetetlen, mert az befelé fordulásra késztet, gondolataik és érzéseik súlyát viszont nem bírja el a lelkiismeretük. Akkor jön az üres fecsegés. Van, aki nem bír tovább csömörben és hazugságokban élni, ezért némul el, vagy von kemény rétegeket önmaga köré. Egy adott ponton azonban a társadalom elvárásai miatt viselt maszkok lehullanak, s iszonyú erővel tör fel a mély. A tisztavirág életű testi és lelki kielégülés nyomában viszont újabb csalódások és hazugságok fakadnak, ami akár a személyiség széteséséhez is vezethet.

Van-e még remény? Van-e kapcsolat csend és művészet, zene és szentség között? Elnémulhatnak-e a suttogások és a sikolyok? Ezekre és hasonló kérdésekre keresem a válaszokat Ingmar Bergman „segítségével”.

A dolgozat szerzője:

NAGY CSILLA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kereszty Orsolya PhD

„A HARMINCASOK, AKIK MEGCSINÁLJÁK”

30-40 ÉV KÖZÖTTI TANULÓ NŐK TANULÁSI MOTIVÁCIÓI ÉS TANULÁSI NEHÉZSÉGEI

Kulcsszavak: női szerep, motiváció, tanulási nehézségek, időbeosztás, megküzdés

A felnőttkori tanulás számos nehézséggel jár, a nők társadalmi és szociokulturális helyzetük miatt további nehézségekkel szembesülhetnek. Mivel magam is ebbe csoportba tartozom, érdekelt, hogy nőtársaimat mi motiválja, hogy munkájuk, családjuk mellett, szabadidejük terhére tanulmányokat folytassanak. Továbbá érdekelt, hogy milyen tanulási nehézségekkel szembesülhetnek, melyek a legjellemzőbbek. A tanulással kapcsolatos nehézségekkel miként küzdenek meg, milyen technikákat, módszereket alkalmaznak.

Kutatásaim során a hazai szakirodalom mellett felsőoktatásban és szakképzésben tanuló nőket kértem egy kétrészes, 40 kérdésből álló online kérdőív kitöltésére, mintám 105 főből áll. Előzetes feltevésem, hogy a nők nagy része külső motiváció hatására kezd tanulni, a tanulási nehézségek közül a fáradtság és az időzavar jelenti a legnagyobb problémát. Úgy gondolom, hogy a megküzdés módszerei egyénenként változóak.

A kutatásom még nem zárult le, előzetes eredmények szerint világossá vált, hogy a nőkkel szemben támasztott társadalmi elvárások alig változtak az elmúlt századok során. A tanuló nő számára a családja segítsége nélkülözhetetlen. Csak az a nő tud tanulni, akinek a környezete némiképp átlépi a hagyományos szerepfelfogásokat, a családtagok átvállalnak bizonyos feladatokat, ennek mértéke egyénenként változó, az érzelmi támogatás mértéke minden tanuló családjában igen magas. Továbbá a megküzdés egyik fontos eleme a család támogató-elfogadó hozzáállása, még akkor is, ha egyéb segítséget nem tud nyújtatni.

A téma vizsgálatakor elgondolkodtatott a hazai civil nőmozgalmak hiánya és a nők társadalmi helyzetével kapcsolatos problémák sokasága, ezek közül csak egy a tanulás, képzés és önképzés problémaköre. Érdekel, hogy nagyobb minta alapján kidolgozható lenne-e egy olyan rendszer, amely megkönnyítené a nők számára a tanulás világába való belépést.

A dolgozat szerzője:

PETRICS PATRÍCIA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Kraiciné dr. Szokoly Mária PhD

**A HÁTRÁNYOS HELYZETŰEK MUNKAERŐ-PIACI INTEGRÁCIÓJA
TÁVOKTATÁSON KERESZTŰL - A XVIII. KERÜLETI FELNŐTTOKTATÓ
GIMNÁZIUM TÁVOKTATÁSI TAGOZATÁNAK BEMUTATÁSÁVAL**

Kulcsszavak: hátrányos helyzetűek, távoktatás, munkaerőpiac, felnőttoktatás

A képzettség és a munkaerő-piaci foglalkoztatottság szoros kapcsolatban áll egymással, értelemszerű, hogy a felnőttkori tanulásnak hatalmas szerepe lehet a hátrányos helyzet leküzdésében és az elhelyezkedés sikerességében. Szakdolgozatom célja a távoktatás felnőttképzésben betöltött szerepének bemutatása. Hipotézisem szerint a távoktatásnak van létjogosultsága a közoktatásban is és rugalmassága miatt tökéletes alternatíva a felnőttek oktatására.

A bemutatni kívánt budapesti, XVIII. kerületi gimnázium távoktatási tagozatán blended learning (kevert típusú oktatást) alkalmaznak. A tanulók a speciális oktatási anyag otthoni felhasználása és az internetes elérés mellett az intézmény által csütörtök és péntek délután biztosított egyéni konzultációin és szombatonként tartott csoportos konzultációin is részt vehetnek. Külön figyelmet fordítanak a hátrányos helyzetűekre, akiknek tanulását ingyenes tankönyvvel és szociális támogatásokkal segítik. Az intézmény nagy hangsúlyt helyez a közösség építésére, működik benne diákönkormányzat, szerveznek kirándulásokat, rendezvényeket. A tanulóközpontú, családias hangulatú távoktatási intézmény fontosságát és sikerességét eredményes vizsgázóin túl az is mutatja, hogy minden évben többszörös túljelentkezést tapasztalnak, ezért a közeljövőben tervezik tantermeik, férőhelyeik bővítését.

Szakirodalmi elemzésemben és kvalitatív kutatásom során vizsgálom a távoktatást, mint ideális lehetőséget a felnőttek oktatására. A felnőttek oktatásához szükséges figyelembe venni a felnőttek tanulási stílusát, amely eltér a gyermekkori mintától, a megszokottól. Családi életük és munkájuk nagymértékben befolyásolja részvételüket az órákon, sokszor lehetetlen összeegyeztetni azt az iskolarendszerű oktatással. Mindezek mellett erősebben kell motiválni őket és szükségleteik figyelembe vételével egyéni tutorálással, mentorálással megakadályozható lemorzsolódásuk az oktatásból. Ezen feltételek megvalósíthatóságának komoly akadályai vannak, ezért szükséges olyan oktatási formákat, intézményeket kialakítani, létrehozni, amelyek a felnőttek ez irányú igényeit is igyekeznek maradéktalanul kielégíteni. Távoktatásban az időbeosztás szabadsága, az oktatási anyagok koncentrált és célszerű tervezése, valamint a felnőttek tanulási jellemzőire, igényeire épülő oktatás kiválóan alkalmas a hátrányos helyzetűek oktatásba való bevonására és ezáltal munkaerő-piaci hátrányuk csökkentésére.

A dolgozat szerzője:

POLGÁRI KRISZTINA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Kraiciné dr. Szokoly Mária PhD

FENNTARTHATÓSÁGRA NEVELÉS - JÓ GYAKORLATOK A CIVIL SZEKTORBAN

Kulcsszavak: fenntartható fejlődés, jó gyakorlatok, civil szektor, módszertan

A fenntarthatóság, a fenntartható fejlődés fogalma néhány évtizede jelent meg a közgondolkodásban, ennek ellenére a fenntartható életmód kialakításának lehetőségei - így a fenntarthatóságra nevelés, oktatás is - napjaink kulcsfontosságú fejlesztési területeivé váltak. A fenntartható fejlődést szolgáló nevelés legfontosabb szerepe, hogy ismereteket adjon, készségeket és attitűdöket fejlesszen, mellyel az egyének és csoportok környezettudatosságát erősítve a világot olyanná alakíthatják, illetve olyannak őrizhetik meg, amelyet ők maguk és a jövő nemzedékei egyaránt életre alkalmasnak tartanak.

Több európai uniós és hazai dokumentum megfogalmazta a fenntartható fejlődés elvének és cselekvő szemléletmódjának széles körben történő terjesztésének igényét. Az elmúlt évtizedek számos jelentős kutatása és oktatási programjának vizsgálata mutat rá, hogy bár az emberek egyre több mindent tudnak a fenntartható fejlődést szolgáló életmódbeli változások szükségességéről, mégsem épül be mindennapi életmódjukba. Ehhez megvalósítható, jó gyakorlatokra van szükség. Az oktatási intézmények mellett a civil társadalomnak és a munkáltatóknak is kulcsfontosságú szerepük van a fenntartható életmódot ösztönző jó gyakorlatok - nem-formális és informális tanulási színtereken történő - kialakításában és elterjesztésében.

Szakdolgozatomban a Humusz Szövetség és a Zöldövezet Társulás projektjei keretében a fenntartható fejlődésre nevelés nem-formális és informális területén megvalósult szemléletformáló gyakorlataira fókuszáltam, különös tekintettel a fenntarthatóságra nevelés, a szemléletformálás módszertani szempontjaira. A vizsgálatban a dokumentumelemzés, valamint szakemberekkel készült mélyinterjú módszerét alkalmaztam, és a következő kérdéseket vizsgáltam: hogyan segítik a civil szervezetek jó gyakorlatai a fenntartható fejlődést szolgáló viselkedésminták széleskörű elterjedését? Hogyan látják a fenntarthatóság oktatásával kapcsolatos helyzetüket és lehetőségeiket a szakemberek? Melyek a fenntarthatóság tanításának azon módszertani szempontjai, amelyekre a civil szervezetek szemléletformáló programjaikat építik? Van-e módszertani sajátosság a fenntartható életmód kialakításának területén, ami kifejezetten a bemutatott programokra jellemző?

Vizsgálataim rámutattak, hogy a civil szervezeteknek fontos szerepük van a fenntartható fejlődést szolgáló viselkedésminták széleskörű elterjedésében, mivel számos, a mindennapi életbe integrálható, valamint a környezettudatos döntéseket támogató, jó gyakorlattal rendelkező.

A dolgozat szerzője:

REID NINA JULIA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Szabóné dr. Molnár Anna PhD

A NYELV SZEREPE A TANULÁSBAN

Kulcsszavak: nyelvhasználat, nyelvelsajátítás, (interkulturális) kommunikáció

Szakedolgozatomban szeretném bemutatni, hogy a nyelv és annak műveletei milyen szerepet játszanak a formális tanulásban, valamint mennyire tudnak hozzájárulni korszerű felnőttképzési módszerek kifejlesztéséhez. Bizonyos nyelvelsajátítási és nyelvhasználati elméletek részletes tanulmányozásával igyekszem feltárni a nyelv kapcsolatát a gondolkodással, tudáelsajátítással és egyéb kognitív folyamatokkal, amelyek befolyásolhatják a tanulmányi teljesítményt.

Munkám során kihangsúlyozom azt is, hogy a globalizáció tükrében egyre gyakoribb jelenség a kulturálisan sokszínű munkahelyi képzések, idegen nyelven folytatott képzések, valamint az oktatási nyelvtől eltérő anyanyelvű külföldiek bevonása a tanulási környezetbe. A megemlített helyzetekben segítséget nyújthat a szakdolgozatomban emlegetett beszédtechnikák és interkulturális kommunikációs stratégiák alkalmazása. Témaválasztásomat személyes érintettségem indokolja. Tulajdonképpen angol anyanyelvű félig jamaicai, félig magyar hallgatóként tisztában vagyok azzal, hogy a nyelvtudásom befolyásolja tanulmányi teljesítményemet.

Kvalitatív kutatást is végeztem, amely során két mélyinterjút készítettem egy korai kétnyelvű egyénnel és egy késői (felnőttkori) kétnyelvű egyénnel, akik mindketten Magyarországon folytatják tanulmányaikat, a felsőoktatás területén. Azzal a kérdéssel foglalkoztam, hogy a kétnyelvűség milyen hatással van a tanulási képességre. Ennek eredményeire, valamint előzetes tanulmányok eredményeire támaszkodva a következő hipotéziseimre találtam bizonyítékot: 1. Az idegen nyelven folytatott formális tanulási tevékenység fokozott figyelmi és emlékezeti képességekhez vezet, 2. A rendszeres idegen nyelven folytatott kommunikáció hozzájárul a gondolkodási keret bővítéséhez, 3. Közvetlen összefüggés van a nyelvtudás foka és a tanulmányi sikeresség között.

Mivel a nyelv és kultúra egymástól szétválaszthatatlan fogalmak, nem volt lehetséges számomra kutatást végezni a nyelv formális tanulással kapcsolatos szerepéről anélkül, hogy ne hivatkozzam kulturális szempontokra. Épp ezért tekintem bizonyos kulturális jelenségek feltárását kutatásom további lehetséges irányvonalának.

A dolgozat szerzője:

TAKÁCS ANITA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Kraiciné dr. Szokoly Mária PhD

ANDRAGÓGIAI SZEMLÉLET ÉS MÓDSZERTAN A FELSŐOKTATÁSBAN

Kulcsszavak: tanulástámogatás, tanítási módszer, kompetencia alapú oktatás

Felnőttképzésben dolgozóként látom, mennyire elterjedtek a közoktatásból hozott pedagógiai módszerek, melyek kevésbé veszik figyelembe a felnőtt életkori sajátosságokat, valamint milyen kis szerepet kapnak a résztvevő-központú tanítási módszerek. A felsőoktatásban aktív felnőtt hallgatóként is tapasztalom, milyen nagy szerepe van az andragógiai megközelítésnek. Szakdolgozatomban azt vizsgálom, hogy a felsőoktatásban dolgozó tanárok tevékenységében fellelhető-e az andragógiai szemlélet és módszertani kultúra. Úgy gondolom, a magyar felsőoktatásban – még a pedagógiai és andragógiai képzésben sem – tudatos az andragógiai szemlélet. Az oktatás tevékenysége elméletorientált, az ismeretek átadása előadó-központú tanítási módszerrel meghatározóbb, mint a résztvevő-központú tanítási módszerek alkalmazása, ezért ezzel összefüggésben kevés hangsúly helyeződik a gyakorlatias, kompetencia alapú képzésre. Feltételezem, hogy az oktatók kevés tanulástámogatási segítséget adnak a hallgatóknak, nem elterjedt az e-learning alkalmazása.

A Mondolat Iroda Kft. – az Oktatókutatató és Fejlesztő Intézet megbízásából a TÁMOP 4.1.4. „Minőségfejlesztés a felsőoktatásban” című projekt keretében Andragógiai kutatások eredményei címmel – teljes körű felsőoktatási andragógiai-pedagógiai elemzést végzett, feltárva a felsőoktatási intézmények hiányosságait és a követendő jó gyakorlatokat.

Saját kutatásom a Mondolat Iroda Kft. kutatásának másodelemzését kívánja elvégezni a Kaposvári Egyetem Pedagógiai Karán andragógia és tanító szakos hallgatói kérdőíves felmérésével, oktatói interjúkkal és kérdőíves megkérdezéssel mérve. Négy vizsgálandó területet választottam ki, melyhez felhasználtam a Mondolat kutatás kérdéseit: tanulási/tanítási környezet, tanulástámogatás, tanítási módszerek, valamint az értékelés. E négy irányvonal mentén a hallgatókkal kitöltetett kérdőív kapcsán kitért a kutatásom a tanterem elrendezésére, a könyvtár, számítógépes és közösségi terek használatára, a tanulmányi ügyek intézésére, az oktatókkal való kapcsolattartás formáira, a tanulás-módszertani segítségnyújtásra, az online oktatási felületek használatára, a felnőtt tanuló tulajdonságaira, az előadó- és résztvevő-központú tanítási módszerekre, értékelésre. Az oktatókkal folytatott interjúk során a fenti kérdéskörökön túl a kompetencia alapú oktatás követelményeire és az e-learning alkalmazására is kitértem.

A kutatás végén a hipotéziseim érvényességének vizsgálata mellett a Mondolat Iroda által végzett kutatással is összevettem a kapott eredményeimet, hogy megtudjam, az országos tendencia érvényesül-e a Kaposvári Egyetemen is. Kutatásom kiindulási alapot adhat a Kaposvári Egyetem számára oktatási célok megfogalmazásához és egy fejlesztési terv kidolgozásához.

A dolgozat szerzője:

TILINGER RÉKA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Kraiciné dr. Szokoly Mária PhD

VEZETŐI KOMPETENCIÁK EGY MULTINACIONÁLIS VÁLLALATNÁL

Kulcsszavak: kompetencia, hatékony és sikeres vezetés, vezetői kompetenciák fejlesztése, tudásmenedzsment

Dolgozatom a vezetői kompetenciákra, és azok fejlesztésének lehetőségeire összpontosít. Egy működő multinacionális termelő szervezet keretein belül vizsgálom, hogy a középvezetőknek milyen személyes tulajdonságokkal és szociális kompetenciákkal kell rendelkezniük-feladataik sikeres elvégzéséhez, illetve hogy a megkérdezettek hogyan látják saját vezetői képességeiket, készségeiket és mennyire tartják fontosnak önmaguk fejlesztését.

A szakdolgozat bevezető fejezetében bemutatom a fontosabb kompetenciaelméleteket, a kompetencia fogalom főbb meghatározásait, és megjelenését az Európai Unió dokumentumokban, valamint a nagyvállalatok humánerőforrás menedzsmentjében.

A második fejezetben a vezetők fő feladataival, a vezetői kompetenciák mibenlétével foglalkozom, benne érintem az érzelmi intelligencia jelentőségét a vezetésben.

Kutatásom során információkat gyűjtöttem az vizsgált vállalat középvezetőinek kompetenciáiról, amelyek megjelennek a kiválasztás, a teljesítményértékelés és a képzések területén egyaránt. A művezetők körében végzett kérdőíves vizsgálatomban arra kerestem a választ, hogy hogyan vélekednek a hatékony vezetéshez szükséges személyes tulajdonságaikról, vezetési stílusukról, illetve hogyan ítélik meg saját vezetői kompetenciáik fejlesztésének szükségességét és lehetőségeit?

A kutatás eredményei beigazolták hipotéziseimet, miszerint a sikeres vezetéshez a szakmai kompetenciák mellett elengedhetetlen a szociális kompetenciák megléte, és a demokratikus vezetési stílus növeli a hatékonyságot. A művezetők többsége kiemelkedő figyelmet fordít rá, hogy vezetőfejlesztő képzésekben vegyen részt és folyamatosan fejlessze magát a sikeres eredmények érdekében.

A dolgozat szerzője:

VAJDA JUDIT

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kereszty Orsolya PhD

BEFOGADÓ PEDAGÓGIÁVAL ÉS ANDRAGÓGIÁVAL A TÁRSADALMI ÁTALAKULÁSÉRT

AZ ESÉLYEGYENLŐSÉG ÉS ELŐÍTÉLET-MENTESÉG SZEREPE A MAGYAR PEDAGÓGUSKÉPZÉSBEN

Kulcsszavak: esélyegyenlőség, előítélet-mentesség, diszkrimináció, sztereotípiák

A pedagógus és személyisége, mint a szocializációs folyamat egyik fontos szereplője, óriási jelentőséggel bír a pozitív szemléletformálásban. Magyarországon hosszú időszakon keresztül mesterségesen elrejtették a marginalizált csoportokat, a „másság” tabu-téma volt. Tehát feltehetően sem a társadalmi életben, sem a pedagógusképzésben nem volt jelen, vagy nem olyan mértékben az a párbeszéd, mely fontos lett volna a társadalmi előítélet-mentesség megteremtéséhez.

Az ember korai életszakaszában - ezen belül is a vizsgált életszakasz a köz- és felsőoktatás időszaka - az iskola és a pedagógusok töltik ki idejének majd 70%-át. Ebben a szorosan és hierarchikusan felépülő világban az egyén a legbefolyásolhatóbb és a legfogékonyabb különböző eszmék, irányzatok és sztereotípiák irányában. Különösen nehéz helyzetben vannak azok, a társadalomban marginális helyzetben lévő csoportok, akiket különféle alapokon (vallási, nemi, ideológiai, származási, bőrszín, viselkedés, fogyatékoság, stb.) a legtöbb előítélet ér. Úgy gondolom továbbá, hogy a magyarországi felnőttképzésben résztvevők épp azért élik meg másképp a megkülönböztetést, mert korábban a köz- és felsőoktatásban már traumatizálódtak.

Ezt a hatást, az előítélet megjelenésétől kezdve, két kutatásomban a hierarchikus lépcső legfelsőbb szintjén álló pedagógus szempontjából vizsgálom – hiszen vele szemben kerülhet a diák a legkiszolgáltatottabb helyzetbe. A kvalitatív mélyinterjú és a kvantitatív standardizált kérdőíves, önkényes mintavétel módszereit alkalmazva a vizsgálat beigazolta a feltevésem, hogy a pedagógusok előítéleteinek és a sztereotípiáknak az egész életre kiható, maradandó hatásai vannak.

Nehezíti a helyzetet, hogy hivatkozott szakirodalmak szerint évek óta növekszik a funkcionális analfabéták aránya, mely ideális táptalaja az „elnyomottságnak” – egy olyan korosztály kitermelésének, amely nem tud magán segíteni, nem ismeri fel a változtatáshoz szükséges jeleket. A pedagógusképzésben kiemelt jelentőséget kéne tulajdonítani az előítélet-mentességnek és a sztereotípiák leküzdésének, mert ezzel biztosítható, hogy egy irányított szemléletváltáson keresztül a szükséges társadalmi változások elinduljanak. A közelmúltban végzett és a jelenleg majd végző pedagógus generációnak vajon van-e megfelelő eszköze, hogy mind az alap-, közép- és felsőfokú képzésben, mind a felnőttképzésben a kulturálisan színes réteget, csoportot, közösséget megszólítsa?

A dolgozat szerzője:

VARGA MÁRIA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Pósfai Gábor

A MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ FELNŐTTEK ÁTKÉPZÉSÉNEK, TOVÁBBKÉPZÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

Kulcsszavak: megváltozott munkaképesség, komplex rehabilitáció, rehabilitációs járadék, átképzés, továbbképzés

Az elmúlt tíz évben a rokkantsági nyugdíjrendszer átalakításában két jelentős lépés történt hazánkban, melyek során az eddigieknél nagyobb hangsúlyt kapott a megváltozott munkaképességű személyek oktatási, képzési lehetőségeinek bővítése, foglalkoztathatóságuk javítása.

A cél mindkét esetben a fogyatékkal élő és a megváltozott munkaképességű emberek társadalmi reintegrációjának elősegítése, visszavezetésük a munka világába, mely elsősorban komplex rehabilitációval valósítható meg.

Az egészségkárosodás megállapítására 2008. január 1-jétől új minősítési és ellátási rendszer lépett életbe és új ellátási forma, a rehabilitációs járadék került bevezetésre. Az újítás lényege, hogy a korábban megállapított munkaképesség-csökkenés helyett össz-szervezeti egészségkárosodást vélelmeznek a szakértői bizottságok, valamint az elveszett képességekről átvett a hangsúly a megmaradt, a fejleszthető képességekre. Az egészségügyi tényezők mellett az egyének szociális helyzetét és foglalkoztatási lehetőségeit is figyelembe veszik az esetleges rehabilitációs irányok és szükségletek megállapításakor.

2012. január 1-jétől ismét módosult a megváltozott munkaképességűek minősítési rendszere és az ellátások formája. A cél változatlan: a minél teljesebb foglalkoztatottság elérése.

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalnál szerzett több éves tapasztalat alapozta meg a szakdolgozat témájának megválasztását.

A szakdolgozatban bemutatásra és összehasonlításra kerülnek a 2008 óta életbe lépő változások a megváltozott munkaképességű emberek képzésének, átképzésének területén, ennek kapcsán a jogszabályi háttér, az Európai Unió ajánlásai, tagállamok gyakorlatai, a megvalósításban együttműködő három legfontosabb intézmény (Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal, Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság, Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat) feladatai, a vonatkozó szakirodalom.

A szakdolgozat számba veszi a felnőttek képzésének, átképzésének akadályait: hátrányos szociális helyzet, életkori sajátosságok, motiváció hiánya. A cél minél teljesebb képet nyújtani a megváltozott munkaképességűek társadalomba történő reintegrációját segítő hazai lehetőségekről, és az Európai Unió tagállamai által folytatott gyakorlatok alapján javaslatokat megfogalmazni azok magyarországi megvalósíthatóságára vonatkozóan.

A dolgozat szerzője:

ZÉKÁNY ZSUZSANNA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. habil Fehér Katalin CSc

KLEBELSBERG KUNO ÉS A KÖZMŰVELŐDÉS

Kulcsszavak: művelődés, oktatásügy, iskolareform

Dolgozatom Magyarország történelmének egyik legnagyobb tragédiáját követő talpra állását mutatja be. Az 1920 júniusában bekövetkezett események hatalmas, megemészthetetlen csalódást és elkeseredettséget jelentettek nekünk és a határon kívül rekedteknek. A versailles-i Trianon-kastélyban egyetlen tollvonással határozták meg hazánk jövőjét, a békeszerződés értelmében pedig területeink háromnegyed részét csatolták el, három és fél millió magyar lakost elveszítve. Belenyugodni szinte lehetetlen volt, talpra állni még nehezebb. A magyar államnak nem csak a súlyos veszteségekkel, hanem a teljes pusztulás veszedelmével is szembe kellett néznie.

Klebensberg Kuno küldetéstudatos ember volt. Az elveszített világháború után kilátástalan helyzetben lévő ország számára keresett és talált kiutat, felismerte a lehetőségeket és kivitelezésük módját, a kulturális építkezés útját. Az európai nemzetek jellemzőit tanulmányozva jutott arra a következtetésre, hogy a legfontosabb tulajdonság a művelődésre való képesség.

Klebensberg Kuno elképzeléseit az oktatásügy terén a békediktátum merőben meghatározta, voltaképpen a romokban álló ország oktatási rendszerét kellett felépítenie, és a korábbi „jónak nem nevezhető” tanügyi módszereket megreformálnia. Nem kis feladat volt véghezvinni elképzeléseit, hiszen számos elmaradott országrészen kellett iskolák százait megépíttetnie, ott, ahol addig rengeteg akadályba ütközött a gyermekek oktatása és neveltetése.

Miért is? Joggal tehetjük fel és tettem is fel a kérdést. A témában történeti kutatást végeztem számos szakirodalomból – melyek beszerzésének forrásául a tatabányai Városi és Megyei Könyvtárat használom –, hogy kellőképpen bemutathassam a neves magyar kultuszminiszter, gróf Klebensberg Kuno kultúrfölény gondolatát és ezáltal az oktatás terén végzett munkásságát.

Mindezek megvalósítása emberfeletti kitartást és munkát igényelt, mely valóban csodálatra méltó teljesítmény. Éppen ezért is választottam dolgozatom témájaként, mivel úgy gondolom, hogy méltán nevezhetjük a magyar oktatásügy fénykorának ezt az időszakot. Más körülmények között ugyan, de a cél voltaképpen ugyanaz volt, mint napjainkban: a társadalom számára hasznos polgárok, sikeres és művelt emberek kinevelése.

Művelődésszervező szakirány

A dolgozat szerzője:

DIDICS GLÓRIA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Striker Sándor PhD

A FESZTIVÁLOK ÉS RENDEZVÉNYEK KULTÚRAFORMÁLÓ ÉS KÖZVETÍTŐ SZEREPE

Kulcsszavak: kultúra, fesztivál, kulturális szórakozás

A dolgozatomban azt szeretném bemutatni, hogy a méltán sikeres fesztiválok és rendezvények jelenléte miként hat a kulturális életre, és ezeknek a rendezvényeknek milyen kultúraformáló szerepük van. A témával foglalkozó szakirodalmak mellett a kutatásom során azt vizsgáltam, hogy a fesztiválokra járó közönség hogyan helyezkedik el a kulturális fogyasztásban, milyen a közönség nagysága, jellemzője, társadalmi-demográfia összetétele. Mit adnak a különböző rendezvények, fesztiválok? Mi vonzza a fesztiválok közönségét? Miért olyan népszerűek? Többek között ezekre a kérdésekre is keresem a választ.

A témaválasztásomat személyes érdeklődésem és élményeim is inspirálták, éppen ezért lehetőségem van saját véleményemet és a primer kutatásom eredményeit is közzétenni. A kutatásomat kérdőíves módszerrel végeztem, leginkább az ismerőseim között, mindenféle korosztályban és társadalmi helyzetben. A válaszok között nem csak a fesztivál látogatottságot mérem fel, hanem azt is, hogy látogatnak-e más kultúráközvetítő intézményeket is szabadidejükben a megkérdezettek.

Történelmi áttekintést is teszek a témában, a kezdetektől napjainkig, továbbá néhány példán keresztül kitérek a helyi, országos és a nemzetközi fesztiváléletre is.

A rendszerváltás óta gyökeresen megváltozott a kulturális fogyasztás, mely egyben újfajta kultúraszerveződési formák megjelenését is jelentette. A sikeres fesztiválokon már összefonódik a gasztronómia és a kultúra, az emberek szabadidejüket szívesen töltik ilyen eseményeken. Vannak, akiknek családi program, a szülők szívesen viszik el a gyermekeiket, a fiatalok baráti összejöveteleinek színterei lettek.

Úgy gondolom, hogy a fesztiváloknak és nagyobb rendezvényeknek megvan az erejük ahhoz, hogy közelebb hozzák az embereket egymáshoz, megszüntessék a társadalmi különbségeket, akár erősítsék a nemzeti összefogást, a nemzetek békés önkifejezésének módját.

A dolgozat szerzője:

FÜLÖPNÉ JANKOVICS EDINA RITA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kelényi István

TÖRTÉNELMI FESTÉSZET HATÁSA A MÚLTBAN ÉS A JELENBEN

Kulcsszavak: beszélő képek, narratív pszichológia, nemzeti identitás

Napjainkban a nemzetállam eszméje eltűnőben van, helyette egy szélesebb „új haza” ad otthont mindannyiunk számára, az Európai Unió, mint soknemzetiségű „államszerkezet”, melynek mi is tagjai vagyunk. Emellett a mindenkit érintő globalizációs folyamatban egyre inkább összemosódnak a kultúrák. Véleményem szerint, ahhoz hogy megőrizzük örökségünket, tradícióinkat, egyre inkább a kulturális nemzet fogalma kerülhet újra előtérbe a nemzetállam szóhasználat helyett, mert éppen a különböző nemzeti kultúrák sajátosságai teszik érdekessé az Európai Uniót és a Világunkat is.

A jövő andragógusaként fontosnak tartom a kultúrák közvetítés csatornáit, lehetőségnek tekintem a hagyományörzés és a közösségfejlesztés területén. Ezért kezdtem el vizsgálni a nemzeti kultúránk megóvása ügyében. Kitűnő segítséget a reformkori magyar művelődéstörténetben és művészetekben, ebből az időszakból merítve a történelmi festészet bemutatásában látok, hiszen nemzeti művészetet teremtett. Továbbá arra kerestem választ, hogy vajon létezik-e ma a kortárs festőművészetben hasonló törekvés; mi az, amely az alkotók érdeklődését felkeltette, milyen cél vezérelte és motiválta ma is Őket, és milyen hatásokat vált ki ez a közönségből. Kutatásom a történelmi-történelmi ábrázolás kereteit próbálta összefoglalni, múltját és jelenét vizsgálta. A képek témáját illetően azok érzelem kiváltó hatásait csoportosítottam, narratív tulajdonságuk alapján.

Munkám során forrásbázisként az e témában fellelhető művészettörténeti és művelődéstörténeti, önéletrajzi szakirodalmakat, múzeumi katalógusokat és folyóiratokat használtam, valamint egyéni kutatásaimat és a kortárs magyar művészek történelmi témájú alkotásairól szóló interjúkat.

Kiderült, hogy a történelmi festészetnek napjainkban is van nemzeti öntudatot formáló ereje, akár a múltban, lesz a jövőben is. Szinte minden korosztálynak van ugyanis véleménye ma is a témáról, az idősebb nyugdíjasoknak éppúgy, mint a digitális világban szocializálódott fiataloknak. Lehetünk mi az Európai Unió tagállama vagy a globalizált világ egy kicsiny része; bárhogya is alakul a technika és technológia fejlődése, a közös múlt összetart minket.

A dolgozat szerzője:

GÁBOR ANDREA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kelényi István

A ZENEI KULTÚRA MEGJELENÉSE A FILMMŰVÉSZET EGYES KORSZAKAIBAN

Kulcsszavak: némafilm megjelenése, mozi aranykora - zeneszerzők, 1960-tól napjainkig, musicalek

„A filmen, amikor rosszra fordul a cselekmény, baljós zene csendül fel. (...) Milyen kár, hogy az élethez nem jár ilyen filmzene. Nem mintha változtatna bármin is, de jó volna, ha időben figyelmeztetnék az embert.” (*Judith Ryan Hendricks*)

Témaválasztásomban meghatározó szerepet játszott az évek óta tartó zene és filmek iránti rajongásom. Felmerült bennem a kérdés: miért ne lehetne ezt a számomra két csodás dologt szakdolgozat formájában papírra vetni? Ezért döntöttem a különböző filmes korszakok zenei kultúrájának bemutatása mellett.

Dolgozatomban először a némafilm korszakát mutatom be. Egy olyan technikai tökéletlenséget, mely még nem tudatos kifejezési forma. Ha Edisonnak és társainak meglettek volna hozzá az eszközei, a zene bizonyára kezdetektől fogva a filmkészítés fontos részét képezte volna. Mivel azonban a kellő technika hiányzott, gyorsan megszületett az új típusú színházi zene műfaja.

Kutatásom során filmek és különböző könyvek segítségével mutatom be a filmkorszakok zenei fejlődését. A némafilmről a hangosfilmre való áttérés időszaka egyszerre volt komoly bizonytalanság és nagyfokú kreativitás a filmtörténelemben. Az új technológia egyaránt keltett pánikot és zavart, de kísérleteket ösztönzött és új elvárásokat is gerjesztett. Ezt az időszakot bizonyos sajátosságai megkülönböztetik mind a megelőző, mind az utána következő évektől. A hang egyenlő mértékben hatott a film formájára és a filmipar szerkezetére. Fontos szerephez jutottak a színdarab- és forgatókönyvírók. Megszületendőben volt egy teljesen új műfaj, a zenés film. A filmtörténet ezen korszakában ment végbe a legnagyobb zenei átalakulás.

Végezetül pedig a musicalek varázslatos világát mutatom be, mely olyan filmeket jelöl, ahol jelentős részében diegetikus (a filmen látható szereplők által játszott) zene szól. Ez egy olyan feltűnően változatos, nemzetközi műfaj, amelyben a húszas évek óta minden évtizedben és minden kontinensen születtek számottevő alkotások.

A dolgozat szerzője:

HELYES GEORGINA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kelényi István

SZÍNHÁZVEZETÉS: MŰVÉSZET VAGY ÜZLET?

Kulcsszavak: színház, színházvezetés, művészet, gazdaság

Dolgozatomban arra a kérdésre keresem a választ, hogy a művészet és az üzlet milyen arányban játszanak szerepet vagy élveznek prioritást a színházvezetés kereszttetszetében, vagyis, hogy a színházakban milyen hatások érvényesülnek művészeti és üzleti megközelítésből ma, 2012-ben. Kíváncsi voltam azokra a tényezőkre, amik alapján a színházak kialakítják arculatukat, azokra a szempontokra, amit szem előtt tartanak repertoárjuk alakításakor.

Vizsgáltam a kultúra és a gazdaság kapcsolatrendszerét és a kultúrafinanszírozás modelljeit. Megközelítettem a kultúrát, mint „közjóságot” és mint „árucikket” is és megfogalmaztam azok jellemzőit, prioritásait, keresleti és kínálati kapcsolataikat, a hozzáférésükhöz való feltételeket, finanszírozásuk módját és próbáltam meghatározni azt a közös halmazt, melynek elemei egymást kiegészítik és erősítik. Feltérképeztem a mai magyar színházak helyzetét, hogy milyen formában működnek, milyen szerepet foglalnak el a magyar intézményrendszeren belül és milyen színházi törvényeknek kell megfelelniük, valamint statisztikai adataikat, hogy milyen típusú darabokat, milyen játszóhelyeken, mennyi néző előtt játszottak. Interjúkat készítettem színházigazgatókkal, melyben megosztották a témával kapcsolatos meglátásaikat és tapasztalataikat.

Vizsgálataim eredményei azt mutatják, hogy a színházba járás viszonylag szűk rétegre jellemző és néhány városra koncentrálódik, de megjelentek az utazószínházak is. Ahol a színház önmeghatározása ezt megengedi, ott a színházvezetés nagyon nagy százalékban elégíti ki a közönség könnyedebb műfajú, szórakoztatóbb darabok iránti igényét, ugyanakkor próbálnak megfelelni az irodalmiasságnak is.

Hipotézisem, miszerint a művészetnek és a gazdaságnak van egy átlagos képlete, mely mentén a színházak vezetői gondolkodnak, a specifikus színházak tekintetében nem helytálló.

A dolgozat szerzője:

KOVÁCS KLÁRA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Arapovics Mária PhD

FEJEZETEK OZORA KULTURÁLIS ÉLETÉBŐL

MÚLT ÉS JELEN

Kulcsszavak: történelmi események, kultúra, műemlékek fenntartása, múzeumpedagógia

Témaválasztásomat meghatározta az a tény, hogy gyökereim Ozorához fűznek és a Pipo Várkastélyhoz, mivel idegenvezetőként dolgozom ebben a létesítményben. Fontos, hogy az ember megismerje szülőföldjének történelmét a hozzá kapcsolódó kulturális, történelmi eseményeket, azokat a meghatározó embereket, akik mindezt tetteikkel véghezvitték, s a változásokat, amik bekövetkeztek általuk. Ezért tartottam fontosnak, céloznak e tanulmány megírását, mely az érdeklődő közönség számára hiteles információt nyújt idegenvezetésem során.

Szakdolgozatomban elsőként Ozora történelmét vizsgálom, majd Filippo Scolari életével ismertetem meg az olvasót, mely az ozorai várhoz köthető. Bemutatásra kerül a Műemlékek Nemzeti Gondnokságának működtetése, fenntartása, az ozorai vár régészeti kutatásainak eredményei. A Vár oktatási és kulturális életének legfontosabb része a múzeumpedagógia lett. Az eddigi foglalkozások eredményei pozitívak, ezért bővíteni szeretnénk kapcsolatainkat óvodákkal, iskolákkal, hogy interaktív módon ismerkedjenek meg a gyerekek a történelemmel.

További terveink, melyek elég nagy volumenűek, csak pályázati forrásból finanszírozhatóak. Ide sorolható a várfal visszaépítése, négy bástyával, felvonóhíddal, szárazárok kiépítésével. Belső termekbe interaktív táblák, a vár makettje és vártörténeti kiállítás.

Kutatásom típusa elméleti kutatásra épül, így először is kronologikusan haladva végigveszem az eseményeket. A következtetéseket a tapasztalataimmal egybevéve az e területen eddig megjelent szakirodalom segítségével összesítettem. Úgy vélem, alapos kutatást végeztem, annak ellenére, hogy Filippo Scolari nem magyar nemzetiségű volt.

A téma mélyítésének lehetőségét csak külföldi kutatómunkában látom, Firenzében, Tizzanóban, mivel ez Pipo szülőföldje és a gyökerei ide vezethetők vissza.

Szakirodalmam jelentős része régészeti kutatások beszámolóiból, tanulmányokból, könyvtárból és a Műemlékek Nemzeti Gondnokság lelkes segítőitől származik.

A dolgozat szerzője:

MOSOLYGÓNÉ FEHÉRVÁRI BEÁTA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Striker Sándor PhD

GRÓF KLEBELSBERG KUNO

A HARMADIK ÉVEZRED MINISZTERE?

Kulcsszavak: Klebelsberg, kultúrpolitika, húszas évek, élethosszig tartó tanulás

Klebelsberg Kunó olyan modern kultúrpolitikába kezdett, ami elindította hazánk kulturális fejlődését, a nyugathoz való felzárkózását, lényegében megfelelő kiindulási alapot kínált a ma szükséges műveltségi viszonyok megteremtéséhez. Természetesen nem minden elképzelése és elve felel meg a mai elvárásoknak, de csírájában több aktuális kultúrpolitikai alapelv megjelent az elképzeléseiben. Igaz, terveinek jelentős része nem valósult meg, részben az akkori lehetőségeinek korlátozott volta, részben a megváltozott történelmi helyzet miatt. Mindezek ellenére Klebelsberg kitörölhetetlen nyomot hagyott hazánk kulturális életében. Megvizsgálom a dolgozatomban azt a hipotézist, hogy Klebelsberg elveinek, elképzeléseinek, cselekedeteit megalapozó gondolatainak egy jelentős része napjainkban is aktuális, sőt esetenként előremutató, és a jövőben is iránymutató.

Vizsgálódásomat elsősorban a jelenlegi szakirodalomra alapozom. A mai szerzők huszadik század végi, huszonegyedik század eleji szemlélettel elemzik a korábbi történéseket. Fontos tanulmányozni Klebelsberg fennmaradt publikációit, hiszen az a leghitelesebb forrás arról, mit gondolt, hogyan szemlélte a világot. Szemezgettem Klebelsberg kortársainak róla írt műveiből is, mint hitelesnek tekinthető forrásból. Az összehasonlításokhoz pedig olyan aktuális művet kerestem, amely a jelen problémáiról és a jövő feladatairól szól.

A kutatásaim arra mutattak, hogy Klebelsberg a korát meghaladó módon felismerte a tudás gazdasági és politikai fontosságát. Megjelent publikációiban az életen át tanulás és a tudás alapú társadalom elve, a modern technika felhasználása a művelődésben, a tudástőke gyarapításának igénye, nők felsőfokú oktatása, kulturális decentralizáció, a sport, mint testkultúra. Érdemes megvizsgálni azt is, hogy a szellemi örökség mellett milyen tárgyasult emlékei maradtak munkásságának.

A dolgozat szerzője:

SAVANYA LILLA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Kraiciné dr. Szokoly Mária PhD

A KULTURÁLIS TURIZMUS LEHETŐSÉGEI A FELNŐTTKÉPZÉSBEN

A LOVAS TURIZMUS FEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEI

Kulcsszavak: turizmus, lovas turizmus, lovas fejlesztési stratégia

Leendő andragógusként fontos feladatomnak tartom a felnőttek oktatásának, egész életen át tartó tanulásának segítését. Nem csak a hagyományos iskolai keretek között megszervezett formális tanulásban való részvételt, hanem az informális tanulás fontosságának hangsúlyozását, és lehetőségeinek kutatását.

Az általam kiválasztott lovas turizmus bemutatása lesz dolgozatom fő témája. Véleményem szerint ugyanis ez a turizmusforma magában hordozza a folyamatos tanulás lehetőségét, más kultúrák megismerését és a szabadidő alatt eltöltött aktív mozgás lehetőségét is. Ezért szeretném felhívni arra a figyelmet, hogy a lovas turizmus rendkívül fontos és meghatározó lehet az emberek életében, mivel ez egy komplex turizmusformát takar. Hazánk természeti adottságai megfelelőek arra, hogy jelenlegi lovas szolgáltatásinkat bővítsük, és szélesebb körben elterjesszük azokat.

A szakdolgozatom egy elméleti bevezetéssel, szakirodalmi áttekintéssel kezdődik, melyben a turizmus fogalmától indulva eljutok a lovas turizmus bemutatásáig. A szakdolgozatom második felében szeretnék rávilágítani a lovas turizmus fontosságára, a benne rejlő hiányosságokra és lehetőségekre. Fejlesztési irányokat feltárva teszek javaslatokat a lovas turizmus népszerűsítésére, ezzel együtt a lovas hagyományok ápolásának lehetőségeire, ezzel az ország falusi térségeinek fejlesztésére.

Kutatási módszerem dokumentumelemzés és félig strukturált interjú. Rendelkezésemre álló lovas turizmus stratégiát használtam alapul a kutatásomhoz. Jelenleg már két országos stratégia is kidolgozásra került a lovas turizmus területén, így véleményem szerint a téma fontosságát és aktualitását ez is igazolja. Bár ezek egyelőre csak elméleti stratégiák, de számos kérdés merül fel a megvalósításukkal kapcsolatban. Ehhez készítettem interjút lovas szakemberekkel, akikkel ezen lehetőségeket vizsgáltuk meg, és az ezzel kapcsolatos aggályokat vitattuk meg.

Bízom benne, hogy a szakdolgozatom segít abban, hogy a szakemberek megfelelő irányba fejlesszék a lovas turizmust, és ezáltal a falusi turizmus is fellendüljön, a lovaglás egyre több ember hétköznapi életében is meghatározóvá váljon.

A dolgozat szerzője:

SIMAI RITA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Kraiciné dr. Szokoly Mária PhD

A SPORT SZEREPE A FELSŐOKTATÁSBAN

Kulcsszavak: sport, életmód, egészség, testkultúra

Az általam választott és feldolgozni kívánt téma a felsőoktatásban résztvevők sportolási szokásai. Ezen területet több okból kifolyólag választottam. Úgy gondolom, hogy mindenképpen foglalkozni kell a fiatalok sportolási szokásaival, sportkultúrájával. A mai rohanó világban egyre kevesebb idő jut a testmozgásra, amihez sok esetben társul az egészségtelen táplálkozás, a nem megfelelő életvitel. Ezek hatására elsősorban edzetlenek leszünk, de legfőképp fáradékonyabbak, ingerültebbek, és nem utolsó sorban elhízottak.

Témaválasztásomnál meghatározó volt még a saját sport múltam is. Kiskorom óta folyamatosan sportoltam, mindig meghatározó része volt életemnek a mozgás. Ma már nem sportolok versenyszerűen, de a sport szeretete megmaradt, így próbálok minél több fajta mozgásformával megismerkedni, legyen szó aerob típusú mozgásról, vagy kondicionáló, erősítő edzésekről.

A téma vizsgálatához a szakirodalmakon kívül készítettem egy online kérdőívet, melyben a sportolási szokásokra, sporthoz való hozzáállásra voltam kíváncsi. Továbbá felhasználom a Hallgatói Önkormányzat már meglévő felmérését.

A kérdőív elemzése még folyamatban van, mivel még várom a beérkező eredményeket, de már most elmondható, hogy a legtöbben az idő hiányát nevezik meg befolyásoló tényezőként a rendszeres sportolás akadályozásának hátterében.

Célkitűzéseim közé tartozik olyan javaslatok tétele, mely közelebb hozza a hallgatókat az egészséges életmódhoz és a rendszeres testedzés fontosságának tudatosításához.

A dolgozat szerzője:

SZESZÁK SZILVIA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kelényi István

SZÍNHÁZ ÉS NEVELÉS

Kulcsszavak: színházi nevelés, társadalmi részvétel, felnőttképzés

Szakdolgozati témámat személyes indíttatásból választottam, mivel drámapedagógusként hat évvel ezelőtt kerültem kapcsolatba a Magyarországon is egyre népszerűbb drámapedagógiai tevékenység egyik ágával, a színházi neveléssel. Itt más dramatikus tevékenységformáktól eltérően nagyobb teret kap a színházi formanyelv alkalmazása. (*Magyar nyelven is alkalmazott angol rövidítése a Theatre in Education elnevezés után: TIE.*) A színházi nevelési program magas művészi színvonalon kidolgozott színházi előadásból és a nézők aktív részvételére épülő feldolgozó részből áll.

A gyerekek, fiatalok tanítása és nevelése nem fejeződik be az iskolában, sőt izgalmasabb folyamatok indulhatnak el onnan kilépve. A színházba jutás rendkívüli szociális és kollektív élményt jelent. A színházi nevelési programok ereje - a művészi élményen túl – abban rejlik, hogy sajátos eszközeik révén hatékonyan kapcsolódnak be az oktatási és nevelési folyamatokba. Cél, hogy a néző-résztevő belehelyezkedjen a felkínált helyzetbe és meghatározza ahhoz fűződő viszonyát. A módszer ily módon nagyban hozzájárul a társadalmi felelősségvállalás minél szélesebb körű tudatosulásához.

A színházi nevelési program egy egyedülálló művészetpedagógiai forma, melyben mind színházilag, mind pedagógiailag képzett és gyakorlott színész-drámatanárok vesznek részt. A résztvevő csoportok tagjai a színdarab hatására érzelmileg is bevonódnak a történetbe, és ennek segítségével veszik szemügyre a vizsgálandó helyzetet. Egyszerre vannak jelen, játszanak, érzékelnek, gondolkodnak, kérdéseket tesznek fel, keresik a válaszokat és alkotnak. A színházi nevelési előadás egyszerre neveli résztvevőit a művészeteket kíváncsian szemlélő, értő közönséggé és önálló gondolkodásra, cselekvésre, megfontolt döntések meghozatalára képes szuverén egyéniségekké.

Aktívan három éve dolgozom az egyik társulat élén, és azóta foglalkoztat a formában rejlő további lehetőség, mint pl. a társadalmi részvétel, ahol ez a színházi forma fontos társadalmi, erkölcsi, emberi problémákat mutat be és lehetőséget ad a felnőtt közönség aktív részvételére. Az előadásokat megelőző, megszakító, vagy azt követő feldolgozó részekben a résztvevő-nézők színházi eszközöket, munkaformákat használva, gyakran szerepbe bújva, megélt tudást szereznek az adott problémakörrel. Az állampolgári részvétel kultúrafüggő és tanulható. Mit jelent ma Magyarországon színházi nevelési programot létrehozni, milyen fenntarthatósága van hosszú távon és vajon mi az oka annak, hogy egyre több közsínház kezdi felfedezni a drámapedagógia és a színházi nevelés fontosságát?

Ezekre a kérdésekre keresem a választ a szakdolgozatomban, valamint bemutatok egy felnőtteknek szóló színházi nevelési programot.

A dolgozat szerzője:

TIRCSI ANIKÓ

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kelényi István

A MAGYAR RÁDIÓ NÉPOKTATÓ, NÉPMŰVELŐ SZEREPE (1925-1935)

Kulcsszavak: Magyar Rádió, népművelés, népoktatás, tömegkommunikáció

Bő tíz évvel ezelőtt a mobiltelefon, az internet drága, nehezen hozzáférhető eszköznek számított, melyre vágyakozással néztünk. A húszas évek közepén élő emberek ugyanígy sóvároghattak egy rádiókészülék után. Kezdetben, a kristálydetekoros, fülhallgatós rádió időszakában az ünnepélyes áhítat jellemezte a rádióhallgatóknak az új találmányhoz való viszonyát. A legnagyobb élmény akkoriban az volt, hogy szól a rádió. Az 1920-as évek második felében Klebelsberg Kuno vallás és közoktatási miniszter felismerte jelentőségét, és megpróbálta a kulturális reform szolgálatába állítani.

Tágabb értelemben az egész műsorszóró rádió népművelési intézmény, mégis voltak olyan sorozatai, melyek hangsúlyozták népművelési jellegét, s ezt nevükben is feltüntették. Az első tíz évet vizsgálva ezekre a műsorokra fókuszálók, cím szerint a Rádiófőiskolára, a Rádió Szabadegyetemre, az Iskolán kívüli népművelés rádióelőadásaira, valamint a Közművelődési előadássorozatra. Az intézmény és a műsorok sikerét befolyásolta a gazdasági helyzet, a kereseti viszonyok, a lakosság foglalkozása, az előfizetők lakhelye, az adóállomástól való távolság, a villamosítás foka, a rádiópropaganda mennyisége és minősége, a kormánynak a rádió ügyében tanúsított álláspontja. A harmincas évek elejének gazdasági mélypontján, a tömeges munkanélküliség időszaka alatt a hallgatóság a rádió nyomorenyhítő munkájaként a társadalmi megnyugvást látta benne.

Hiába készültek kiemelkedő jelentőségű műsorok, szóltak meg Magyarország és a világ jeles tudósai, írói, művészei, az alsóbb társadalmi rétegekhez nehezen, vagy egyáltalán nem jutott el szavuk. Dolgozatomban ennek okait is feltárom.

A műsorok hanganyaga nem maradt fenn, így a szakirodalom mellett a korabeli nyilatkozatokra, kritikákra, műsorismertetésekre, valamint a Magyar Rádió Irattárában fellelhető dokumentumokra (jegyzőkönyvekre, tanulmányokra, hivatalos levelezésre) támaszkodhattam.

A rádió hírtovábbító szerepét messze túlszárnyalta kultúraterjesztő, oktató és szórakoztató tevékenysége. Ugyan a rádió nem pótolja sem a könyvet, sem az újságot, nem helyettesíti a színházat, a mozit, de mint népművelő eszköz gondolkodásra ösztönöz, érdeklődésre serkent, segít jobban megismerni a világot, melyben élünk. Idővel e tömegkommunikációs eszköz észrevétlenül szívárgott be a mindennapokba, lassú és szívós munkával változtatta meg az életünket.

Személyügyi szervező szakirány

A dolgozat szerzője:

BESENYEI KRISZTINA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kereszty Orsolya PhD

NŐK CSALÁDI HELYZETE ÉS KARRIERPÁLYÁJA A DUALIZMUS KORÁTÓL NAPJAINKIG

Kulcsszavak: család, munka, összhang

Dolgozatomat a nőkről írom, hogy miként tudnak érvényesülni és boldogulni a gyermeknevelés, család és a munka területein. Azért választottam ezt a témakört, mert saját magam is nap, mint nap szembesülök e kérdések megválaszolásával. Választ keresek arra, hogyan lehet helyt állni, mint családaya, mint üzletasszony / munkatárs / vezető és még háztartást is vezetni. Milyen hatása van a munkának a családi életre és a családnak a munkára? Milyen szerepkonfliktusok és többszörös szerepek vannak a családban?

A munkám nagy része írott források felhasználásával készült. Így Kéri Katalin: Hölgyek napernyővel, Fábri Anna: A nő és hivatása című könyvekből és Nagyné Szegvári Katalin műveiből. Adatgyűjtéseim során a Központi Statisztikai Hivatal Népeségkutató Intézetének munkáit veszem alapul. Az internetről sok női portálról is kiragadok néhány frissen végzett statisztikai eredmény tükrében írt gondolatot. Magyarországot más országokkal hasonlítom össze különféle adatgyűjtési módszerekkel.

Az eredmények tükrében ismertetek néhány általam jónak tartott megoldást, miként lehet a családot a munkával összeegyeztetni. Külföldi példákat említek, megvizsgálva, hogy milyen lehetőségeik vannak a nőknek más országokban a család és a karrier közötti egyensúly megteremtésére. Összegzem, hogy dolgozatom megírása és kutatásaim során milyen, számomra hasznos információkat és eredményeket találtam, melyeket a mindennapjaimban szívesen alkalmazok.

A következő kérdések merülnek fel a téma vizsgálatakor: mennyire szabad, hogy fontos legyen egy nő életében a karrier? Minden nő szívesen dolgozik, vagy lehetőség szerint inkább a család töltené ki az idejét? Mennyi nő vállalna részmunkaidős állást, lehetőség szerint? A válaszok számában milyen szerepe van a karriernek?

A dolgozat szerzője:

BIRKÁS DÓRA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hegyi-Halmos Nóra

TOBOROZÁS, KIVÁLASZTÁS ÉS MUNKAERŐ MEGTARTÁS A TELENOR MAGYARORSZÁG ZRT.-NÉL

A TELEFONOS ÜGYFÉLSZOLGÁLAT DOLGOZÓINAK KIVÁLASZTÁSI GYAKORLATA

Kulcsszavak: toborozás, assessment center (értékelő központ), fluktuáció, karrier

Dolgozatom témaköre a Telenor telefonos ügyfélszolgálatának toborozási és kiválasztási gyakorlata, az ügyintézők integrálása, motiválása, karrierépítésük támogatása. Közel 5 éve dolgozom a Telenor telefonos ügyfélszolgálatán, mindig érdekelt, hogy melyek azok a kihívások amivel az új belépő szembesül. Kíváncsi voltam és egyben célként jelöltem ki, hogy megtudjam, milyen elvárásokat támaszt és hogyan vélekedik a toborozásról és kiválasztásról a munkaerőt áruba bocsájtó munkaerő kölcsönző, hogyan a munkaerőt használó és ezért fizető multi és hogyan látja ezt a kiválasztási folyamatot már sikeresen túljutó dolgozó? Őt mi motiválta? Feltevésem szerint a korábbi kiválasztási módszernél hatékonyabb az AC gyakorlata.

A kutatási módszer egyikeként a *papír alapú kérdőívet* választottam, mert úgy gondoltam, hogy a nagy létszámú, 100 ügyintézőt érintő információgyűjtéshez igen gyors és hatékony módszer. A célcsoportot a lakossági, üzleti és technikai telefonos ügyfélszolgálat ügyintézői alkották. A PannonJob Kft. munkaerő kölcsönző cég két képviselője (Pusztai Laura és Iván Dóra) egy *személyes interjú* keretében választ adott azokra a kérdésekre, amelyek a témához kapcsolódnak. A Telenor HR Generalistája Hajdu Andrea segített megismerni a Telenor HR stratégiáját az ösztönzési és karrierépítés lehetőségeit. Segítségével *megfigyelőként* részt vehettem egy egész napos AC kiválasztáson, ahol a gyakorlatban láthattam és tapasztalhattam meg a szakirodalomból már ismert eszközöket és módszereket.

Összességében kiderült, hogy a Telenor nem végez toborzást, ezt a feladatot kizárólag a munkaerő kölcsönző cégekre bízta outsourcing, azaz kiszervezés keretében. Kutatásomból leszűrhető, hogy a munkaerő kölcsönző cég leggyakrabban használt kiválasztási módszere az *interjú és a teszt*, míg a Telenor AC inkább a *megfigyelésre és a helyzetgyakorlatokra* helyezi a hangsúlyt. A toborozás témakörében a válaszadók 28%-a ismerős, barát által értesült a meghirdetett állásról és 27%-a munkaerő kölcsönzőtől. Azokat az ügyintézőket, akik már dolgoztak hasonló területen, nagyobb arányban motiválta a karrierlehetőség, mint a pénzszerzés. Úgy gondolom, hogy ennek a hosszú távú, tervezhető karrierút az oka.

A kiválasztás hatékonysága több válasz esetében is megmutatkozott, mégis a 6 hetes tréning során 30%-a fluktuálódik a kiválasztáson továbbjutott ügyintézőknek. Érdemes lenne a későbbiekben egy olyan kutatást végezni, ami a tréningre is kiterjed.

A dolgozat szerzője:

CSAHÓCZKI CSILLA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Pusztai Sándor

GRÓF KLEBELSBERG KUNO PÁLYÁJÁNAK BEMUTATÁSA ÉS HATÁSA A FELNŐTTKORI KÉPZÉSRE

Kulcsszavak: közművelődés, reformok, népművelés, felsőoktatás, kultúrpolitika

Klebelsberg emberi, tudósi nagyságát, széles látókörét bizonyítja, hogy munkássága során olyan előremutató reformokat indított be, hajtott végre a közoktatás, felsőoktatás, a népművelés-felnőttoktatás területein, amelyek napjainkban is időszerűek, időtállóak. A magyar oktatás és kultúrpolitika e nagyságának gondolatai, elképzelései „visszaköszönnek” napjaink olyan tanulmányaiban, mint pl. a Delors jelentésként ismertté vált tanulmány.

Klebelsberg a főiskolai tanítás súlypontjának a gyakorlati foglalkozásokra való áthelyezésére tett erőfeszítéseiből, a katedra magasságaiból való leszállás elkerülhetetlenségéről vallott nézeteiből, a tanárképzés korszerű átalakítása terén megvalósított reformjaiból, illetve a tudományos kutatás fejlesztésére fordított kiemelt figyelméből; a köz és felsőoktatás, a kultúra, közművelődés számára biztosított – kiváló befektetésnek tekintett – kiemelt költségvetési támogatásból csakis okulhat az utókor.

Klebelsberg reformjai nem egy területen ma is tovább élnek, számos elgondolása ma is időszerű, ez vonatkozik a felnőtt népesség közművelődésének elősegítésére tett lépéseire, a felnőttképzés területén beindított programjaira is. Az Európai Bizottság 21. századi oktatási és tanulási stratégiája ugyancsak olyan gondolatokat emel ki, amelyek Klebelsberg –jóval korát megelőző tartalmakat felmutató- munkásságának gerincét képezik. Ezt bizonyítja, hogy a jelzett stratégia szerint megoldásra váró feladat, hogy hogyan lehet egyenlő tanulási lehetőséget biztosítani a férfiak és nők számára, és megvalósítani, hogy a különböző hátrányos helyzetű csoportok (a kulturális centrumoktól távol eső térségek lakói, általában az idősek, a kiskeresetűek, az etnikai kisebbségek) ne váljanak másodrendű állampolgárokká azáltal, hogy nem rendelkeznek egyenlő eséllyel a tanulás új technológiájához és lehetőségeihez való hozzáférés tekintetében.

A liberál-konzervatív felfogású kultuszminiszter az egyéniség és az egyéni szabadságjogok tisztelete mellett is a közységnek szolgáló egyénben gondolkodott. Olyan egyének tömegében, akik életüket „magasabb egységben” látják, és nem csupán az anyagi javakért akarnak tevékenykedni. Klebelsberg valódi nagyságát kiváló koncepcionalizáló képessége mellett valójában az a fáradhatatlan megvalósító aktivitás és mindenben megnyilvánuló – az elviségeket azonban soha nem feledő – technokrata pragmatizmus alapozta meg, amelyek nélkül ő is csak egy nagy álmú magyar politikus maradt volna.

A dolgozat szerzője:

DARABOSNÉ GULYÁS ÉVA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hegyi-Halmos Nóra

HUMÁNERŐFORRÁS FEJLESZTÉS EGY NAGYVÁLLALATNÁL

Kulcsszavak: emberi erőforrás fejlesztés, kiválasztás, teljesítményértékelés

Dolgozatom témájaként tudatosan választottam az emberi erőforrás fejlesztést nagyvállalaton belül. A mai gazdasági válság kellős közepén azt gondolom, minden beruházásnál elsődleges kérdés a megtérülés, a bekerülési érték. Az emberi erőforrás fejlesztése több kell, hogy legyen a képzésnél. Több idő és energiaráfordítást igényel, mégis azt gondolom, tartós versenyelőnyhöz szinte csak ez juttathat egy proaktívan gondolkodó és működő szervezetet.

A humánereőforrás fejlesztés területén belül elsősorban az utánpótlás tervezéssel foglalkoztam, azzal hogy a vizsgált szervezetben a lehetséges módszerek közül melyeket alkalmazzák a sikeresség érdekében. Kutatásom célcsoportja a Magyar Posta Zrt mint szervezet, valamint a vállalaton belül megjelenő munkatársi réteg. A választásomnál motivált, hogy egy olyan cégről beszélünk, amely jelentős szervezeti belső átalakuláson megy keresztül, és eközben a gazdasági környezete is jelentős kihívások elé néz a következő évben. Azt gondolom, egy sikeres fejlesztési program meghatározásához fontos tudni azokat az irányvonalakat, melyek mentén haladni szeretnénk, ezért dolgozatomban a kiválasztás, a teljesítményértékelés módszereivel is foglalkozom. Bemutatom az általam választott célszervezetben alkalmazottakat, valamint azok eredményeit. Szeretném bemutatni a tehetségbank előnyeit, nem felejtkezve meg a felmerülő negatív tapasztalatokról sem. Kutatási módszeremnek elsősorban az interjúkészítést választottam, de a teljesebb kép érdekében dolgozatom elkészítése során kérdőíves felmérést is használtam.

A felhasznált szakirodalmak közül a Farkas- Karoliny- László- Poór által szerkesztett Emberi erőforrás menedzsment kézikönyvet, valamint Klein Sándor Vezetés és szervezetpszichológia című művét emelném ki. Összegzőképpen kijelenthetem, hogy az általam olvasott szakirodalmak, valamint a megvizsgált adatok meggyőztek arról az alapfeltevéséről, hogy a mai gyorsan és sokszor erőteljesen változó gazdasági környezetben csak az a cég maradhat sikeres, amelynek munkatársai kellően felkészültek, motiváltak.

A dolgozat szerzője:

DOMAK VIKTÓRIA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Séllei Beatrix

AZ EMBERI ERŐFORRÁS MENEDZSMENT SZEREPE EGY KISVÁLLALKOZÁS HATÉKONYSÁGÁNAK NÖVELÉSÉBEN

Kulcsszavak: emberi erőforrás menedzsment, hatékonyság, kisvállalkozás

Az emberi erőforrás a közösségi és egyéni boldogulás alapja, amely a társadalom minden részét áthatja. A modern társadalomban kitüntetett szerep jut a gazdaságnak. A nemzetgazdaság motorját pedig a kis- és középvállalatok jelentik. Ezek a cégek, és különösen a kisvállalatok, nem külön szervezeti keretben foglalkoznak az emberi erőforrás menedzsmenttel, ezért vizsgálatuk többszörösen is indokolt.

A vizsgálatok elsődleges célja volt megtudni, hogy a vizsgált kisvállalat milyen fontosságot tulajdonít emberi erőforrásainak. Másodlagosan azt vizsgáltam, hogy milyen módon gazdálkodnak a meglévő erőforásaikkal, illetve hogyan hajtják végre a létszámbővítéseket. A cég létszáma miatt statisztikai elemzésekre nem nyílt lehetőség, ezért a problémát esettanulmányként dolgoztam fel. Ezzel a módszerrel a teljes létszám feldolgozásra került.

A vezetői és egyéni adatfelvételek eredményeképpen bebizonyosodott, hogy a Protech Fejlesztő Kft. vezetése tisztában van az emberi erőforrás és az emberi erőforrás menedzsment jelentőségével. Ezért azt a cég szempontjából stratégiai fontosságú területként jellemezték. Az egyéni adatfelvételek során a vezetői hozzáállás a dolgozói válaszok alapján beigazolódott. Jól érzékelhető, hogy a vizsgált kisvállalat szakképzett HR munkatárs nélkül is kiemelkedő jelentőséget tulajdonít az emberi erőforrás megbecsülésének. Az emberi erőforrás fejlesztésére a magyar kisvállalkozások feltételrendszerének tükrében a hatékonyság növelésének legfontosabb lehetőségeként tekintenek.

A hatékonyság növekedése a cég számszerű eredményeiből látható. Esetleges korreláció vizsgálatra a rendelkezésre álló minta szűkességéből eredően nem nyílt mód. Az emberi erőforrás megbecsülésének szempontjából azonban mindenképpen pozitív hatású, ha a cégvezetés legfontosabb feladatai között tekint a feladatra.

Egy nagyobb fajsúlyú dolgozat keretében két vizsgálat elvégzése indokolt. Különböző alaptevékenységeket folytató kisvállalatok emberi erőforrás menedzsmentjének összehasonlítása, és a különböző emberi erőforrás menedzsment beállítottságú kisvállalatok hatékonyságának összehasonlítható elemzése.

A dolgozat szerzője:

DOMSICZ-CSATLÓS MÓNIKA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kereszty Orsolya PhD

A NŐK MŰVELŐDÉSÉÉRT FOLYTATOTT KÜZDELEM A DUALIZMUS KORI MAGYARORSZÁGON (NŐI SZABADIDŐS TEVÉKENYSÉGEK)

Kulcsszavak: női szerepvállalások, oktatás, egyletek, szabadidő, sport

Valójában mit is jelentett a dualizmus kori Magyarországon nőnek lenni? Miként vélekedtek akkoriban a férfiak rólunk, nőkről, és milyen lehetőségeink voltak, mind oktatás, tanulás és a munka tekintetében? Többek között ezekre a kérdésekre keresem a választ dolgozatomban. Segítségül többek között Kéri Katalin: *Hölgyek napernyővel* című művét használtam, ezen kívül még számos kutatást végeztem, főként az Országos Széchenyi Könyvtár archívumában található korabeli újságcikkek felhasználásával.

Kezdetnek egy kis történelmi áttekintést végeztem, hiszen ez a korszak nagy változáson ment keresztül akár társadalmilag, gazdaságilag vagy éppen kulturális oldalról közelítjük is meg. Ebben az időszakban előtérbe kerültek a férfi-nő közötti különbségek, melyek főként a sajtótermékek kedvenc témájaként szolgált. A fejlődő társadalomban előtérbe került a női emancipáció kérdése is. Bemutatom, milyen átalakításon ment keresztül a hazai nőnevelés, melynek ügyében számos haladó gondolkodású nő (Lövei Klára, Teleki Blanka) közreműködött. Különböző nőegyletek alakultak, melyeknek fontosságát a társadalom egy része kritizálta.

A 20. században a nők hétköznapijait a háztartás, a család és a jövedelemszerző munkavégzés miatt kettős teher jellemezte. A nők tanuláshoz való joga magával hozta a munka iránti keresletet is. A kezdeti nehézségeket legyőzve 1870-től egyre bővült a női munkahelyek száma. Rengeteg támadás érte a nőket a sajtóban, miszerint a munka és a család nem összeegyeztethető. A férfiak továbbra sem tudták elfogadni a helyzetet, hogy létezhet a társadalomban kenyérkereső nő is, mivel még mindig élt bennük az a sztereotípia, miszerint a kenyérkereső csak a férfi lehet.

Végezetül átfogó képet alkotok a korabeli nők, főként a főúri és polgári családból származó hölgyek szórakozási lehetőségeinek széles skálájáról. Közkedvelt volt a kirándulás, bálozás, színházlátogatás, olvasóköri alakultak ki, és egyre jobban elterjedtek a különböző sportok. Bár ez utóbbi elfogadása társadalmi szinten is egy lassú folyamat eredménye volt.

Konklúzióként elmondható, a XIX században a nők életében fontos változás ment végbe. Munkába állhattak, tanulhattak, több szabadidőre tettek szert. Az addigi tradíciók szerepe csökkent, változott a patriarchális családsemlelet is. A nők egyenjogúságáért folytatott harc többek között a családban alárendelt szerepek megszüntetését is követelte. Harcoltak a férfiakkal azonos hatáskörök eléréséért, ugyanakkor igazából véleményem szerint csak a másság tényét kellett volna tudatosítani a társadalomban. A különbség még ma is tapasztalható az élet különböző területein. Kivételek mindig vannak, de az elismerésért a nőknek még mindig nagyobb „harcot” kell vívni a társadalomban.

A dolgozat szerzője:

GAZDAG SZILVIA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hegyi-Halmos Nóra

A MUNKANÉLKÜLISÉG HELYZETE ÉS KEZELÉSE A KÖZÉP- MAGYARORSZÁGI RÉGIÓBAN

Kulcsszavak: munkanélküliség, munkaerőpiac, foglalkoztatás, foglalkoztatáspolitikai

Szakdolgozatomban a munkanélküliség helyzetét és kezelését kívántam bemutatni a Közép-Magyarországi Régióban. Vizsgálati módszerem dokumentumelemzés, melynek segítségével a célom az volt, hogy bemutassam a munkanélküliséget, mint jelenséget, a témához kapcsolódó fogalmakat, a munkanélküliség típusait. Munkaerő-piaci elemzést használtam, melynek segítségével jellemeztem a Közép- Magyarországi Régió jelenlegi helyzetét.

A foglalkoztatáspolitikai fejezetben ismertettem az alapfogalmakat és a foglalkoztatási törvényt. A munkanélküliség helyzetének kezelését a foglalkoztatáspolitikai passzív és aktív eszközein keresztül próbáltam elemezni, megvizsgáltam azokat a foglalkoztatáspolitikai eszközöket és munkaerő-piaci szolgáltatásokat, amelyek jelenleg hivatottak megoldani a munkanélküliség problémáját hazánkban. Részletesebben foglalkoztam a TÁMOP programmal és eredményeinek bemutatásával, mivel e program megvalósításában napi munkám során személyesen részt vettem.

Véleményem szerint a tartós, illetve hátrányos helyzetű munkanélküliek nagy részét nehezen és leginkább csak segítséggel lehet visszairányítani a munkaerőpiacra, ezért nemcsak a rendelkezésre álló eszközrendszer kell felhasználni, hanem akinél szükséges, előtérbe kell helyezni a humánszolgáltatás teljes eszköztárát, mint például álláskeresési technikák oktatása, egyéni munkatanácsadás, mentori segítség és az egyes eszközöket egymásra építve kell részükre biztosítani, vagy komplex fejlesztést biztosító programokba kell őket bevonni. Amennyiben szükséges humánszolgáltatásban, majd képzésben kell részesíteni őket, végül pedig támogatással vagy támogatás nélkül vissza kell helyezni a munkaerőpiacra. A programok eredményessége nyilvánvalóan összefügg a munkanélküliek és az inaktívak jelenleg kihasználatlan munkaerő-tartalékának alacsony képzettségével, elavult vagy megkopott munkavégző képességével és hiányzó ambícióival is. A piac nem ilyen munkaerőt keres. A teljes foglalkoztatáshoz azonban hozzátartozik az ő munkaerő-piaci integrációjuk is, aminek szervezeti kereteit fejleszteni kell.

A munkanélküliséggel kapcsolatos sokrétű problémák megoldása olyan kihívás napjainkban, amelyre csak az állami és a nem állami intézmények, egyének és az egész társadalom összefogásával lehet megoldást találni.

A dolgozat szerzője:

HORVÁTH MÁTYÁS

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Striker Sándor PhD

KULTÚRÁK KÖZTI EGYÜTTHATÁSOK ÉS KONFLIKTUSOK ELEMZÉSE EURÓPAI TÁRSADALMAK BELSŐ KULTURÁLIS KONFLIKTUSAI NAPJAINKBAN

Kulcsszavak: multikulturális társadalmak, kisebbségek, konfliktusok, együttélés

Dolgozatomban a multikulturális társadalmakban jelentkező feszültségeket, különbségeket kívánom vizsgálni. Ezek a különbségek a hétköznapi életben, egy tetszőleges szervezetnél is vezethetnek konfliktusokhoz, de ha egy várost, országot vizsgálunk akkor egészen beláthatatlan következményei lehetnek, ha úgy teszünk, mintha ezek a különbségek nem léteznének, vagy alulbecsüljük jelentőségüket. Bár a szerző a multikulturális társadalomszerkezetek híve, az elmúlt néhány évben több alkalommal is megkérdőjeleződött az ilyen társadalmi berendezkedések működőképessége. A dolgozat 4 ország etnikai összetételének kialakulását (Franciaország, Anglia, Norvégia, Magyarország), és az ott bekövetkezett, kulturális ellentétekre visszavezethető eseményeket mutatja be.

A dolgozat első részében tisztázom az alapfogalmakat (társadalom, kultúra, kisebbség, multikulturális társadalmak, szubkultúrák, ellenkultúrák), majd a négy ország esetében igyekszem felvázolni a népesség összetételének kialakulását, jelenlegi állapotát. Ebben a részben társadalomtudományi, szociológiai, kultúrantropológiai szakirodalmakra valamint statisztikákra fogok támaszkodni.

Ezek után bemutatom a kialakult konfliktusokat, említés szinten több esetet ismertetvén, részletesen pedig egy-egy nagyobb súlyú konfliktust kiemelve (Franciaország esetében a 2005-ös zavargások, Norvégia esetében a 2011 nyarán elkövetett tömegmészárlás, Anglia esetében a 2011 nyarán lezajlott zavargások, Magyarország esetében pedig a 2009-2010-ben elkövetett romagyilkosságok). Az esetek sajtóban jól dokumentáltak, mindegyik kapcsán számos elemzés, vizsgálat látott napvilágot, a dolgozat ezen részében ezeket fogom felhasználni.

A dolgozat harmadik egységében összegzem a leszűrt következtetéseket, és megpróbálok választ adni a kérdésre, hogy működhetnek-e tartósan a multikulturális társadalmak; honnan fakadnak a konfliktusok, és van-e lehetőség ezek csökkentésére, illetve a következmények súlyának mérséklésére.

A kutatás a későbbiekben bővíthető további (esetleg a jövőben bekövetkező) konfliktusok bemutatásával, melyek akár kontrollként is szolgálhatnak a levont következtetések tekintetében, illetve további összehasonlítások végezhetőek a konfliktusok kialakulásának okait vizsgálva.

A dolgozat szerzője:

HUGYIK JÓZSEFNÉ

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kelényi István

MŰVÉSZTÁRSASÁGOK A SZÁZADFORDULÓN: A NYOLCAK MŰVÉSZI TÖREKVÉSEI

Kulcsszavak: művészcsoporthoz, századforduló, Nyolcak, stílus

2011 nyarán végre láthattuk a Szépművészeti Múzeumban a Nyolcak néven is ismert festőcsoport kiállítását, mely méltán nagy sikert mondhatott a magáénak. Ennek kapcsán választottam dolgozatomban témául az előző századforduló idején alapított művésztársaságok, valamint a legismertebb művészcsoporthoz, a Nyolcak bemutatását. A csoport tagjai: Berény Róbert, Czöbel Béla, Czigány Dezső, Kernstok Károly, Márffy Ödön, Orbán Dezső, Pór Bertalan, Tihanyi Lajos. Kutatásomban a csoport megalakulásának körülményeire, a magyar művészettörténetben a századfordulón betöltött szerepére és tagjainak munkásságára irányult.

A századforduló izgalmas hangulata remek lehetőségeket adott a különböző művészek számára, főleg a festészet és az irodalom terén. Különösen pezsgő és inspiráló impulzusokat nyújtott Párizs és München városa az újdonságokra nyitott festők, költők, írók számára. Főleg a külföldön szerzett új tapasztalatok alapján jöttek létre Magyarországon is művésztársaságok Nagybánya, Szolnok, Kecskemét, Gödöllő és Szentendre városában. Dolgozatomban igyekeztem bemutatni a művésztársaságok megalakulásának okait, ehhez a művészcsoporthoz, valamint a Nyolcak tagjainak életrajzát feldolgozó szakirodalomban kutattam.

Arra kerestem a választ, mi készítette a különböző felfogással, előtanulmányokkal és tehetséggel rendelkező művészeket arra, hogy csoportokba tömörülve keressék művészetük beteljesedését. Az ember közismerten társas lény, a magányos alkotókra is jó hatással van a művésztársaság különböző vagy éppen hasonló gondolkodása. Alkotásaik alapján meggyőző volt számomra, hogy teljesen újszerű ábrázolásmódra adott lehetőséget a vidéken alakult művésztársaságok természetes, természetközeli, fény és levegő által befolyásolt helyszíne. Újszerűségük a műtermi körülményektől való elszakadással is magyarázható. Nem utolsó sorban nélkülözhetetlen volt egymás munkájának a tisztelete és egy olyan művésztárs irányítása, aki rátermettségével mindig jó irányba tudta vezetni a csoportot.

A Nyolcak főként a francia modern festőművészekről szerzett tapasztalatoktól inspirálva alakították ki saját, markáns jegyekkel rendelkező stílusukat. Heterogén csoportjuk által készített műveiket számtalan megközelítésből lehetne még elemezni és kutatásokat végezni. Érdekes módszer lenne behatóbban vizsgálni az irodalom és a zene kiválóságainak hatását a Nyolcak művészetére, úgymint Bartók Béla, Kodály Zoltán, Ady Endre.

A dolgozat szerzője:

KASPERNÉ FERENCZY GABRIELLA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Pusztai Sándor

LÉLEKSZAKADÁSTÓL A KRISTÁLYOS ÉNIG

POLCZ ALAINE ASSZONY A FRONTON c. DOKUMENTUMREGÉNY ELEMZÉSÉVEL

Kulcsszavak: háborús helyzetek, áldozatok, traumák, azonosulás

A dolgozatom címét egy általam és Polcz Alaine által használt kifejezésből kovácsoltam. Számomra a „*Lélekszakadás*” akkor történhet meg, ha nem ismerjük fel a vészhelyzetet, nem tudjuk feldolgozni traumáinkat, jelentheti a teljes kiégés érzetét is. A „*Kristályos-én*”, az író nő szerint, az énnak olyan része, amely sérthetetlen és minden vészhelyzetben tudatosan reagál.

Szakedolgozatom témájának gerincvonala Polcz Alaine Asszony a fronton c. dokumentumregénye, melynek elemzését az áldozatok és a szemlélődők szemszögéből mutatóm be, kiemelve a lényeges pszichikai hatásokat. Szeretnék rávilágítani szubjektív eszközökkel traumás helyzetekre, és ilyen módon láttatni a jövő nemzedékével a II. világháború borzalmait. Anélkül, hogy büntudatot érezzen bárki is, emlékezni kell!

Emlékezni és gyászolni, csak akkor tudunk, ha felismerjük azt a hiányt, ami örökre elveszett. Az objektivitást a történelmi eseményekkel és erre vonatkozó szakirodalommal tükrözöm.

Andragógiai szempontból fontosnak tartom a személyiség elemzésével, a szociális környezet leírásával a kor szellemiségét ismertetni. Ez az első és második fejezet témaköre: a háborús helyszínek, az író nő szerepvállalása, érzékeltetve sokszínű egyéniségét, véleményekkel, interjúkkal alátámasztva. A harmadik fejezet pszichológiai vizsgálat a traumákról és gyógyulási szakaszairól. A negyedik fejezetben személyes tapasztalatommal állítok párhuzamot a regényben megfogalmazott, megrázó eseményekre, választ adva, miért éppen Polcz Alaine regénye ihletett meg. Bemutathatok egy olyan történelmi korszakot, amely személyemet és egy egész generáció életét, életfelfogását változtatta meg. Egy pillanatkép a romániai forradalomból: nyolc nap az életemből.

Nevelő céllal kívánom megmutatni, hogy az életben való megmaradásért való küzdelem mellett előtérbe helyezhető a társak megbecsülése, a társadalmi értékek, elhivatottság és odaadás. Aktualitását abban látom, hogy lehet azonosulni az író nővel, e korszak hőseivel, de akár a mai emberrel is. Saját grafikáimmal teszem láthatóvá a láthatatlant.

Befejezőként szakdolgozatomban kitérek a kérdőíves vizsgálatom eredményeire, ezt boncolgatva rámutatok olyan tényekre, hogy a megkérdezettek – a háborús helyzeteken kívül –, mit tartanak az emberi életre nézve veszélyesnek, félelmetesnek, taszítóknak.

Önmagunk azonosulásával, személyes kompetenciáinkkal tárhatjuk fel mások terheit, akár negatív, akár pozitív tapasztalatainkkal segíthetjük előbbre haladásukat nyitott világunkba. Minden kérdésre adhatunk egy választ, eljuthatunk a konklúzióig, de ezt is csak tudatosan tehetjük, minden cselekedetünket pontosan kell, hogy meghatározzuk, önmagunk megértéséért. Szembenézni a kristályos-énnel, ez a legfontosabb.

A dolgozat szerzője:

KERESZTES ALEXANDRA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Séllei Beatrix

A MUNKAERŐ KÖLCSONZÉS VIZSGÁLATA HR-ASPEKTUSBÓL AZ E-HELP CONSULTING KFT. MUNKAERŐ KÖLCSONZÉSI TEVÉKENYSÉGE

Kulcsszavak: atipikus, munkajogviszony, munkaerő, kölcsönzés, kiszervezés

A téma szerintem napjainkban nagyon is fontos és aktuális. Az utóbbi években egyre több cég részesíti előnyben a kölcsönzött munkaerőt az alkalmazással szemben. A dolgozatban szembeállítom a hagyományos, alkalmazotti munkaviszonyt a kölcsönzött munkaerő választásával. Mik a kölcsönzés előnyei-hátrányai, mindegyik szereplő aspektusából. Miért érdemes egy cégnek ezt választania és miért lehet előnyös az akár a munkavállalónak. Természetesen a hátrányokra is rá szeretnék világítani, de azért összességében a munkaerő kölcsönző cégek létjogosultságát szeretném alátámasztani. Bemutatni, hogy ezek a cégek fontos szerepet töltenek be a munkaerőpiacon és egyre növekvő igényeket elégítenek ki.

Kutatási módszer: mivel ez a munkaviszony a hagyományostól eltérően háromszereplős, így meg kellett vizsgálnom a témát mindhárom szereplő nézőpontjából. A kölcsönző cég vezetőjével készített részletes interjúban minden, számomra fontosnak és érdekesnek vult kérdésemre választ kapok. Hasonló interjút készítettem az egyik kölcsönbevevő cég képviselőjével. Természetesen mások a kérdések, de a kérdéskör azonos, csupán az ő szemszögükből vizsgálva a témát. Végül néhány kikölcsönzött dolgozóval töltöttem ki egy jóval rövidebb, de lényegre törő kérdőívet, melyből szintén sok minden kiderült számomra. Végül a dolgozatot a három fél válaszainak értékelésével, ütköztetésével, konklúzió levonásával és véleményem leírásával zártam.

Szerintem elég sok információt sikerült begyűjtenem ahhoz, hogy véleményt formálhassak a munkaerő kölcsönzési folyamatról és jobban meglássam a benne rejlő problémákat és a lehetőségeket. Véleményem szerint a jövőben még nagyobb teret fog hódítani ez az atipikus foglalkoztatási forma, mivel a népesség öregszik, a nyugdíjkorhatár folyamatosan nő és vele egyenes arányban nő a munkanélküliek száma. A gazdasági válság elmélyülni látszik és sok cégnek csak idényjelleggel kellene munkások. Ezért nem fogják felvenni ezeket a dolgozókat saját alkalmazásba, aztán két hónap múlva pedig elküldeni őket, inkább kölcsönözni fognak.

Szerencsére sikerült elég jó szakirodalmakat is találnom a témához, például Bankó Zoltán szerzőtől Az atipikus munkajogviszonyok című kiadványt, illetve McKenna - Beech Emberi erőforrás menedzsment című könyvét.

A dolgozat szerzője:

KINÁL DÓRA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Lukács Csilla

A KISMAMÁK MUNKAERŐPIACI REINTEGRÁCIÓJÁNAK LEHETŐSÉGEI ÉS NEHÉZSÉGEI MAGYARORSZÁGON

Kulcsszavak: kismamák, munkaerőpiac, álláskeresés, támogatások

Szakedolgozatomban a kismamák munkaerőpiaci helyzetét vizsgálja. Egy nő akkor lesz igazán teljes, ha gyermeke születik. De sajnos sokan mérlegelnek a karrier illetve a munka vagy a család között. Témaválasztásomat azért is találom aktuálisnak, mert véleményem szerint a mai munkaerőpiacon talán az egyik leghátrányosabb helyzetben a kismamák vannak. Ennek okait vizsgálom, valamint azokat a lehetőségeket, amelyek segíthetik őket munkahelyük megtalálásában illetve megtartásában.

Dolgozatomban elején azt mutatom be, hogy milyen egy család most, és milyen volt régen. Mit jelentettek, hogyan alakultak a szerepek. Majd a gyermekszületés alakulását vizsgálom Magyarországon valamint Európában. Későbbiekben a női foglalkoztatottság témáját boncolgatom, illetve, hogy a munkaerőpiacon mennyire van esélyegyenlőség a férfiak és nők között. Fontos kérdésnek tartom az állami támogatások alakulását: melyek azok a lehetőségek, amelyekkel egy kismama élhet – gyes, gyed. Mivel szerintem az egyik legnehezebb dolog egy nő számára a szülés utáni visszailleszkedés a munkaerőpiacra, fontos azt vizsgálni, hogy melyek azok a nehézségek, amelyekkel meg kell küzdeni a kívánt állásért, valamint azok az „eszközök”, amik segítségével nagyobb esély van egy állás megszerzésére. Ennek egyik kulcsa a tanulás, a képzéseken való részvétel. Végül bemutatom az empirikus vizsgálat eredményeit és a levont következtetéseket.

Kutatásom során kvalitatív (interjú) és kvantitatív (kérdőív) módszereket is használtam. Környezetemben sok olyan nő él, akiknek negatív tapasztalatuk van ezen a téren, de találkoztam olyanokkal is, akik szerencsésebb helyzetben vannak és a pozitív tapasztalataikat megosztották velem. Az interjú során próbáltam olyan kérdéseket feltenni a kismamáknak, amelyekből azt is kideríthettem, hogy lelkileg ezek a megpróbáltatások - munkakeresés, elutasítás, sikerek - hogyan befolyásolták őket, és ez később milyen hatással volt az életükre. A kérdőíves kutatásomban 24 kérdést tettem fel, amelyek azt próbálták felmérni, hogy a kismamák hogyan gondolkodnak a mai munkaerőpiac helyzetéről. Mennyire érzik nehéznek a visszailleszkedést, miként oldják meg azt, ha vissza kell menniük; tapasztalták-e azt, hogy hátrányos megkülönböztetés érte őket állásinterjúztatás alkalmával, mert gyermekük van.

Összességében a kutatásaim során szerencsére azt is tapasztaltam, hogy sok olyan szervezet működik ma Magyarországon, amelyek segítik a kismamákat a visszailleszkedésben és legfőbb céljuk az esélyegyenlőség megteremtése a munkavállalás és a továbbképzés terén.

A dolgozat szerzője:

MATKÓ CSABÁNÉ

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hegyi-Halmos Nóra

A STRESSZ SZEREPE A FELNŐTTEK TANULÁSÁBAN

Kulcsszavak: stresszorok, distressz, eustressz, munka és család melletti tanulás, stressz csökkentése

Szaktervezésemben szeretném feltárni mindazokat a hatásokat, melyeket a felnőtt korban tanulni vágyó vagy tanulni kényszerülő egyéneknek el kell viselni. Melyek azok a változások, melyek életükben bekövetkeztek a tanulás megkezdése után, és ezek milyen szintű stresszoroknak bizonyulnak. Érdekel továbbá, hogy az egyes hatásokat az egyének hogyan kezelik, illetve hogyan élik át. Meggyőződésem, hogy a tanulmányaikat a napi munka mellett végző hallgatók számára jelentős erőfeszítést igényel a tanulmányokra való koncentráció. Ezek a hallgatók jelentős hátráltató tényezőkkel néznek szembe munkahelyükön a tanúlással kapcsolatban. Sok esetben a család nem vagy csekély módon támogatja a hallgatókat tanulmányaik elvégzésében és csak kis mértékben hajlandók megszokott kényelmükből feladni. Vizsgálatom harmadik tárgya az volt, hogy az egyetem figyelembe veszi-e a hallgatók munkahelyi és családi nehézségeit.

A kutatásomat kézenfekvően a hozzám legközelebb álló, a témában közvetlenül érintett hallgatótársaim, az ELTE PPK Andragógia szakos, levelező tagozatos hallgatóinak segítségével végeztem. Miután meghatároztam a célcsoportot, úgy döntöttem, hogy egy kérdőíves felméréssel bizonyítom vagy cáfolom a témával kapcsolatosan felállított hipotéziseim valóságtartalmát. A kérdőívet elkészítése után az ELTE csoport Facebook oldalán tettem közzé, az eredményeket pedig elemzés tárgyává tettem.

A kapott eredmények birtokában célom az, hogy összehasonlító elemzést végezzek a más kutatók által hasonló témában szerzett tapasztalatokkal annak megállapítása céljából, hogy az én hipotéziseimet mennyiben támasztják alá a saját és más kutatások által mért eredmények. Az eredmények értelmezésében felhasználom Selye János elméletét a stresszről és Kispálné Horváth Máriának a hasonló témakörben végzett és 2007. évben publikált kutatási eredményeit. Érdemes lenne tovább foglalkozni a tanulókat érő stresszhatások feltárásával és elemzésével, melyet azután széles körű társadalmi vitára lehetne bocsátani. Meggyőződésem, hogy az élethosszig tartó tanulás nemes célja számos esetben az általam vizsgált stresszfaktorok fékező hatása miatt bukik el. A tényleges okok feltárása és kezelése a munka mellett tanulni vágyók stressz-szintjének jelentős csökkenését és a tanulmányok számának növekedését hozhatja.

A dolgozat szerzője:

MOLNÁR ÁGNES

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kelényi István

ANGYALOK A MŰVÉSZETBEN

Kulcsszavak: angyalok, hit, művészet

Hiszem, hogy minden ember életében jelen van valamilyen formában a vallás, a hit, hisz mint embereknek, szükségünk van egy támaszra. Az én életemben ezt a központi szerepet az Angyalok töltik be már kiskorom óta. Őket ábrázoló emlékek, festmények, gyertyák, szobrok díszítik környezetem. Úgy gondoltam, utánajárok eme lények történetének, mélyebben elmerülök a világukban, s megvizsgálom, a történelem során ki hogyan vélekedett Róluk, öröközte meg Őket a művészetben.

Az angyalok közül azért szenteltem nagyobb figyelmet „a három Arkangyálnak”, mert Ők szerepelnek legtöbbször a Szentírásban, terjedtek el leginkább a köztudatban, illetve a művészek Őket örökítették meg leggyakrabban. A sátánt pedig, mint bukott angyalt, érdekességnek szánom, mivel ő is hozzátartozik az Angyalok történetéhez; illetve egy külföldi utazásom során rátaláltam egy izgalmas olvasmányra a bukott angyalokkal kapcsolatban.

Úgy vélem, a téma elapadhatatlan, a vallás emberidő óta jelen van, folyamatosan foglalkoztatja az emberiséget; illetve a kutatások során állandóan újabb dokumentumok kerülnek elő a múltból. Az Angyalok pedig kezdenek manapság olyannyira népszerűek lenni, mint legutóbb a reneszánsz idején voltak.

Szeretném kiemelni az Angyalok fontosságát, s megvizsgálni, melyik korban milyen szerepük volt az emberek életében. E lények úgy vannak jelen az „átlagember” emlékezetében, mint közvetítők, hírvivők Isten felé; sokan pedig közvetlenül Hozzájuk fohászkodnak, tehát mindenképpen fontos szerepet tulajdonítok Nekik, mert az embereknek hitet, reményt adnak, nem szabad Őket elhanyagolni. A mai világban pedig szintén szerepet kap - sajnálatos módon - a sötét oldal, amelyet a sátán képvisel. Ez egy kellemetlenebb téma, de ugyanúgy hozzátartozik az emberiséghez a rossz is, mint a jó oldal, s ezt is meg kell vizsgálni.

Minél jobban belemélyedek az Angyalokkal való munkába, annál több érdekes információra bukkanok, illetve rengeteg kérdés merül fel bennem. Terveim között szerepel egy kutatás, mely a végére jár, hogy az embereknek mi jut eszükbe az Angyalok említésekor, hisznek-e ilyen lényekben, s ha igen, akkor milyen formában.

Úgy vélem, az eddigi kutatásom során számos felfedezésre tettem szert, minden egyes olvasmány után érdekesebbé válik a téma, illetve a téma jelentősége. Nagyon szívesen folytatok további kutatásokat – akár külföldi úttal -, ezáltal is közelebb kerülve e kedves lényekhez, az Angyalokhoz.

A dolgozat szerzője:

MOLNÁR CSILLA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kelényi István

A REFORMKORI SAJTÓ ÉS MŰVELŐDÉS

Kulcsszavak: irodalom, sajtó, fejlődés, újítás, kultúra

Dolgozatom témája a reformkori sajtó és kultúra színes, mozgalmas életének bemutatása, ahol igazán teret kapott az irodalom és a különböző tudományok mellett a politikai és társadalmi nézetek is.

A reformkor a magyarság egyik legjobb és legpozitívabb korszaka: harc a haza jogaiért elszakadás nélkül. Fejlődés, az ország polgári, társadalmi átalakulására, a feudális rendszer megszüntetésére (közteherviselés, jobbágység, törvény előtti egyenlőség) irányuló törekvés.

Budapest vagy akkori nevén Pest-Buda városa már az előző korszakhoz képest is más képet mutat, sokkal modernebb és izgalmasabb. Azonos időben születnek új épületek, újságok és kiadók.

A város egy színvonalra kerül a kor nyugati fővárosaival és megteremtődik a politikai közélet. Pezseg az élet és az érzelem, az irodalom hatalmas teret kap: fiatal írók, költők többnyire újságíróként kezdik pályafutásukat és ezek az újságok válnak a társadalmi élet központjává. A korszakra jellemző még, hogy a politikai lapok mellett megjelentek az irodalmi divatlapok, amelyek a női olvasóközönségnek kínáltak szépirodalmat.

A reformkor nagyjai, akik szebbé és érdekesebbé tették ezt a korszakot: Széchenyi István, Kossuth Lajos, Wesselényi Miklós, Batthyány Lajos, Kölcsey Ferenc és Deák Ferenc.

A magyar hírlapirodalom számára figyelemre méltó előrelépést csak a reformkori viszonyok hoztak, amelyet a korszak remek írói hazaszeretetének köszönhetünk.

Véleményem szerint rengeteget kaptunk ettől a korszaktól, mert öntudatra ébresztette és megteremtette a modern polgári Magyarországot. Elindított egy olyan fejlődést az irodalomban és sajtóban, mely mérföldkőnek számít a magyar történelemben. Új gazdasági, kulturális és szociális döntések születtek.

A dolgozat szerzője:

NOGULA ÁDÁM

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kelényi István

A GALILEO GALILEI KÉRDÉS

Kulcsszavak: Galileo Galilei, Pisa, Firenze, VIII. Orbán, felfedezések, Párbeszédek, 1633, Maria Celeste, San Matteo kolostor

Szakedolgozatomban témája Galileo Galilei. A dolgozat három fejezetből áll, az első Galilei életét, munkásságát és az egyházzal való kapcsolatát mutatja be; a második fejezet legnagyobb művét, a Párbeszédeket elemzi; a harmadik pedig a tudós emberi arcát, utolsó éveit és a lányával való kapcsolatot írja le. A szakedolgozat lényege, hogy Galileo Galileit minden oldaláról bemutassa; és elmondja, hogyan áldozta teljes életét a tudománynak, és annak, hogy kortársai ne éljenek tévhitben a világ „működésével” kapcsolatban. A dolgozat kifejti, idős korában hogyan fordult ellene az egyház és barátai, és mi minden függött az éppen hatalmon lévő emberektől.

Az első fejezetben olvashatunk arról, Galilei hogyan került kapcsolatba a tudományokkal, és hogy jutott el odáig, hogy élete minden percét meghatározza a természettudomány. Olvashatunk legnagyobb felfedezéseiről, megismerhetjük barátait, ellenségeit, az őt körülvevő ármányt és irigységet. Megtudhatjuk, milyen más tudományos felfedezéseket tettek tudóstársai, valamint mennyire népszerű volt Galilei az 1633-as nagy pörig. A fejezet taglalja Galilei legjelentősebb felfedezéseiről írott könyveit: „Medici-csillagok”, „Értekezés az úszó testekről”, „Az Aranymérleg”.

A második fejezet Galilei írói képességeinek és filozófus, matematikus, csillagász munkásságának legfontosabb állomását, a „Párbeszédeket” elemzi röviden. A fejezet elmondja, Galilei hogyan adja három fiktív, de mégis valós ember szájába azt a tudományos, kopernikuszi felfedezést, amiért 1616-ban már bajba került. Elmeséli a könyv tartalmának négy napját, kiemel fontos momentumokat, így próbálja jellemezni Galilei tíz évig írott művét.

Az utolsó fejezet Galilei emberi oldalát, a nem tudós énjét mutatja be a lányától kapott, és az utókornak megmaradt 124 levél nyomán. Mesél lányával, Maria Celestével való őszinte és szeretetteljes kapcsolatáról, valamint arról, hogyan tudott megmaradni mélyen vallásos, de ugyanakkor tudós embernek. Elmeséli a nagy pör utáni éveket, és azt, hogy lánya hogyan viselte gondját beteg édesapjának élete utolsó éveiben.

A dolgozat szerzője:

OLÁH PETRA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Pusztai Sándor

FEJES ENDRE „ROZSDATEMETŐ” REGÉNYE

-TÖRTÉNELEM ÉS TÁRSADALOM PSZICHO-SZOCIÁLIS MEGKÖZELÍTÉSSEN-

Kulcsszavak: családi funkciók, társadalmi problémák, szegénység, háború

Munkám egy regényből indul, amely olyan korban íródott, amikor hazánk nagy változásokat élt át. Fejes Endre a két világháborút és az azt követő időszakot ábrázolja regényében egy vegetáló család életén keresztül, akik a lehetőségek elfogadása és elutasítása, a társadalomba való beilleszkedés, illetve az abból való kirekesztés között örlődnek.

A mű összefoglalását megelőzve bemutatom a szerzőt, majd rátérek a regényben megjelenő motívumokra. A társadalmi helyzetet és családi funkciókat elemezve megvilágításba helyezem a társadalmat alkotó egységek egyikét, a szegénységet és annak kultúráját.

Az élet egyik igazsága jelenik meg a dolgozatomban, melyhez feldolgozott anyagot különböző kutatók, tudósok tollaiból és az életből hozom és innen gyűjtöttem az információkat is. Beszélgettem idősekkel, akik éltek már abban az időben, és olyanokkal, akik szülei megélték azt a kort, így rájuk is hatással van mindaz, ami történt. Beszélgettem olyanokkal, akik nem részesülnek minden lehetőségből, amit az élet kínál. Kérdőívet is készítettem, amely arra világít rá, hogy bizonyos társadalmi rangú szülők gyermeke, felnőtté válva, milyen pozíciót ér el a társadalomban család, iskolázottság és kultúra szempontjából – törekvő-e vagy sem.

Fejes Endre „Rozsdatemető” című regénye szolgálta a kutatásaim alapjait, melyben a családi funkciók egy jellegzetes társadalmi állapothoz vezetnek. Úgynevezett „hábetlerizmus” jön létre, de ezzel egy időben felvetődik a kérdés, hogy egyáltalán van-e ilyen. Az, hogy a család ilyen mentalitással él számos kérdést vet fel, elsősorban a szegénységet, mint társadalmi problémát, családszociológiát vagy akár a háború körülményeit, illetve annak hatásait az egyén társadalmi, gazdasági és emberi létére.

A dolgozat szerzője:

OSVÁTH ALEXANDRA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kelényi István

VAJDA JÁNOS ÉS ADY ENDRE - HAZA, SZERELEM - JELENLÉTE A KÖLTÉSZETÜNKBEN

Kulcsszavak: költészet, művészettörténet, „Montblanc” motívum, múzsa

Vajda János és Ady Endre hazánk két kiemelkedő tehetséggel bíró költője. Mégis azt tapasztaltam tanulmányaim során - egészen a középiskolától kezdve-, hogy Vajda János nagyságát kevésbé ismerik fel/el. Méltánytalanul kap mindössze pár oldalt az irodalomkönyvekben, verseinek ismerete is elhalványul Ady Endréé mellett. Holott a „Montblanc ember”- ahogy Ady Endre nevezte a „20 év múlva” c. versének kapcsán, a nagy Nyugatos költők előfutára, az átmenet költője, a szó igazi értelmében. Nagyságát saját korában nem ismerték fel, és a mai napig hajlamosak elfelejteni azt.

Dolgozatom célja, hogy bemutassam e két költőt a maguk tökéletességében és tökéletlenségében. Szeretnék rávilágítani arra a tényre, hogy Vajda János költészete mekkora hatással van a későbbi költőkre, és azok költészetére. Gazdag életműve a Nyugat nagy korszakát volt hivatott előkészíteni. E korszak számos költője tekintette őt szellemi elődjének, köztük volt Ady Endre is.

Kutatásom során több irodalomtörténeti munkát, szakirodalmat, valamint a két költő életét hitelesen bemutató, feldolgozó forrást használtam fel. Személyiségüket igyekeztem leginkább a verseiken keresztül feltárni, a dolgozatomban számtalan idézettel alátámasztani állításomat.

E két nagyszerű költő, publicista életében meghatározó szereppel bírt a NŐ. A nő, aki nem élettárs, hanem ellenfél, inkább okoz kízó szenvedést, mint megnyugtat. A múzsa költészetük meghatározó szereplője. Bár megszenvedték a szerelem pusztító érzését, mégis életüknek minden pillanatában vágyódtak utána. Mindkét költő megpróbálkozik a házassággal az előzetesen megtapasztalt kízó szenvedély/szenvedés ismeretében is. Magányos töprengők ők, akik ugyan szenvednek az emberi árvaságuk miatt, ugyanakkor gögösen büszkék rá, és mint kiválasztottságuk bizonyítékát hordozzák. Komor magányuk mélyén ugyanaz a népi, nemzeti féltés és felemelkedés vágya élt.

Dolgozatomat, az absztrakt megírásának időpontjában még nem fejeztem be, ezért a kutatásom eredményeiről sem tudok egyelőre részletesen beszámolni. Bízom benne, hogy dolgozatommal hozzájárulhatok e két költő életének, költészetének, személyiségének közelebbi megismeréséhez. Hiszek abban, hogy Ady Endre költészetével felemelte Vajda Jánost, akinek árnyékában, ugyanakkor fényében írta verseit az utókor számára.

A dolgozat szerzője:

PAIZS BRIGITTA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hegyi-Halmos Nóra

A BUDAPEST FŐVÁROS XIV. KERÜLET ZUGLÓ ÖNKORMÁNYZATA ÁLTAL
ALAPÍTOTT ZUGLÓI VAGYONKEZELŐ ZRT. EMBERI ERŐFORRÁS
GAZDÁLKODÁSÁNAK BEMUTATÁSA

Kulcsszavak: HR funkciók, elméletek, stratégia, változás

Feladatként egy szervezet humán erőforrás részlegének, és annak fejlődési szakaszainak bemutatását választottam. Fontosnak tartottam kiemelni a HR funkciók változását, átalakulását és azoknak az elmélettel való összhangját. Egy rövid összehasonlító elemzést is elvégeztem, ami magától adódott, mint értékelési szempont, mert akarva akaratlanul mindennap ezt teszem, a jelenlegi munkahelyemen a FKF Zrt-nél. A dolgozatban érdeklődési körömnnek megfelelően főként kvalitatív eljárásokkal a személyzeti feladatok bemutatására koncentrálok.

A dolgozat menetét követve a következő struktúrát alakítottam ki: a bevezető részben a Társaság megismerése érdekében a múlt és a tevékenységek bemutatása mellett a törvényi szabályozás feltételrendszerét is röviden leírom.

A dolgozat lényegi részében a HR részleg főbb tevékenységeinek és a jelenlegi vállalati stratégiának bemutatása a célom. Dolgozatom megírása során az alábbi kvalitatív eljárásokat alkalmaztam:

Megfigyelés: munkám során személyesen tanulmányoztam az iroda mindennapi működését.

Interjú: HR részleg munkatársával interjú során adatfelvételt végeztem, és feltártam a részleg működésének sajátosságait.

Dokumentumelemzés: a cég alapdokumentumait, mint Alapító okirat, Szervezeti és Működési Szabályzat, Kollektív Szerződés, Üzleti terv, valamint a feladatok elvégzése során alkalmazott iratokat, nyomtatványokat elemeztem és a dolgozat során részletesebben is kifejtem véleményem róluk. Ezen felül átvizsgáltam számos hasonló tevékenységet folytató cég webes megjelenését, honlapjukon található publikációit. Harmadrészt pedig a szakirodalomban, a magyar munkaerőpiac jellemzőiben kerestem mondanivalóm alátámasztását. Az iroda tevékenységének feltérképezése után különböző elemzési módszereket végeztem el, mint SWOT és PEST analízisek.

Befejezőként érdekesnek tartottam a bemutatott cég HR tevékenységének egy másik, nagyobb részvénytársasághoz való hasonlítását. Értékeltem az általam tapasztaltakat, észrevételekkel és javaslatokkal zárom gondolataimat. A tapasztalatom az, hogy a HR szakma is, mint minden más szakma változik, alakul- és átalakul, ennek folyamatát, mértékét kívánom a jövőben is kutatni, valamint a szakirodalomban figyelemmel kísérni.

A dolgozat szerzője:

PUHÁNÉ DOKTOR ZITA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hegyi-Halmos Nóra

A MUNKANÉLKÜLISÉG JELLEMZŐI, TÁMOGATÁSOK BEMUTATÁSA FEJÉR MEGYÉBEN 2010-BEN

Kulcsszavak: munkanélküliség, felnőttképzés, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, munkahelymegőrző támogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása

A dolgozatom témája magába foglalja a munkanélküliség jellemzőit, az álláskeresőkre vonatkozó adatokat, a képzési, vállalkozóvá válási lehetőségeket, valamint bemutatom a munkáltatók által igénybe vehető kedvezményeket.

A vizsgálati módszerem dokumentumelemzés, amelyhez segítséget nyújtottak a Közép-dunántúli Regionális Munkaügyi Központ adatai, vizsgálatai, valamint a mindennapi munkám során szerzett tapasztalatok. Feltételezésem szerint a munkanélkülieknél nagyon kevés ember az, aki nem fejezi be a tanfolyamot, mert sokaknak ez az "utolsó lehetőség". Vizsgáltam a tanfolyamok hosszát, ami feltevésem szerint 6-12 hónap között van.

Az adatok megismerése után kimondható, hogy a feltételezésem igaz, mert nagyon kevesen esnek ki a tanfolyamokról. A kikerülések oka főleg új munkahely létesítése, vagy egészségügyi ok volt. A másik feltevésemet részben tudtam igazolni, mivel a tanfolyamok 2-16 hónapig tartanak.

Véleményem szerint a vállalkozóvá válási támogatás tőkejuttatásos része azoknak kedvez, akiknek van vagyonuk. Az erre vonatkozó felvetésemet nem tudtam igazolni, mivel nincs olyan adat, ami megbontaná a két fajta támogatás kifizetésének mértékét. Csak tapasztalatok alapján mondhatom ki, hogy komoly anyagi alappal kell rendelkeznie annak, aki a kamatmentes tőkejuttatási formát választja.

A munkáltatónak nyújtott támogatások közül valószínűnek tartom, hogy a bértámogatás eszközre történik a legtöbb kifizetés a megyében. A feltételezésem megdőlt. Nem a bértámogatásra, hanem a közhasznú munkavégzés támogatására fizettek ki nagyobb összeget a 2010-es évben. Ezt nem lehet teljes pontossággal megítélni, mert a kifizetések tartalmazzák az előző évről áthúzódó kötelezettségeket is.

Fontosnak tartottam bemutatni ezeket a lehetőségeket, mert kevesen tudnak az állam által nyújtott támogatási formákról és napjainkban a munkáltatóknak és a munkavállalóknak is szükségük van segítségre az elhelyezkedés és a foglalkoztatás során.

2012-ben a foglalkoztatáspolitikai eszközökből csak a munkahelymegőrző támogatás és a közmunka program maradt meg, a többit megszüntették. Így már csak uniós forrásból tudnak hasonló támogatásokat igényelni a munkáltatók és a munkavállalók.

A dolgozat szerzője:

RÁCZ ERZSÉBET

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Dr. Kelényi István

A GÖRÖG-RÓMAI MITOLÓGIA HATÁSA A KLASSZICIZMUS SZOBRÁSZATÁRA

Kulcsszavak: művészet, mitológia, szobrászat

A dolgozatom célja, hogy bemutassam a XVIII. század második és a XIX. század első felében azt a művészeti irányzatot, amely a legnagyobb hatást gyakorolta az európai művészetekre. Választásom azért esett erre a témára, mert nagyon érdekel a görög-római mitológia, amely a mai tudásunk és ismereteink alapja és bölcsője, az isteneket megjelenítő szobrokat pedig lenyűgözőnek tartom. A klasszicizmus korszakában ismét a múltat, főként az antik művészetet, az ókori görög és római kultúrát tekintették követendő példának. Az ókori görög szobrászok a szépséget, az erőt és az emberi méltóságot fejezték ki szobraikban. A klasszicizmus korszakából kiemelem a négy legismertebb szobrászt - közöttük egy magyar származásút is -, akik kiemelkedően képviselték e korszak stílusát.

A régészeti kutatások eredményeként számos, igen ősi időkből, a korai kőkorszakból származó tárgy került napvilágra, amelyek azt bizonyítják, hogy már az ősember is művészkedett. Az ősszobrászat legrégebb emlékei a csontokból, agyarakból faragott emberi és állati alakok.

A vallás ősi elemeinek, kellékeinek sorában jóval későbbre tehető a személyes, istenekre vonatkozó intellektuális válasz kibontakozása; a mítosz, a mitológia megjelenése, amelyek bizonyos vallási hagyománnyá olvadtak össze. Minden nemzetnek van mítosza, mitológiája, amely hozzásegít minket ahhoz, hogy megismerjük saját népünk és más népek nemzeti értékeit, kultúráját. Azonban egyetlen mitológia sem került olyan mértékben a művészek ihletőivé, mint a görögöké. Az antik stílus, különösen a görög-római a különböző korok művészetében valamilyen szinten jelen volt, de a klasszicizmus korszakára gyakorolta a legnagyobb hatást.

A művészet minden korban az embert és az embert körülvevő világot fejezi ki, valamint az ember szép iránti igényét szolgálja. Ezek a művészeti alkotások a mai napig hatást gyakorolnak a társadalom életére, formálják az emberek gondolkodását, érzéseit és erkölcsi elveit. A dolgozatom megírásához az adott korszakról megjelent mitológiai, művészettörténeti szakirodalmak áttanulmányozása, valamint az internet nyújtott segítséget.

A dolgozat szerzője:

SALA ISTVÁN

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Lukács Csilla

A HÍRADÁS JELLEMZŐI A MAGYARORSZÁGI ELEKTRONIKUS MÉDIÁBAN

Kulcsszavak: manipuláció, sokszínűség, személyre szabottság, autonómia

A felgyorsult technikai fejlődésnek köszönhetően mindenkinek egyre gyorsabban van szüksége az információkra, magánszemélyeknek és a vállalati szektornak egyaránt. A tegnap még aktuálisnak számító hírek és azok tartalma mára már lényegtelennek és feleslegesnek tűnhet, akár többszörösen meg is változhat. Ezt a gyors változást a hagyományos nyomtatott média szinte alig tudja követni, ami által szerepe mára megváltozott, inkább az egyes hírtérkékel bíró tartalmak részletesebb bemutatását teszi lehetővé az ez iránt érdeklődőknek. Az új feltételekhez való alkalmazkodás legnagyobb nyertesei – nem meglepő módon – az egyes elektronikus médiák, amelyek közül néhány a hagyományos formákhoz képest még csak „gyerekcipőben” jár életkorát tekintve; az elérhetőségben, személyre szabhatóságban és sokszínűségben viszont (pl. mobilinternet) néhol meg is előzik a nyomtatott „vetélytársaikat”.

A médiák hír megjelenítése csak akkor okoz problémát a társadalomnak, ha ez utóbbi jelentősen és/vagy szándékosan manipulált, illetve mindezt a célszemély nem sejtí. Ezzel kíméletlenül vissza is élnek, hiszen nem csak az elérhető információk nagy részét, hanem magát a témát is ők szolgáltatják, így adva a dolgoknak nagy jelentőséget, vagy épp ellenkezőleg, amire ők sem figyelnek, az a tömegnek sem olyan jelentőségű. Így épülnek be észrevétlenül gondolataik a fejünkbe nap mint nap.

Vajon tudunk-e védekezni e nagyrészt negatív hatás ellen? Milyen óvintézkedést tehetünk ellene? Meg lehet és kell-e állítani az e fajta tudatos népbutítás egyre erőteljesebb előretörését? Ezekre a kérdésekre is keresem a választ, habár a megoldás már előre sejtethető: a személyes autonómia megtartásával, objektív, többirányú tájékozódással a hagyományos tömegkommunikációs eszközökből (könyv, írott sajtó) részben megőrizhetjük szellemi függetlenségünket.

Ezeknek a gondolatoknak a bővebb kifejtését próbálom meg dolgozatomban igazolni a rendszerváltás utáni magyarországi sajtó rövid fejlődési történetétől egészen a mai napig kialakult elektronikus állapotokig áttekintve. A média sok funkcióját ismerve (tájékoztatás – tájékozódás, szórakoztatás, vita, eszmecsere, szocializáció, kultúra és oktatás) most a jelenlegi, hazai elektronikus médiákban uralkodó állapotokat kívánom megjeleníteni, habár a széles, napról-napra növekvő és változó paletta miatt mindennek csak a legjobban és általam is ismert szereplőit tudom majd bemutatni. Jelenleg is végzek kvantitatív kutatásokat, amelyek reményeim szerint igazolják majd a fenti állításaimat.

A dolgozat szerzője:

SALÁNE SZÉNÁSI BEÁTA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Lukács Csilla

A FELNŐTTKORI TANULÁST SEGÍTŐ MÓDSZEREK – GYAKORLATI TAPASZTALATOK TÜKRÉBEN

Kulcsszavak: autonómia, kompetencia, tanulási szokások, motiváció, kultúra

A XXI. században már elfogadott tény, hogy bizonyos időközönként meg kell újítanunk ismereteinket, esetleg új szakmát kell tanulnunk, haladnunk kell a korrallal. A felnőttkori tanulás sajátosságai sokban eltérnek a gyermekkorban megszokottaktól. Eltérőek vagyunk mi is, hiszen a felnőttek sokkal kvalifikáltabbak, differenciáltabbak, mint a gyerekek. A felnőtt tanulókra jellemző, hogy megoldásokat és összefüggéseket keresnek, önállóan alkotnak véleményt, nem függenek másoktól, eredményorientáltak, igénylik a tanulás értelmét, azaz érteni akarják a tanultakat. Sokan élményt keresnek a tanulásban, tudásvágyukat oltva tanulnak, gyakran fogadják szkeptikusan az általuk még korábban nem hallott dolgokat.

Szakdolgozatom témaválasztása azért esett a felnőttkori tanulást segítő módszerek bemutatására, mert az elmúlt 3 évben sikerült ezeket saját magamon tesztelnem, a tanulásmódszertan órákon tanultakat próbáltam elsajátítani kisebb-nagyobb sikerrel. Az általam kipróbált és jól bevált módszereket igyekszem bemutatni a gyakorlati tapasztalataim tükrében. Teszem ezt azért, mert a tanuló felnőttek információfeldolgozása egyénenként változik. Az egyénben kialakult technikák sokszor nehezen változtathatók meg. Fontosnak tartom a tanulási folyamat tudatos felépítését, valamint a megkonstruált tanulási struktúra elemeinek a leghatékonyabb módszerrel történő elsajátítását. Véleményem szerint a helyes tanulási szokások kialakítása és a legtesthezállobb tanulási technika használata nagyban hozzájárul a siker eléréséhez.

A felnőttkori tanulás nagyon komplex jelenség. Hatással vannak rá társadalmi, pszichológiai, szociológiai és egyéb jelenségek. A felnőttek tanulásának befolyásoló tényezőjeként jellemzően egyfajta társadalmi elvárás, életszínvonal emelés, illetve munkaerő-piaci elhelyezkedés nagyobb esélye képzelhető el. Ezt visszaigazolja érzem saját példámon is, hiszen én is munkahelyi ranglétrán való előrelépés reményében ültem be a padba felnőttként. Mindemellett a társadalom hasznos tagjává válik az egyén, ezzel növelve azt a bázist, amelynek kultúraformáló és közvetítő szerepe is van. Számos vizsgálat bebizonyította, hogy a kultúra és a gazdaság között szoros kapcsolat van.

Alapfeltevés: a felnőttkori hatékony tanulásnak nincs általános receptje. Az egyénben lakozó motiváció, kompetencia, autonómia, egyedi jellegek határozzák meg, hogy kinek milyen módszer a leghatékonyabb. A felnőtt tanulókkal végzett vizsgálatban ezt próbálom prezentálni. A felnőtt tanulókkal készített interjúmban megpróbálom feltérképezni az egyéni szokásokat, a bevált technikákat. Ezt követően összehasonlítom a véleményeket és a tapasztalatokat, egyezőséget illetve eltérést keresve.

A dolgozat szerzője:

SZABADOS CSILLA

Szak:

Andragógia BA

Témavezető:

Hegyi-Halmos Nóra

A FELNŐTTKORI TANULÁS NEHÉZSÉGEI

Kulcsszavak: felnőttképzés, motiváció, versenyképesség, fejlődés

Napjainkban egyre nyilvánvalóbb mindenki számára, hogy az alapképzés során megszerzett tudás kevés, ezért folyamatosan karban kell tartani, fejleszteni szükséges, különben rövid időn belül értékét veszti a munkaerőpiacon. A világ átfogó átalakuláson és változásokon megy keresztül. Ezt leginkább a napjainkban észlelhető egyre jobban fokozódó és egyre agresszívabb piaci verseny, másrészt pedig az emberek életvitelében bekövetkezett változások miatti újabb és újabb igények hozzák létre.

Természetesen ezek az új kihívások, az élethosszig tartó tanulás, az állandóan bővülő új információs igényeknek való megfelelés szükségességével új módszerek jöttek létre, alkalmazkodva a különböző élethelyzetű, tapasztalatú, idő/munka beosztású emberek eltérő igényeihez.

A felnőttek képzési lehetőségeinek bővítését az is indokolja, hogy a különböző társadalmi rétegek (fizikai, vagy szellemi tevékenységet folytató) körében szükségsszerűvé vált a magasabb szintű képzés, aminek hozama a fejlődés és ez által az igényesebb megnyilvánulás.

Dolgozatom célja a felnőttkori tanulás bemutatása, annak nehézségei, motivációja. Alapját számos szakirodalom, illetve azok elemzése és strukturált összehasonlítása képezi. Kutatásom elméleti és kérdőíves feldolgozásra épül. Az alábbi kérdésekre voltam kíváncsi: I. Mennyire képesek a felnőttek tanulni? II. Miért is akarnak a felnőttek tanulni? (saját motiváció vagy munkahelyi kényszer) III. Hogyan tanulnak a felnőttek, milyen lehetőségük is van rá?

A konklúzió a következő volt:

1. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem PPK (levelező) végzős hallgatói nagyarányban gondolkodnak továbbtanuláson. A legfőbb motiváció a jobb álláshoz jutás, magasabb pozíció és bérjövdelem elérése. A kiértékelés alapján megállapítottam, hogy a feldolgozott adatok megfeleltek a szakirodalom ezen állításának.

2. A munkahelyek kevésbé támogatják motivált munkatársaikat a tanulásban. Nem az alkalmazottak elvárásait vették figyelembe. A megkérdezettek negatívan értékelték a támogatottságot (anyagi, munkaidő-kedvezmény).

Fentiek alapján úgy gondolom, hogy egy jobb életszínvonal, magasabb szintű társadalmi egyenlőség, nagyobb komfort, több tudás és lehetőség elérése a fő motiváló erő.

A dolgozat szerzője:

TUKACS-KAPUI LEJLA VALENTINA

Szak:

Andragógia BA Levelező

Témavezető:

Séllei Beatrix

AZ ANIMÁCIÓ BEMUTATÁSA - KREANÍMA - ANIMÁTOR CÉG LÉTREHOZÁSÁNAK STRATÉGIAI HR SZEMLÉLETŰ TÁMOGATÁSA

Kulcsszavak: animátor, animátor képzés, animátor közvetítés, HR

Témaválasztásomat elsősorban személyes érdeklődésem ihlette, mivel gyermekkorom óta sokat utazom, több üdülőhelyen is megfordultam, így volt alkalmam megfigyelni az animátorok munkáját és a szolgáltatásaik megvalósításához szükséges rendszer felépítését. A turisztikai animáció, wellness animáció manapság nagy divatját éli. A világon egyre több és több helyen alkalmazzák ezt a jellegű szolgáltatást, mivel kortól, nemtől függetlenül rengeteg embert mozgat meg. Sikerességük miatt aktuális témának tartom, azonban Magyarország nem rendelkezik világ színvonalú animatori szolgáltatással. A már meglévő képzések és azok HR tevékenysége is meglehetősen vegyes képet mutat.

A téma körbejárásakor több vizsgálati módszert alkalmaztam. Áttekintettem az elméleti hátteret a témában rendelkezésre álló szakirodalom felhasználásával, a fiktív esettanulmány kidolgozásához pedig a már meglévő, hazai animátor képzések internetes honlapjairól gyűjtöttem információkat. Így jutottam arra a következtetésre, hogy itthon nem tudnék választani egy olyan képzést sem, amely a megfelelő háttértudást nyújtja, a hozzá tartozó képesítéssel és munkalehetőséggel. Alapvető problémának tartom, hogy valamilyen oknál fogva senki sem vállalja magára a képzést és a közvetítést. A közvetítést többnyire külföldi cégek végzik, így egyfajta szakadék nehezíti meg a munkába állást.

Szakdolgozatom tartalmazza az animáció történeti áttekintését, az animáció fajtáit, az üdülési szokások különbözőségének hátterében álló pszichológiai okokat, valamint a Kreamíma animátorképző és közvetítő cég HR szemléletű stratégiai támogatását a toborzástól a munkaerő kölcsönzésig. Úgy gondolom, hogy az általam kiküszöbölni kívánt problémák megoldásával sokkal gördülékenyebb lenne az animátorok működése és a szolgáltatás elterjedése.

Az andragógia mesterszak nappali tagozatos hallgatóinak munkái

A dolgozat szerzője:

KACZOR ANNA

Szak:

Andragógia MA

Témavezető:

Szabóné dr. Molnár Anna PhD

AZ IDŐSKORÚAKKAL SZEMBENI AGEIZMUS CSÖKKENTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI MAGYARORSZÁGON

Kulcsszavak: életkor, diszkrimináció, geronto-andragógia, idősödő társadalom

Az életkor szerinti pozitív és negatív diszkrimináció, az ageizmus - hasonlóan a szexizmushoz és a rasszizmushoz - a mindennapi élet számos területén megfigyelhető. Ez a jelenség kivétel nélkül minden korosztályt érint, de szakdolgozatomban kifejezetten a geronto-andragógia célcsoportja, az 50 év felettiak ellen irányuló diszkriminációt vizsgálom. Több dolgozatot is írtam már a geronto-andragógia témakörében, melyekben rendszerint említést tettem az ageizmusról és annak leginkább negatív megnyilvánulásairól; és mivel egyre növekvő problémát jelent a társadalomban, indokoltnak találtam a téma mélyebb megismerését és a csökkentésére alkalmas megoldások felkutatását.

A téma azért aktuális, mert a világ több pontján is megfigyelhető, hogy a társadalom egyre inkább előregszik, köszönhetően a megemelkedett átlagéletkornak és a születésszámok fokozódó csökkenésének. Ez problémákat okoz a nyugdíjrendszerben és a munkaerőpiacon is, mivel egyre kevesebb aktív munkaerőnek kell eltartania az egyre több nyugdíjba vonulót, ill. a nyugdíjkorhatár gyakori emelését is maga után vonja. Ezeken túl, bár az idősek egyre nagyobb tömeget alkotnak, mégis a fiatalabb generációk képezik a társadalom azon rétegét, akiket többek között a marketing, a média és a munka világa előnyben részesít. Dolgozatom egyik központi kérdése az, hogy hogyan lehetne elősegíteni a változást, hogy ne úgy gondoljunk az idős korúakra, mint maradi, buta és lassú emberekre, hanem mint a társadalom értékes és aktív tagjaira, akikkel lehetséges és jó együtt élni.

Dolgozatom nagyobbik részét teszi ki az 50 év felettiekkel szembeni ageizmus magyar és külföldi megnyilvánulásainak, lehetséges csökkentési módszereinek bemutatása és elemzése az elérhető szakirodalom alapján. Ezt egy nem reprezentatív kvalitatív kutatás során készített mélyinterjúk elemzése követi, melynek célja a téma még mélyebb megismerése. A megkérdezettek köre a fiatal felnőttektől egészen az idős korúakig terjed ki, így több nézőpontból tudom megközelíteni a témát. Főbb hipotéziseim közé tartozik az, hogy az ageizmust kiváltó idős kori tulajdonságok nem feltétlenül tulajdoníthatók az idősödés folyamatának, tehát feltételezésem szerint az idős korban esetlegesen gyakorolt negatív magatartásformák előfordulhattak fiatalabb korban is, valamint hogy a negatív diszkrimináció csökkentésére megoldást jelenthet a generációk közös tanulási tevékenységbe történő bevonása.

A téma további kérdései közé tartozik az, hogy hogyan lehetne az idősödéssel kapcsolatos, leginkább negatív hozzáállásban változást elérni; valamint abban, hogy az idő múlására, az életkorunk növekedésére és az azzal járó változásokra ne mint elkerülendő problémákra tekintsünk. Úgy gondolom, hogy ebben a tanulás nagyon sokat segíthet.

A dolgozat szerzője:

KÁLMÁN TERÉZ

Szak:

Andragógia MA

Témavezető:

Dr. Kereszty Orsolya PhD

KISEBBSÉGEK HELYZETE TÖRTÉNETI MEGKÖZELÍTÉSBEN
-FELNŐTT NŐK KÉPZÉSE A DUALIZMUS KORI MAGYARORSZÁGON-

Kulcsszavak: női szerepek, non-formális képzés, szakképzés

Dolgozatom alapkutatás, melynek célja bemutatni a felnőtt nők dualizmus kori általános és szakmai képzésének lehetőségeit. Kutatási kérdéseim a következők voltak: milyen gyakorlata volt a nők oktatásának 1867 és 1914 között, különös tekintettel a non-formális oktatás és a szakmai képzés területére? Milyen színterei voltak a felnőtt nők nevelésének a dualizmus kori Magyarországon? Kik és milyen formában oktatták a felnőtt nőket?

Kutatásom megkezdésekor a hipotézisem az volt, hogy a non-formális tanulási alkalmak népszerűbbek voltak a nők körében, mint a szakmai képzések. A dualizmus kori Magyarországon a nő neveléséről vallott általános eszme alapja ugyanis az volt, hogy a lány azért neveltessék, hogy egykor feleség, háziasszony és anya legyen. A nők körében a munkára nevelés, az önálló szakmák kitanulása tehát a nem támogatott képzések körébe tartozott.

A téma feltárásához kutatási módszerként a forráselemzést, a dokumentum- és tartalomelemzést, valamint az összehasonlító elemzést választottam. Munkám során a nők képzését három területen vizsgáltam. Dolgozatomban elsőként a nők formális, elemi és középfokú oktatását, mint a felnőttképzést megalapozó, előkészítő szintet ismertetem. A második részben a non-formális oktatást tárgyalom, kitérve a nőképző egyesületek és a népoktatási körök munkájára. A harmadik részben pedig a nők szakmai képzését, munkára való felkészítését vizsgálom kereskedelmi, gazdasági, gyógyszerészeti és egyéb szaktanfolyamokon keresztül.

A dolgozat szerzője:

KECSKÉS BEÁTA

Szak:

Andragógia MA

Témavezető:

Dr. Bali János PhD

AZ AMATŐR SZÍNHÁZI TÁRSULATOK SZEREPE AZ ISKOLÁN KÍVÜLI TANULÁSBAN

Kulcsszavak: informális tanulás, amatőr színház, önfelnevelés, szabadidő-szervezés

Dolgozatom a magyarországi amatőr színjátszás andragógiai vonatkozásait járja körül. Célom az amatőr társulatok feltérképezése, bemutatása, kutatása, összekapcsolva a felnőttképzéssel, mint egész életen át tartó tanulóval. Rá szeretnék világítani, hogy milyen fontos a szabadidő értelmes eltöltése személyiségfejlődésünk szempontjából. Az andragógiában egyre nagyobb teret kap az informális tanulás, iskolán kívüli tanulás, mint nevelési szintér témája. Ki szeretném hangsúlyozni, hogy a tanulás iskolán kívüli szinterein is elsajátíthatunk olyan képességeket és ismereteket, melyeket a hétköznapi életben hasznosíthatunk. Dolgozatomban a felnőttek iskolán kívüli tanulására fektetem a hangsúlyt.

Azért ezt a témát választottam, mert én is aktív részese vagyok egy amatőr társulatnak, fontosnak tartom az egész életen át tartó tanulás iskolán kívül szervezett tevékenységeit.

Vizsgálatom célja felhívni a figyelmet a felnőtt amatőr színházakra, hogy ezáltal nagyobb teret, ismertséget és elismertséget kapjanak, mert lényeges szerepet játszanak a felnőttek önfelnevelésében, a mindennapi konfliktusok kezelésében. Be szeretném mutatni, hogyan működnek ezek a társulatok. Miért járnak oda? Mit ad ez számukra? Fel szeretném térképezni, hogy ez a fajta tanulási módszer milyen képességeket és kompetenciákat fejleszt, alakít. A drámapedagógia eszközei mennyire hasznosíthatók a felnőtteknél? Miért jó egyáltalán egy ilyen öntevékeny csoport tagjának lenni?

Adatgyűjtési módszereim alapját a témában (andragógia, iskolán kívüli nevelés, amatőr színjátszás) fellelhető publikációk feldolgozása jelenti. Az interjúk és kérdőívek segítségével végzett empirikus kutatásom célja végső soron az elmélet gyakorlati részben történő bizonyítása, esetleg kritikája, finomítása. Interjút a társulati vezetővel, rendezővel és az aktív tagokkal készítettem. A kérdőívet a kiválasztott társulatok tagjaival töltöttem ki. A célcsoportom 18-35 év közötti felnőttek, akik részt vesznek egy amatőr színtársulat életében.

A dolgozat szerzője:

SZATTELBERGER DÓRA

Szak:

Andragógia MA

Témavezető:

Szabóné dr. Molnár Anna PhD

AZ IDŐSEK MŰVELŐDÉSE FRANCIA ÉS HAZAI PÉLDÁKON KERESZTÜL

Kulcsszavak: élethosszig tartó tanulás, franciaországi lehetőségek, geronto-andragógia, magyarországi lehetőségek, művelődés

Földünk népessége egyre öregszik. Ez tény, egyre kevesebb gyermek születik, az előző népesebb generációk pedig vagy már nyugdíjba mentek, vagy ez nemsokára bekövetkezik. Ez a tény a jelenlegi gazdasági rendszer felborulását is jelentheti, mert viszonylag kevés gazdaságilag aktív emberre jut majd egyre több passzív. Napjainkban mind gyakrabban hallunk arról, hogy az idős emberek képzése fontos, a jövőben esetlegesen munkaerőpiacra való visszavezetésük miatt, állapotuknak megfelelő munkakörök betöltésére. Ez a tény talán elkeserítő, viszont fontossá válik az, hogy az idős emberek is felvegyék a ritmust, elsajátítsanak bizonyos képességeket, melyek a munka világában elengedhetetlenek.

Dolgozatom célja felkutatni minél több tanfolyamot, melyek kifejezetten idősek számára jöttek létre, illetve annak vizsgálata, hogy az idős emberek hogyan viszonyulnak ezekhez a képzésekhez, mennyire van kedvük részt venni ilyen programokon, és mennyire képesek az új ismeretek/ készségek elsajátítására idős korban. Fontosnak tartom, hogy én is részt vegyek egy-egy ilyen programon megfigyelőként, és ennek eredményeit is közöljem írásomban. Elsősorban francia nyelvtudással rendelkezem, ezen kívül pedig érdekel a rendkívül fejlett francia felnőttoktatási rendszer, azon belül pedig főként a geronto-andragógia.

Régóta érdekelt, hogy az idősök főleg milyen képzésekre jelentkeznek, milyen módszerekkel lehet őket a leghatékonyabban tanítani, illetve, hogy mely témák érdeklik őket leginkább. Vizsgálatom során ezekre a kérdésekre is igyekszem megadni a választ, illetve reménykedem, hogy dolgozatom további kutatásokra ösztönöz majd a témán belül. A jövőben pedig, ha lehetőségem nyílik rá, szívesen szerveznék én is tanfolyamokat idősök számára, aminek a későbbi előkészületeiben segítséget jelenthet ez a vizsgálat.

Nagyon sok felhalmozott tapasztalat van az idősök birtokában, mely a társadalom számára is hasznos lehet, nem szabad hagynunk, hogy ekkora mennyiségű tudás kárba vesszen, több szempontból is szükségünk van a segítségükre.

A dolgozat szerzője:

TILLOVÁ ESTER

Szak:

Andragógia MA

Témavezető:

Dr. Kereszty Orsolya PhD

NŐK HÁTRÁNYOS MEGKÜLÖNBÖZTETÉSE A MUNKAERŐPIACON MAGYARORSZÁGON ÉS SZLOVÁKIÁBAN – ÖSSZEHASONLÍTÓ ELEMZÉS

Kulcsszavak: civil szervezetek, gender mainstreaming (nemek közötti esélyegyenlőség), munkaerőpiac szegregációja, nemi szerepek, nő

Az egész emberiség történetét végigkíséri a nőkhez és a férfiakhoz való eltérő hozzáállás. Ezt a jelenséget, nagyobb vagy kisebb mértékben, minden társadalomban megtaláljuk, a fejlett nyugat-európai országokban és Észak-Amerikában, a harmadik világ országaiban, a társadalom minden szintjén, függetlenül vallási vagy etnikai hovatartozástól.

A dolgozat figyelembe veszi a közvéleménynek a nők társadalmi és munkaerő-piaci pozíciójáról alkotott képét. Figyelmet fordít a nemek közötti egyenlőtlenségre a munkaerőpiacon, a gazdasági ágazatok nemi szegregációjára, a különbségekre a nők és a férfiak jutalmazásában. Foglalkozik a nők és a férfiak különböző munkafelfogásával. Elemzi a nemzetközi, magyar és szlovák jogszabályokat és stratégiai dokumentumokat a női munkaerő-piaci diszkriminációra vonatkozóan. Ugyanígy vizsgálja a helyzetet a munkaerő-piaci jogszabályok szempontjából. A dolgozat utal a hivatalos dokumentumok és a tényleges gyakorlat közötti eltérésekre, a társadalomban és a munkaerőpiacon folyamatosan fennálló női sztereotíp felfogásra és a nemi különbségekkel kapcsolatos társadalmi érzékenység hiányára. Bemutatja a civil szervezetek állásfoglalását a nemek közötti esélyegyenlőség elősegítéséről. A női emancipáció mozgása is jelentősen befolyásolta a nők társadalmi és munkaerő-piaci pozícióját. Ezért marginálisan feminizmussal is foglalkozik a dolgozat.

Az elméleti kutatást kérdőíves felméréssel és interjúkkal egészítettem ki. A kérdőíves felmérés célcsoportja az andragógia képzésbe belépő, és onnan a munkaerőpiacra kilépő hallgatók Magyarországon és Szlovákiában. A felmérés választ keres azokra a kérdésekre, hogy hogyan érzékelik a nők és a férfiak a nők hátrányos megkülönböztetését a munkaerőpiacon, vajon a nők mi mindent tennének meg azért, hogy megtartsák a munkahelyüket. Az empirikus kutatás összehasonlítja a végzős andragógus hallgatók elképzeléseit a munkaerőpiacról a kezdő andragógus munkavállalók munkaerő-piaci tapasztalataival.

Jelentős szerepet látok az andragógia és az andragógusok azon lehetőségeiben, hogy pozitívan befolyásolják a társadalmi szemlélet megváltozását abban, ahogyan a munkaerőpiac látja a nőket.

A dolgozat szerzője:

VICZE GABRIELLA

Szak:

Andragógia MA

Témavezető:

Dr. Arapovics Mária PhD

A SPORT ÉRTÉKKÖZVETÍTŐ ÉS KOMPETENCIAFEJLESZTŐ HATÁSAI

Kulcsszavak: sport, érték, közösség, kompetencia, személyiség

Kutatásom célja, hogy vizsgálja a rendszeresen sporttevékenységet végzők körében, milyen kompetenciák fejlődnek, milyen erősségeket fejleszt a sport. Milyen értékeket közvetítenek az edzők. Illetve a sporttevékenység által milyen társas kompetenciák fejlődnek, mivel a sportközösségeket szociális színtereknek tekinthetjük. Emellett az emberek a sportban is megőriznek és továbbbadnak kulturális, társadalmi értékeket; követnek társadalmi normákat és létrehoznak anyagi javakat, amelyek sajátos jelentést hordoznak számukra.

A témát főleg sportszociológiai megközelítésből szeretném vizsgálni, mivel részletesen foglalkozik a sport és a társadalom illetve a sport és a szocializáció kapcsolatával.

Témaválasztásom aktualitását abban látom, hogy a sporttal kapcsolatosan vannak pozitív hatások, viszont emellett jelen vannak a negatív hatások is. A sport lehetővé teszi a személyiség önmegvalósítását, de előfordulhat az egyén kizsákmányolása is. Fejlesztheti, de rombolhatja is a személyiséget. Az azonosulás, a közösségi érzés formálásához hozzájárulhat, de az elidegenedéshez is vezethet. A politikai is a saját céljaira kezdte el felhasználni, ezáltal ellentmondásos társadalmi jelenséggé vált.

A sport nemcsak az egészséges életmód egyik eleme, hanem értékközvetítő és kompetenciafejlesztő hatása sem elhanyagolható. Hiszen aki rendszeresen, heti két alkalommal eljár edzeni, akár amatőr, akár profi szinten, közösségbe lép más emberekkel. Az edzők, sporttársak mind hatással vannak az egyénre. Ennek meghatározó szerepe nemcsak gyermekkorban érezteti hatását, ezért kutatásomban a 18-30 éves korosztályt fogom vizsgálni.

Az edzőknek nagy felelősségük van ebben a tevékenységben. Tanulmányozni fogom az edzéselméletet is, annak kiderítésére, hogy milyen lehetőségeik vannak az edzőknek és milyen eszközök állnak rendelkezésre az értékközvetítés és kompetenciafejlesztés területén. A velük készített interjúk alapján valós kép fog kirajzolódni, hogy milyen szerepet töltenek be az edzők és milyen személyiségfejlesztő hatásuk van.

Dolgozatomban be szeretném mutatni és bizonyítani a sport pozitív hatásait. Fontosnak tartom, hogy minél több felnőtt vegyen részt sporttevékenységben. Emellett a sport szerepének növekedését is szükségszerűnek gondolom. További kutatási területnek tekintem a sport és a munka kapcsolatát.

Az andragógia mesterszak levelező tagozatos hallgatóinak munkái

A dolgozat szerzője:

BATÁRI CSILLA

Szak:

Andragógia MA

Témavezető:

Dr. Arapovics Mária PhD

A HAZAI SZAKKÉPZÉS MÚLTJA, JELENE, JÖVŐJE AZ OKJ TÜKRÉBEN

Kulcsszavak: szakképzés története, OKJ, duális képzés, előrehozott szakképzés

A szakdolgozat célja, hogy végigkövesse a magyarországi szakképzés fejlődését a kezdetektől napjainkig, bemutassa jelenlegi helyzetét, illetve előrevetítse, milyen változások várhatóak a közeljövőben. A közeljövő kifejezés máris magyarázza a dolgozatírás aktualitását, hiszen a hazai szakképzés helyzete jelenleg szinte napról napra változik, teret engedve a munkaerőpiac aktuális elvárásainak, emellett magára vállalva a jogszabályi változásokban előírt kötelező megújulást.

A dolgozatban a történeti áttekintésen kívül megtalálható a jelenlegi helyzet értékelése is. Ez egyrészt saját tapasztalaton keresztül, másrészt pedig az ország több olyan intézményének megkeresése után történik, ahol a szakképzés első lépéseitől kezdve a mai napig újra és újra át-és megéli a változásokat, az alkalmazkodásokat a munkaerőpiac változásaihoz, keresve, és hol többé, hol kevésbé megtalálva a helyes utat ahhoz, hogy a fiatalokból jól képzett, foglalkoztatható szakembereket képezhessenek.

A téma vizsgálatának kezdetén egy viszonylag átlátható, egyszerűnek tűnő helyzetből indult ki a dolgozat, ami az idő előrehaladtával egyre bonyolultabbá vált. A jogszabályi változások, az előrehozott és a duális képzések bevezetése meglehetősen kibővítette a lehetőségek táráát, új és új kérdések vetődtek fel azzal kapcsolatban is, hogyan tudják a szakképző intézmények ebben a bonyolulttá vált helyzetben megvalósítani eredeti elképzelésüket a szakemberképzéssel kapcsolatban.

A kutatás során felmerültek azok a kérdések is, amelyek a változások okára, majd a nehézségekre mutattak rá, illetve arra is, hogy nem csak a szakmát tanulni vágyóknak kellett és kell mindezeket megélni, hanem a szakoktatóknak, gyakorlati képzőhelyeknek, munkáltatóknak is. Át kell gondolni a képzés struktúráját, folyamatosan figyelemmel kísérni a hatékonyságot, úgy módosítani a bemeneti és a kimeneti képességeket, hogy a szakképzés a munkaerőpiac által elvárt kívánalmaknak megfeleljen.

Sajnos a jövőt illetően csak reménykedhetünk, bár a rendelkezésre álló szakirodalom és a gyakorlati tapasztalatok is azt mutatják, hogy jó úton járunk a leendő szakképzett munkavállalókat illetően. Ám ez sok munkával fog járni, a szakképzésben részt vevőktől pedig nagyon sok kitartást és főleg összefogást igényel. Hiszen a cél évszázadok óta ugyanaz: jól képzett, dolgozni tudó és akaró fiatalokat elindítani az életbe úgy, hogy szeressék a munkájukat, és örömmel adják át ők is tudásukat a mögöttük felnövőkvő nemzedéknek.

A dolgozat szerzője:

BODÓ PÉTER

Szak:

Andragógia MA

Témavezető:

Dr. Bali János PhD

ANGLIAI ÉS MAGYAR MŰVELŐDÉSI HÁZAK ÖSSZEHASONLÍTÁSA A MAGYARORSZÁGI CIGÁNYSÁG FELZÁRKÓZTATÁSÁNAK TÜKRÉBEN

Kulcsszavak: művelődési ház, multikulturalitás, cigányság, community centre

A szakdolgozat a magyar és brit művelődési és közösségi házak összehasonlítását tűzte ki célul, a magyarországi cigányság felzárkóztatásának lehetőségét szem előtt tartva. A kiindulási hipotézis nem más, mint hogy az angliai közösségi házakban tapasztalt atipikus tanulási formák és módszerek hazai adaptálásával egy teljesen új lehetőség nyílna a hazai cigányság felzárkóztatására.

A kutatómunka két részből áll: az elméleti kutatás a hazai és angliai kapcsolódó szakirodalom áttekintésével és feltérképezésével, míg a gyakorlati kutatás interjú módszerrel zajlott le; az interjúalanyok londoni közösségi házak dolgozói, illetve magyar művelődési házak munkatársai. A célcsoport kiválasztása során egyetlen alapelv volt követendő: városi vagy megyei fenntartású intézmény munkatársa legyen az illető. A beszélgetések során az interjúalanyok átfogó helyzetképet mutattak be az adott intézményben működő általános kulturális célokról, a kisebbségek integrációját elősegítő rendezvények, programok jellegéről, fajtáiról. A kutatás során bebizonyosodott az a tény, hogy az angliai multikulturális környezetben a kisebbségek szocializációja és társadalmi integrációja sokkal gördülékenyebben és eredményesebben működik, mint Magyarországon.

A kutatás újdonsága abban áll, hogy a magyarországi cigányokkal kapcsolatos problémákat nem az Angliában élő cigányokkal állítja párhuzamba, hanem más kisebbségek, főként az ott élő afrikai feketék vonatkozásában vizsgálja, elsősorban a felnőttkori tanulás szemszögéből. A kutatás megállapítja, hogy az Afrikából származó feketék hasonló problémákkal küzdöttek Angliában a társadalmi integráció tekintetében, mint amilyenekkel a magyarországi cigányok küzdenek hosszú évtizedek óta; ezen problémák leküzdésében volt és van hatalmas jelentősége a közösségi házaknak Londonban, ahol olyan informális és non-formális tanulási folyamatok mentek végbe, melyek elősegítették a kisebbségek asszimilációját. Ezek a tanulási elvek és módszerek hazánkban adaptálhatóak lennének.

Az adaptáció lehetőségét, annak pontosítását és tökéletesítését, a módszerek mintegy honosítását egy PhD kutatás során lehetne kidolgozni és végrehajtani.

A dolgozat szerzője:

HANCSICSÁK FLÓRA

Szak:

Andragógia MA

Témavezető:

Laki Ildikó

HÁTRÁNYOS HELYZETŰ FIATAL FELNŐTTEK TÁRSADALMI PROBLÉMÁI A MAI MAGYARORSZÁGON

Kulcsszavak: hátrányos helyzet, fiatal felnőtt, szegénység, szenvedélybetegség, függőség.

Témaválasztásom indoklása személyes tapasztalatokon és emlékeken alapul. Gyermekkorai, majd később főiskolai és egyetemi élményeim ösztönöztek arra, hogy a hátrányos helyzetű fiatal felnőttek társadalmi helyzetét vizsgáljam. A téma véleményem szerint mindig is aktuális marad, és egyben az aktualitás mértékét is igyekszem nagyító alá venni. Kutatásom határozott célja fényt deríteni arra, hogy a hátrányos helyzetű fiatal felnőttek társadalmi problémái mennyiben öltenek nagyobb méreteket a nem hátrányos helyzetű társaik problémáihoz képest.

A kutatás célcsoportja alapvetően a fiatal felnőttek, tehát a 15-30 év közötti személyek. Általam szerkesztett, háromféle kérdőívet töltenek ki hátrányos helyzetűek, illetve nem hátrányos helyzetű fiatalok, összesen 100 személy. Főként ismeretségi körömben osztottam szét a kérdéseket, de természetesen bárki válaszát szívesen fogadom és elemzem. Az első kérdőívvel azt szándékozom felmérni, hogy ki érzi magát hátrányos helyzetűnek és ki nem. A második és a harmadik kérdőív kifejezetten a társadalmi problémákra fókuszál. Minden kérdőívet szigorúan név nélkül kérek kitölteni.

Mivel a dolgozattal még nem készültem el, így nem tudtam még elemezni és nem tudom közzé tenni a kapott eredményeket, de mindenképpen bizakodó vagyok a végkifejletet tekintve. A hátrányos helyzetűek problémáinak kutatása véleményem szerint mindig aktuális lesz, kíváncsi lennék, milyen eredményt kapnánk pár év múlva. Igyekeztem nagyszabású ide vonatkozó szakirodalmat felhasználni. Próbáltam a témát szociológiai és pszichológiai szempontból is megközelíteni.

A dolgozat szerzője:

OROVECZ MELINDA

Szak:

Andragógia MA

Témavezető:

Dr. Kereszty Orsolya PhD

AZ ERASMUS PROGRAM ANDRAGÓGIAI ÉS KULTURÁLIS VONATKOZÁSAI

Kulcsszavak: ERASMUS program, kultúra, kompetencia, készség, képesség

Napjaink legnépszerűbb felsőoktatási mobilitási programja az ERASMUS program. Közkeletűségét mi sem bizonyítja jobban, minthogy 31 ország több mint 3100 felsőoktatási intézménye kapcsolódott be a programba, ami az egyetemek, főiskolák majdnem 90%-át jelenti. Jelenleg a kiutazó hallgatók száma meghaladta a kétmilliót, s ez napról-napra növekszik.

A dolgozat első felében az ERASMUS program megalakulása és külföldi tapasztalatai kapnak helyet. A szakirodalmakra támaszkodva röviden bemutatásra kerül Rotterdami Erasmus, a program névadója; majd az ERASMUS program megalakulása, legfontosabb külföldi állomásai, jellemzői. Ismertetésre kerülnek a program sajátosságai Magyarországon, kiemelve a fontosabb mérföldköveket, a legfrissebb statisztikák alapján a hazai tendenciákat.

A kutatás arra keresi a választ, hogy az ERASMUS programban részt vett hallgatók saját bevallásuk szerint milyen többletcompetenciákat szereztek a külföldi tanulmányaik alatt; milyen új látásmódot sajátítottak el. „Kaptak-e” olyan képességet, készséget, amely nem mindennapos, amelyet esetleg felhasználhatnak emberi kapcsolataik jobb működése érdekében. Továbbá a külföldi tanulmányaik mennyire illeszkedtek bele a hazai intézményben kapott ismeretekbe (transzformálható volt a külföldön szerzett tudásuk; részesültek-e kreditismerésben, vizsga alóli mentességben); a kognitív térképükbe hol helyezkedik el az ösztöndíj alatt szerzett tudás.

Kulturális szempontból pedig az érdekes, hogy mennyire esett nehezükre alkalmazkodni egy idegen kultúrához, elsajátítani annak sajátosságait. Voltak-e gondjaik az ottani csoportba való beilleszkedéssel, a mindennapi élettevékenységekben merültek-e fel problémák, és mi volt ezek oka. Volt-e valamilyen program vagy rendezvény, melyen lehetőségük nyílt megmutatni saját kultúrájukat, szokásaikat, és ezt hogyan valósították meg?

A kutatás összesen 281 ember véleményét mérte fel. Kétféle adatgyűjtési módszer szerepelt: mélyinterjú (15 fővel) illetve kérdőíves felmérés (266 fővel). A kérdőíves vizsgálat újabb két ágra bontható: a külföldre utazó magyar hallgatókra (249 fő) és a Magyarországra beutazó európai diákságra (27 fő). A személyek kiválasztásának egyetlen feltétele volt csak: a diák részt vett ERASMUS hallgatói ösztöndíjban.

Végezetül a kutatás eredményeit összeveti az Európai Unió szakirodalmakban szereplő statisztikákkal, megnézi, hol vannak eltérések, azonosságok. Próbálja a jövőre vonatkozó tendenciákat összegezni, illetve a fejlesztésre szoruló területeket feltárni.

A dolgozat szerzője:

PAVLICS TAMÁS

Szak:

Andragógia MA

Témavezető:

Dr. Arapovics Mária PhD

A KULTURÁLIS TUDATOSSÁG FEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI A SÁROSPATAKI SZENT ERZSÉBET HÁZ TEVÉKENYSÉGÉNEK TÜKRÉBEN

Kulcsszavak: kulturális tudatosság, vallási és helyi identitás, informális tanulás

Az Andragógia BA szak lezárásaként az Európai Unió referenciakeretében meghatározott nyolc kulcskompetencia közül a szociális és állampolgári kompetencia fejlesztésével foglalkoztam: a kompetenciaterület fejlesztésének lehetőségét az elméleti megalapozáson túl esettanulmány jellegűen dolgoztam fel.

Amint akkor, úgy jelen dolgozat tekintetében is az volt az egyik hipotézis, hogy az egyének sikeres társadalmi részvételének feltétele, hogy tisztában legyenek azokkal az ismeretekkel és viselkedési szabályokkal, amelyek egy adott társadalom általánosan elfogadott normáinak megértéséhez és alkalmazásához szükségesek. Az Andragógia MA szak elvégzése során volt módom részt venni az Egyetemes Értékek az Egyetemen kutatásban, ami bizonyította, hogy a kívülről megszabott normák nem tudnak hatékonyan érvényesülni abban az esetben, ha azok alapja hiányzik, nem egy belülről fakadó megértésből ered, ami a helyi, a nemzeti és az európai kulturális örökség ismeretére épül, és ami éppen ezért alkalmas a sokféleség iránti nyitott attitűdnek és tiszteletnek a kifejezésére.

A szakirodalmi feldolgozáson alapuló elméleti megközelítésen túl, dolgozatom megállapításait az MA szakon elsajátított kutatás-módszertani ismeretek alapján végzett kvalitatív és kvantitatív kutatások (interjú és kérdőív) is alátámasztják.

A dolgozat arra vállalkozik, hogy egy példán keresztül mutassa be, egy intézmény miként befolyásolhatja a helyi (és a) vallási identitás alakításával egy adott térség kulturális tudatosságát. A sárospataki Szent Erzsébet Ház működése erre különösen alkalmasnak bizonyult, hiszen az utóbbi néhány évtized történeti kutatásának eredménye, hogy ma már nagy valószínűséggel állíthatjuk, Európa kiemelkedő szentjének szülőhelye a zempléni városka. Ennek a történeti ténynek a birtokában számos, a dolgozat szempontjából érdekes kezdeményezés indult el Sárospatakon, ami így ma már a Comenius és Rákóczi emlékek tisztelete mellett a Szent Erzsébet kultusz ismert színhelyévé is vált. Éppen ezért fontos megállapítani, hogy a helyi társadalom önszerveződő tevékenységeire milyen jelentős hatással van egy ilyen tudatosulási folyamat, mint ami vizsgálatunk helyszínén végbement.

A Szent Erzsébet tisztelet helyi megerősödésének eredménye többek között egy Európai Kulturális Út első, Kassáig tartó szakaszának kiépítése. Egy későbbi időpontban elvégzett vizsgálat arra is választ adhat, hogy az erős lokális identitás ezáltal kiterjeszthető-e, ill. eredményezi-e a regionális vagy annál is nagyobb területi egység magasabb szintű kulturális tudatosságát? Egy további kutatás tárgya lehet az, hogy megvizsgálja: a kulturális tudatosság fejlődése milyen hatással van a kezdeményezőkészségre és a vállalkozói kompetenciára?

A dolgozat szerzője:

SZAYKA XÉNIA

Szak:

Andragógia MA

Témavezető:

Dr. Kereszty Orsolya PhD

LIFELONG LEARNING ÉS POSZTMODERN

Kulcsszavak: múzeumandragógia, lifelong learning, múzeumi felnőttoktatás, posztmodern

Kutatásomban a mai posztmodern társadalomban jelenlévő élethosszig tartó tanulás koncepciójának hatásmechanizmusát, azon belül a múzeumandragógiai elmélet és gyakorlat összefüggéseit vizsgálom, valamint a hagyományos múzeumok nézőpontjai tükrében feltárom a posztmodern múzeumban rejlő felnőttoktatási lehetőségeket.

Szakterjedőmteremben azt teszem a vizsgálat tárgyává, hogy a Balassa Bálint Múzeum és az Esztergomi Keresztény Múzeum szakképzett dolgozói és látogatói milyen kihívások előtt állnak a múzeumandragógiai programtervek kidolgozása során, hogyan viszonyulnak az elmúlt negyven évben megjelent posztmodern kor változásaihoz, mennyire tartják hasznosnak a múzeumi multifunkcionális szerepkörök elméleti és gyakorlati fejlesztését, a látogatók mennyire tartják szükségesnek a személyiségformálódást segítő muzeális felnőttképzést, milyen módon aktivizálhatók és motiválhatók a látogatók annak érdekében, hogy permanensen és egyre nagyobb számban részesüljenek a múzeumi kultúrákövetítésben.

Módszertan szempontjából két kutatási típust alkalmaztam. A primer forrásból származó írásbeli interjúkat a múzeum igazgatóival, míg a strukturált kérdőíveket a múzeumi látogatókkal töltöttem ki. Szekunder forrásként a témához kapcsolódó magyar és nemzetközi szakirodalmakat dolgoztam fel. Múzeumandragógiai kutatásom célcsoportja a felnőtt múzeumlátogatók köréből származik. A minta nagysága $\{N=36\}$ intézményenként 18 fő és mindkét múzeumban véletlen mintavételt alkalmaztam. A kérdőívek és az interjúk olyan adatgyűjtési módszerként funkcionáltak, mely során egy előre megtervezett kérdéssor alapján információkat gyűjtöttem a kiválasztott intézmények vezetőségi tagjainak és a felnőtt múzeumlátogatók véleményéről az adott témában.

Egyre erőteljesebben jelennek meg azok az elvárások a hagyományos múzeumokkal szemben, melyek az újszerű múzeumi felnőttoktatási programokat beépítik a múzeumandragógiai foglalkozásokba és felnőttoktatási folyamatokba. Meggyőződésem, hogy a gyorsuló kulturális változások által egyre több hagyományos múzeum kezd felfedezni a posztmodern hatás hasznosságát, többirányú felhasználhatóságát.

Az önálló kutatásom során négy hipotézist fogalmaztam meg, melyek az elemzések kiértékelése során beigazolódni látszanak. Összességében elmondható, hogy majdnem mindegyik feltevéssem kapcsolatban megkaptam a szükséges eredményeket, melyek alapján eldönthetővé vált, hogy igaz-e vagy sem a vizsgált intézményekre. Egy újabb, önálló szakterjedőmterem témája lehetne az, hogy milyen és mekkora „hozzáállás beli” különbségek születhetnek az egyes posztmodern múzeumok között.

Tartalomjegyzék

Előszó	5
Bevezető	7
Az andragógia alapszak nappali tagozatos hallgatóinak munkái	9
Felnőttképzési szervező szakirány	10
Janicsk Rozina Rea: Mentálhigiénés képzés tervezése pedagógusok számára	11
Kézér Anna: A felnőttképzés hatékonysági tényezőinek mérlegelése	12
Nagy Tímea: A magyarországi szlovákság kultúraközvetítése az alföldi szlovákok tükrében	13
Nepusz Anita: Az időskori tanulás motivációs kérdései	14
Varga Ildikó Zsóka: Az önkéntesség megítélése a felsőoktatási hallgatók körében: társadalmi szolidaritás vagy alternatív karrier?	15
Művelődésszervező szakirány	16
Dupák Anna: Fiatalok önkéntes szolgálatban	17
Gruber Ágnes: Fogyatékkal élők kulturális lehetőségei Budapesten	18
Horváth Réka Lilla: Andragógia és zsidóság kapcsolata a kecskeméti zsinagógán keresztül	19
Jámbor Dorottya: Népszokások átadása kisközösségben	20
Juhász Edina Fruzsina: Sánta Ferenc: Az ötödik pecsét elemzése és művelődéspolitikai vonatkozásai	21
Kisznér Piroska Eszter: A nonverbális kommunikáció meggyőző és manipulációs hatása a politikai témájú televíziós műsorokban	22
Pacz Dóra: Kulturális branding	23
Pertrovszki Csaba: A közösségi terek átrendeződése – A művelődési házak történeti funkcióváltozásai	24
Szabó Kata: A lebegő ifjúság	25
Sztanev Bianka: A tréningek hatása a szervezeti kultúrára	26
Varga Zsuzsanna Györgyi: A flash és smart mobok jelensége Magyarországon	27
Személyügyi szervező szakirány	28
Balla Dorottya: Felnőttképzés szerepe és lehetőségei a roma foglalkoztatáspolitikában	29
Benkő Nóra: Csoportos fejlesztési formák a felnőttképzésben	30
Donka Noémi Katalin: HR a szállodaiparban	31

Égi Zsófia: A balassagyarmati börtönkápolna nem mindennapi renovációja.....	32
Fazekas Enikő: A válság hatása a munkaerőpiac szereplőinek emberi erőforrás gazdálkodására	33
Folyovich Anna Teréz: A 2008-as gazdasági válság hatása a munkaerőpiacra.....	34
Fuit Réka: Andragógiai szemlélet a felsőoktatásban dolgozók körében.....	35
Gajdos Bettina: A coaching szerepe a vezetőfejlesztésben	36
Habib Dániel: A pasztorális andragógia	37
Hornyák Dóra: Munkakörelemzés	38
Horváth László: Teljesítményértékelés a felsőoktatásban.....	39
Kardos Barbara Eszter: Virtuális barátságok, avagy az internet hatalma az emberi kapcsolatok fölött - a fiatalok internethasználati szokásai, kedvelt weboldalai és az ebből következő internetfüggőség káros hatásai.....	40
Kiss Borbála Anna: Munkahelyi motiváció, elégedettség és a szervezetfejlesztés lehetőségei a Randstad Hungary Kft-ben.....	41
Kövesy Krisztina: A meggyőzési képességet fejlesztő tréningekről	42
Majoros Zsuzsanna: A szakképzési hozzájárulás, mint a vállalati HR-stratégia meghatározó eleme.....	43
Mayer András Gábor: Nullától a kétharmadig – Fidesz 1988-2010	44
Ollári Evelin: A középfokú vagy felsőfokú iskolai végzettséggel rendelkező romák tanulási motivációi	45
Orzó Fruzsina Éva: Az elítéltek munka- és oktatási lehetőségei	46
Pető Áron: Klebelsberg Kuno oktatáspolitikája.....	47
Pozsonyi Bence: Képernyős munkahelyek ergonómiai vizsgálata.....	48
Simon Bence: A gazdasági világválság hatása a magyar oktatás- és foglalkoztatáspolitikára	49
Szabó Ágnes: Online toborzás	50
Szombath Zita Eszter: Szociális kompetencia – az egyéni boldogulás és a jól működő szervezet kulcsa	51
Takács Ágnes: A nők olvasási szokásai.....	52
Tóth Gabriella: Nők a dualizmus kori Magyarországon.....	53
Az andragógia alapszak levelező tagozatos hallgatóinak munkái.....	55
Felnőttképzési szervező szakirány	56

Bucsi-Szollár Zsuzsa: Elmélet és gyakorlat egy megvalósult Európai Uniós pályázat tükrében - avagy projekt módszer a társadalmi megújulás jegyében	57
Dupákné Gecse Adél: A pedagógus továbbképzés változásai egy konkrét példán keresztül	58
Hepka Judit: A pedagógus-továbbképzések eredményességének vizsgálata	59
Juranits György: Korszerű felnőttképzési módszerek a FAT akkreditált felnőttképzési programokban	60
Király-Sztrunga Edina: Az angol romantika hatása a magyar irodalomra	61
Kiss Beáta: Lélekábrázolás Sánta Ferenc Az Ötödik Pecsét című művében.....	62
Lenkóné Nagy Andrea: A csend hangjai Ingmar Bergman filmképeiben.....	63
Nagy Csilla: „A harmincasok, akik megcsinálják”	64
Petrica Patrícia: A hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci integrációja távoktatáson keresztül - a XVIII. kerületi felnőttoktató gimnázium távoktatási tagozatának bemutatásával	65
Polgári Krisztina: Fenntarthatóságra nevelés - jó gyakorlatok a civil szektorban.....	66
Reid Nina Julia: A nyelv szerepe a tanulásban	67
Takács Anita: Andragógiai szemlélet és módszertan a felsőoktatásban	68
Tilinger Réka: Vezetői kompetenciák egy multinacionális vállalatnál.....	69
Vajda Judit: Befogadó pedagógiával és andragógiával a társadalmi átalakulásért.....	70
Varga Mária: A megváltozott munkaképességű felnőttek átképzésének, továbbképzésének lehetőségei	71
Zékány Zsuzsanna: Klebelsberg Kuno és a közművelődés.....	72
Művelődésszervező szakirány	73
Didics Glória: A fesztiválok és rendezvények kultúraformáló és közvetítő szerepe.....	74
Fülöpné Jankovics Edina Rita: Történelmi festészet hatása a múltban és a jelenben	75
Gábor Andrea: A zenei kultúra megjelenése a filmművészet egyes korszakaiban	76
Helyes Georgina: Színházvezetés: művészet vagy üzlet?	77
Kovács Klára: Fejezetek Ozora kulturális életéből.....	78
Mosolygóné Fehérvári Beáta: Gróf Klebelsberg Kuno	79
Savanya Lilla: A kulturális turizmus lehetőségei a felnőttképzésben	80
Simai Rita: A sport szerepe a felsőoktatásban	81
Szeszák Szilvia: Színház és nevelés.....	82
Tircsi Anikó: A magyar rádió népoktató, népművelő szerepe (1925-1935)	83

Személyügyi szervező szakirány	84
Besenyei Krisztina: Nők családi helyzete és karrierpályája a dualizmus korától napjainkig	85
Birkás Dóra: Toborozás, kiválasztás és munkaerő megtartás a Telenor Magyarország Zrt.-nél	86
Csahóczi Csilla: Gróf Klebelsberg Kuno pályájának bemutatása és hatása a felnőttkori képzésre	87
Darabosné Gulyás Éva: Humánerőforrás fejlesztés egy nagyvállalatnál	88
Domak Viktória: Az emberi erőforrás menedzsment szerepe egy kisvállalkozás hatékonyságának növelésében	89
Domsicz-Csatlós Mónika: A nők művelődéséért folytatott küzdelem a dualizmus kori Magyarországon (női szabadidős tevékenységek)	90
Gazdag Szilvia: A munkanélküliség helyzete és kezelése a Közép - Magyarországi régióban	91
Horváth Mátyás: Kultúrák közti együttthatások és konfliktusok elemzése.....	92
Hugyik Józsefné: Művészársaságok a századfordulón: A nyolcak művészi törekvései	93
Kasparné Ferenczy Gabriella: Lélekszakadástól a kristályos éniig	94
Keresztes Alexandra: A munkaerő kölcsönzés vizsgálata HR-aspektusból.....	95
Kinál Dóra: A kismamák munkaerőpiaci reintegrációjának lehetőségei és nehézségei Magyarországon.....	96
Matkó Csabáné: A stressz szerepe a felnőttek tanulásában.....	97
Molnár Ágnes: Angyalok a művészetben	98
Molnár Csilla: A reformkori sajtó és művelődés.....	99
Nogula Ádám: A Galileo Galilei kérdés	100
Oláh Petra: Fejes Endre „Rozsdatemető” regénye	101
Osváth Alexandra: Vajda János és Ady Endre - haza, szerelem - jelenléte a költészetünkben	102
Paizs Brigitta: A Budapest főváros XIV. Kerület Zuglói Önkormányzata által alapított Zuglói Vagyongazdálkodási Zrt. emberi erőforrás gazdálkodásának bemutatása	103
Puháné Doktor Zita: A munkanélküliség jellemzői, támogatások bemutatása Fejér megyében 2010-ben	104
Rácz Erzsébet: A görög-római mitológia hatása a klasszicizmus szobrászatára.....	105
Sala István: A híradás jellemzői a magyarországi elektronikus médiában	106

Saláné Szénási Beáta: A felnőttkori tanulást segítő módszerek	107
Szabados Csilla: A felnőttkori tanulás nehézségei	108
Tukacs-Kapui Lejla Valentina: Az animáció bemutatása - Kreanima - Animátor cég létrehozásának stratégiai HR szemléletű támogatása	109
Az andragógia mesterszak nappali tagozatos hallgatóinak munkái	111
Kaczor Anna: Az időskorúakkal szembeni ageizmus csökkentésének lehetőségei Magyarországon.....	112
Kálmán Teréz: Kisebbségek helyzete történeti megközelítésben.....	113
Kecskés Beáta: Az amatőr színházi társulatok szerepe az iskolán kívüli tanulásban.....	114
Sztattelberger Dóra: Az idősök művelődése francia és hazai példákon keresztül.....	115
Tillová Ester: Nők hátrányos megkülönböztetése a munkaerőpiacon Magyarországon és Szlovákiában – összehasonlító elemzés	116
Vicze Gabriella: A sport értékközvetítő és kompetenciafejlesztő hatásai.....	117
Az andragógia mesterszak levelező tagozatos hallgatóinak munkái	119
Batári Csilla: A hazai szakképzés múltja, jelene, jövője az OKJ tükrében.....	120
Bodó Péter: Angliai és magyar művelődési házak összehasonlítása a magyarországi cigányság felzárkóztatásának tükrében	121
Hancsicsák Flóra: Hátrányos helyzetű fiatal felnőttek társadalmi problémái a mai Magyarországon.....	122
Orovecz Melinda: Az Erasmus program andragógiai és kulturális vonatkozásai.....	123
Pavlics Tamás: A Kulturális tudatosság fejlesztésének lehetőségei a Sárospataki Szent Erzsébet ház tevékenységének tükrében	124
Szayka Xénia: Lifelong learning és posztmodern.....	125
Tartalomjegyzék	127

Szinoptikum© az ELTE Az Élethosszig Tartó Művelődésért Alapítvány
periodikuma

www.muvelodesert.hu

A periodikum szerkesztője: dr. Arapovics Mária

A kiadásért felelős az ELTE Az Élethosszig Tartó Művelődésért Alapítvány
elnöke.

A nyomdai munkálatokat a Pátrai Nyomda Zrt. (1117 Budapest, Hunyadi
János út 7.) végezte.

Megjelent 300 példányban.

Budapest 2012
ISSN 2062-7009